

"Smyril/Dúgván" í Afrika

Ungur føroyskur sjómaður hevur hitt "Smyril/Dúgvuna" í Afrika.

Ballónin hjá Fíggjarmálaráðnum brostin

Grundarlagið fyri "kappingini" av ALS við at falla burtur.

Síða 9

"Louisa" og Elias í Rættará

Vit hava enn eina nfrásøgn um "Louisu" og mannin sum bygd hana.

Síða 11-12 & 17-18

"Norröna" stórhending fyri føroyska sjóvinnu

Vit hava eina øðrvísi frágreiðing frá "Norrönu", m.a. um viðurskiptini hjá manningini og samrøður við fleiri av ferðafólkunum.

Síða 13-15

Føddur undir Hitler, vaksin upp undir Stalin

Síða 2-3

Ein av gestunum umborð á "Norrönu" er partur av týsku søguni frá nasismu og kommunismu og til fólkaræði. Eisini søga um illa lýdda DDR stýrið, sum kundi viðganga mistak mótvegis føroyingi.

Alarmur - Skipsvakt - Vakt
Virðishandan - VIP
Náttarvakt - Sjónvörðing
Atgengdskontrolli
Trygdarráðgeving

INSNI

211 112

Tín trygd
fyri tryggileika

KÄRCHER

Vit eru einaumboð
fyri KÄRCHER
trýstspularum til
idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen - Varðagöta 29-30
FO-100 Tórshavn - Tlf. 31 34 42

Tel: 471116 Fartel: 216270

BURÐARDYGGUR

Mustad

FISKIREIÐSKAPUR

poul@kjolbro.com 24/7 tænasta

Frá deyðsiglara til "Norrönu"

91 ára gamli Niclas Højgard hevur upplivað alla menning við skipum. Fór við deyðsiglara í 1926 og var nú ferðamaður við "Norrönu". Og sum hann dugur at greiða frá!

Síða 6-8

Gestur umborð á "Norrönu":

Føddur undir Hitler, vaksin upp undir Stalin

Jürgen hevur livað undir nasismu, kommunismu og fólkaræði.

Í samband við nýggju Norrönu hevur Smyril Line bjóðað fólki við einum ella øðrum tilknýti til Føroya umborð í teimum ymisku havnunum, har skipið er komið fyrsta túrin.

Millum tey, sum vórðu boðin umborð í Týsklandi, eru hjúnini Eva og Jürgen Hedderich, sum hava havt samband við Føroyar (Óla Jacobsen) heilt aftur í 60-ini. Teir byrjaðu at skriva saman í 1965, og Óli vitjaði fyrstu ferð Jürgen í 1966.

Síðani tá hava Óli Jacobsen og Jürgen verið vinir, og hava teir havt neyvt samband alla hesa tíð. Tískil kann Jürgen roknast sum ein rættiligur føroyavinur, og eisini ein sum kennir okkara samfelag rættiliga væl.

Jürgen er týskari, men er tulkur í svenskum og skandinaviskum. Tí skilir hann ikki sørt av føroyskum. Tað, sum ger hansara søgu áhugaverða, er, at hann er føddur í Eysturtýsklandi. Hetta hendi 20. mars 1945, og náddi hann júst at koma til verðina, áðrenn ræðið hjá Hitler varð fyribeint. Eysturtýskland varð jú hersett av russarum, og tí kann sigast, at Jürgen er uppvaksin undir Stalin og eftir hann tey fólk, sum hann setti við. Tann russiski partur av tí hersetta Týsklandi gjørdist í 1949 til DDR, og Jürgen hevur livað størsta partin av síni ævi í tí Týsku Demokratisku Republikkini, hvørs heiti ikki rættiliga svaraði til veruleikan.

Hann hevur tískil upplivað ein kommunistiskan stat gerast veruleiki, og hann hevur sæð hann fara í søguni. Jürgen hevur harvið upplivað, uttan at vera fluttur, at búgva undir tveimum politiskum skipanum, sum eru so ólíkar, sum hugsast kann.

Sjálvur er Jürgen við at skriva eina grein til FF-blaðið, har hann fer at greiða frá, hvussu hann hevur upplivað hetta skiftið. Hesum hevur Óli partvist eisini kunnað fylgt. Tí hann hevur javnan vitjað Jürgen alla hesa tíð, meðan hesar broytingar fóru fram. Teir báðir Óli og Jürgen vóru enn-

tá í Berlin somu viku, sum múrurin fall.

Ferðast kundi bert annan vegin

Takkað verið hesum vina-lagi hevur Óli meira enn tey flestu kunnað fylgt við, hvussu ein einræðis-skipan virkar. Og hetta hevur kunnað latið seg gjørt við at vitjað hagar. DDR var bert eitt hana-gleiv frá Danmark, og tað tók bert einar fimm tímar frá Keypmannahavn til Rostock.

Fyrstu ferð Óli var í DDR var í 1966, tá Walth-er Ulbricht, handlangarin hjá Stalin, framvegis var í vælmaktini.

Í dag kann farast til og úr Týskaland uttan toll-eftirlit og enntá uttan pass. Men soleiðis var tað ikki við DDR fyrr. Eitt var tað, at tað kravdist visum eins og til onnur kommunistisk lond. Hetta var í veruleikanum lættari at fáa til DDR enn til hini londini. Tað kundi fáast eitt visum galdandi í ein dag á sjálvari ferjuni frá Gedser til Warnemünde, sum er havnabýurin hjá Rostock.

Men tað serkenda við innferðini var tað eftirlit við tí, sum kom inn í landið. Politikkurin hjá DDR var at verja íbúgvvararnar móti, eftir teirra tykki, óhóskandi kunnleika til viðurskifini vestanfyri. Tí var væl kannað eftir, hvat mundi vera í viðförinum av lesnaði. Og her varð alt eftirhildið, sum ikki var góðkent. Av donskum bløðum var tað bert blaðið hjá kommunistaflokki-num "Land og Folk", sum tað var loyvt at hava við sær inni í landið. Bløð sum Politiken og Berling-ske Tidende høvdu ongan kjans. Og vóru føroysk bløð við í viðförinum vórðu tey eisini tikin. Hetta var púra ørt. Tey vóru fá, sum skiltu danskt og enn færri, um nakar, sum skiltu føroyskt, so bløð á hesum málum máttu roknast fyri at vera

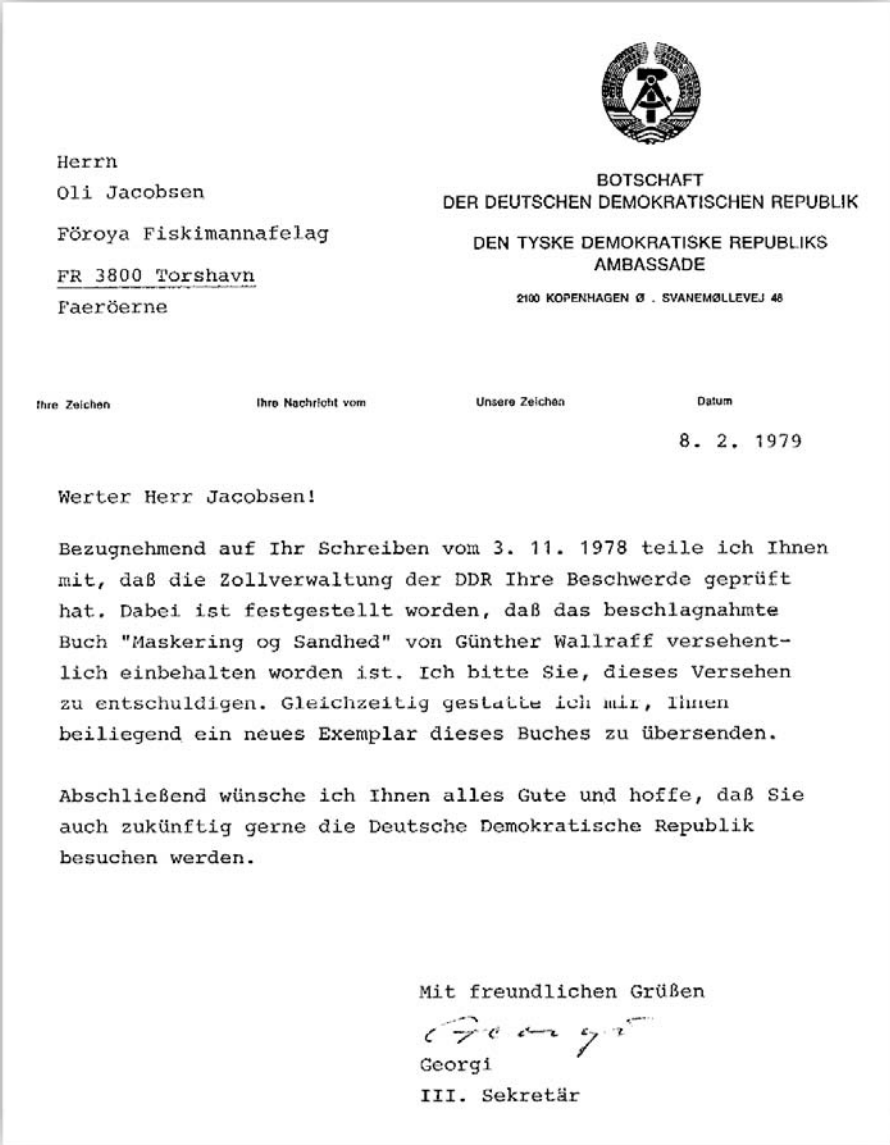
púra óskaðilig fyri "polit-isku heilsuna" í landi-num. Hvussu øvugt hetta var sást eisini av, at á hvørjum húsataki var hóp-ur av antennum, ætlaðar at taka ímóti vesturtýsk-um sjónvarpi, sum øll skil-tu!

Greinin hjá Hjarnar
Men tað var altíð við nervum at bíða var eftir DDR tollestirlitinum, tí tú kundi ongantíð föla teg heilt tryggan fyri, hvat kundi fara at henda, tá teir grópaðu viðførið íggjøgnum.

Tað vóru fleiri hending-ar, sum tað kundi verið greitt frá. Eina ferð hevði Óli verið til samráðingar saman við Hjarnari Djur-huus, sum var formaður í Reiðarafelagnum fyri Farmaskip. Tá hevði hann frá Hjarnari fingið eina grein, har yvirskriftin var, at tað stórt sæð eingin munur var á kommun-ismu og nasismu. Óli koyrði greinina í taskuna og gloymdi hana.

Nakrar dagar eftir fer hann til DDR. Eftirlitið kemur umborð og fer at leita í taskuni. Knappliga hála teir umrøddu grein-ina fram og fara iðnir at kanna yvirskriftina. Óli orðnar um skallan, og veit ikki um hann er keyptur ella seldur, tí sjónarmiðið í hesi grein var so avgjört ikki populert í DDR.

Ikki bætir tað um støðu-na, tá Óli verður biðin um at koma úr tokinum og inn í eitt biðirúm, meðan málið verður kannað. Í fyrsta umfari unggar Óli seg við, at hesir ungu fyr-arnir ikki duga danskt og tí ikki skilja greinina sum heild. Sum tíðin líður kemur Óla til hugs, at kanska hava teir sent boð eftir onkrum, sum dugir danskt, og kaldasveittin kom rættiliga fram! Men so komu eftirlitsmenninir aftur sera álvarsamir og søgdu, at tað var ikki loyvt at taka hesa grein inn í DDR. Nú lögdu teir hald á hana. So góvu teir

Ein onnur søga, um hvussu skipanin í DDR eisini kundi virka, er hendan: Einaferð hevði Óli bókina "Maskering og Sandhed" eftir vesturtýska rit-høvundanum Günther Walraff við sær í viðförinum. Hann var kendur fyri at vera kritiskur móti skipanini í Vesturtýsklandi. Hetta vistu teir ungu DDR hermenninir eftir øllum at døma einki um, so fyri "sikkurbeits skuld" lögdu teir bald á bókina og tóku hana við sær.

Heimafturkomin skrivur Óli eitt klagubráv til umboðsstovuna hjá DDR í Keypmannahavn og klagar um, at bókin er tikin frá bonum, bóast bon ikki á nakran hátt kundi sigast at vera "bættislig" í DDR. Tað var heldur hin vegin.

Nakrar mánaðir seinni kemur ein tjúkkur brævbjálvi við postinum. Tá var hon frá DDR umboðsstovuni í Keypmannahavn. Í brævbjálvanum var brævið, sum er endurgivið her. Teir vóru sera harmir um ta viðferð, sum Óli hevði fingið. Nú høvdu teir útvegað eitt nýtt eintak av hesi somu bók, sum var hjáløgd. Brævið endaði við vón um, at Óli aftur vildi koma á vit-jan í DDR.

Soleiðis kundi skipanin eisini virka. Royndirnar hjá Óla eru tiskil, at tað var lættari at fáa svar og enntá viðbald frá Eric Honecker í 1979 enn frá føroyskum lögmanni meira enn 20 ár seinni.

eina kvittan, og greinin kundi fáast aftur, tá farið varð av landinum aftur við at lata kvittanina inn aftur. Og sloppið varð! Greinin lá eftir í DDR og tað skal ikki undra, um hon liggur hjá Stasi!

Ómøguligt at sleppa av landinum

Kundi tað vera trupult at koma inn í DDR, so var tað fullkomiliga útilokað hjá tess egnu borgarum

at sleppa av landinum. Hetta var jú eisini enda-málið við berlinmúri-num. Áðrenn tokini fóru umborð í ferjuna til Dan-markar varð við hundum og lyktum leitað eftir, um nakar mundi krógva seg onkunstaðni, so hann kundi sleppa ólógliga av landinum. Og Gud náði tann, sum royndi hetta og varð tikin.

Hetta totala útferðarfor-boð linkaði nakað, sum

frá leið. Fyrstu ferð Jürg-en slapp av landinum var í 1979 í ørindum. Men hann slapp bert einsa-mallur. Konan mátti vera eftir, so nøkurlunda trygd kundi vera fyri at, hann kom aftur. Og boðini vóru, at tað skuldi ikki takast upp óneyðugt sam-band við borgarar í við-komandi landi, so DDR borgarar ikki skuldu kom undir ringa ávirkan. Men um hetta varð hildið, bar

Eva, Jürgen og Tormóður Djurhuus, nevndarformaður í Smyril Line. Tað var beiggi Tormóð, Hjarnar, sum var orsøkin til, at Óli einaferð við innferð til DDR fekk kaldasveittan fram.

ikki til at eftirkanna og tað mundi ikki verða hild-ið nakað serligt.

Jürgen hevur verið í Føroyum einaferð mitt í 80-unum sum tulkur í samband við sølu av svartkjaftaflokum til DDR. Men hann føldi seg als ikki bundnan av slíkum tápiligum boðum. Men tað gjørdi hinir í ferðalagnum.

Eitt annað sum hendi var, at fólk, sum høvdu rokkið pensjónsaldur, frítt kundi fara av landinum. So spardi statskassin hesar útreiðslur. Men hjá vanligum fólki at fara av landinum var ikki hugsingur um.

Óli Jacobsen í arkivunum hjá Stasi?

Tað er greitt, at eitt land kann bert stýrast á hendan hátt við einum dyggum eftirliti av borgarunum. Og her hevði DDR Stasi, trygdarløgregluna. Hennara uppgáva var at fylgja við í tí, sum rørdi seg í fólkinum, so tað kundi staðfestast, um nøkur andstöða fanst, sum myndugleikarnir skuldu hava eyguni við. Jürgen sigur, at sum borg-

ari merkti hann væl, at hann eins og aðrir borgarar var undir eftirliti. Tað, sum gjørdi hann "mistekniligan", var, at hann ikki vildi gerast limur í "flokkinum". Her skuldi verið alt at vunnið, tí ein slíkur limaskapur skuldi opna dyrnar fyri nógvum móguleikum, sum aðrir borgarar ikki finga. Men Jürgen heldur tó ikki, at tað kom honum aftur um brekku, at hann ikki vildi gerast flokslimur.

Ein onnur orsök hjá myndugleikunum at hava eyguni við Jürgen var hansara samband við vesturheimin. Hann var í brævaskifti við fleiri og millum hesar Óla. Tað er neyvan ivi um, at hetta samband var skrásett. Jürgen fekk eisini vitjan úr vesturheiminum. Her høvdu myndugleikarnir ein snildan hátt at skráseta, hvør fekk vitjan. Hvørja ferð ein kom inn í landið, skuldu eitt oyðublað fyllast út, har tað eisini skuldi skrivast á, hvør skuldu vitjast. Alment var hetta gjørt av hagtalsorðum, men oyðublaðini kundu so eisini nýtast at skráseta, hvør fekk vitjan.

Jürgen sigur, at hann væl visti av, at tey fólk, sum høvdu við hann at gera, vórðu útspurd um hansara "sinnalag" móti stjórnini. Tað kom eisini javnan fyri, at hann sjálvur varð spurður um sínar grannar og aðrar kenningar. Men teir upplýsingar hann kundi geva, vóru so meinaleysir, at áhugin fyri honum minkaði, sum tíðin leið.

Jürgen sigur tó, at hóast hesa yvirvaking, so føldi hann seg ongantíð hótta, og tað hendi honum heldur ongantíð nakað.

Tað, sum hendi eftir at Týskland varð sameint, var, at borgarar í gamla DDR hava fingið móguleika fyri at kanna eftir, hvatið er skrásett hjá Stasi um tey. Tað tekur sína tíð, tí tey eru so nógv, sum hava víst áhuga. Men nógv hava eisini fingið eitt sjokk, tá tey hava staðfest, at kanska fólk, sum hava staðið teimum nær, hava meldað tey til loyniløgregluna. Og tað er ikki stuttligt at vita.

Jürgen hevur eisini søkt um at fáa innlit í sína saksmappu. Higartil hevur hann fingið at vita, at tað finnst rættiliga fitt av skrásetingum um hann. Nú bíðar hann so eftir, at kunna hyggja at hesum skjølum. Men tað kann sigast við rættiliga stórari vissu, at er Jürgen skrásettur, so er Óli tað eisini. Men hetta fara vit at frætta um áðrenn langt um líður.

Tað er greitt, at ein slík stýrisskipan er ikki berikandi. Fyrr ella seinna kemur hon at brenna saman. Tað hendi eisini við DDR. Hóast alla propagandu lat tað seg ikki dylja, at munurin millum livilíkindunum eystanfyrir og vestanfyrir gjørdist størri og størri. Men tað skal nú sigast, at frásagnirnar um paradísið vestanfyrir vóru

bjartari enn grundarlag var fyri at halda.

Tað bar heldur ikki til at halda einum heilum fólki mestsum hermetiskt innilokað í landinum. So endin gjørdust ein óblóðigur uppreistur, sum aftur endaði við eini sameining av Eystur- og Vesturtýsklandi.

Vónirnar eystanfyrir vóru eisini stórar, eins og lyftini vestanifrá vóru stór. Tey vóru, at innan 2 ár skuldu eystur figgarliga koma á hædd við vestur. Soleiðis hevur tað tó ikki gingið. Framvegis eru lønirnar 15% lægri eystanfyrir. Arbeidsloysið er munandi hægri enn vestanfyrir, og fólk rýma úr gamla DDR. Ein býur sum Rostock, sum fyrr hevði 250.000 íbúgvur hevur nú færri enn 200.000.

Men alt hetta fer Jürgen at greiða nærri frá í greinini, sum kemur.

Hann er giftur við Evu, sum eisini er úr Rostock. Meðan Jürgen er tulkur í skandinaviskum, so er Eva tulkur í polskum og russiskum.

Tey bæði eiga tvey

børn Aina og Timo. Aina lesur tónleik, hon spælir fiól, og hon býr saman við dronginum í Schweits. Timo lesur lögfrøði, og hann verður liðugur um eitt ár.

Alt í alt er talan um eitt sera dæmligt húski, og tey bæði vóru sera fegin um móguleikan at vera umborð á "Norrönu" í eitt samdøgur, har tey eisini finga móguleikan at hitta

nógvar føroyingar. Men tað, sum gevur "stof til eftirtanka", er, at fyri bert 15 árum síðani hevði henda vitjan als ikki verið mógulig. Tí er henda søgan júst eitt dømi um, hvussu nógv er hent hetta tíðarskeiðið við demokratisering í Europa.

Men sum sagt fara vit at frætta meira um áhuga-verdu søguna hjá Jürgen í komandi bløðum.

Um páskirnar

Framsýningin hjá Føroya Fornminnissavni

í Brekkutúni 6 í Hoyvík

er bert opin 2. páskadag kl. 14-17.

Í summar, frá sunnudegnum 18. mai fram til sunnudagin 14. september, verður opið hvønn dag soleiðis:

Mánadag til fríggjadag
Leygardag og sunnudag

kl. 10 til 17.
kl. 14 til 17.

Føroya Fornminnissavn

Vegna útlendskar seljarar hava vit hesar hekkutrolarar til sølu:

FST 323

Slag : Frystitrolari
Bygdur : 1988 í Danmark
Klassi : DNV +1A1, 1B
Tonnaga : BT 209 NT 62
Stødd : 23.9 m loa x 7.14 m br.
Hv.maskina : 850 HK Man B& W
Trolspøl : 2 x 12 tons
Lastarúmd : 90 cbm

FST 324

Slag : Frystitrolari
Bygdur : 1988 í Danmark
Klassi : DNV +1A1, 1B
Tonnaga : 120 BT
Stødd : 22.21m loa x 7.20 m br
Hv.maskina : 875 Caterpillar
Trolspøl : 2 x 12 tons
Lastarúmd : 50 cbm

Skipini eru í sera góðum standi.

FST 332

Slag : Frystitrolari
Bygdur : 1988, Noregi
Klassi : DNV + 1A1
Tonnaga : BT 631 NT189
Stødd : 38.45 m loa x 9.60 m br. x 4.43 d
Hv.maskina : Wartsila Vasa 1320 HK
Trolspøl : 2 x 19 ts Brattvåg

Vit hava annars stórt úrval av skipum til sølu.

Nærri upplýsingar fáast við at venda sær til:

TORSHIPPING

Niels Finsensgøta 23
Box 1252
FO 110 Tórshavn

Tlf. 31 85 31 - Fax. 31 93 69
e-mail: torship@post.olivant.com www.torship.com

Jürgen er ikki sørt av einum listamanni. M.a. teknar hann blómur. Hetta er eitt dømi.

Kári við Stein sigur frá:

Kalvatúrur í september 1987

Árið 1987 var eitt sera gott ár hjá teimum, sum royndu eftir kalva. Hjá mær var tað bara í frítíðini, men tað skal sigast, at tað eru mest spennandi løtur, eg havi havt við mínum 22 fót báti, sum er

bygdur her í Sisimiut. Hann hevur ein 22 HK Saab motor og siglir einar 7-7½ míl.

Eitt par úr Vági, Hanna og Ebbe Hjelm, komu higar til Sisimiut at arbeiða. Ebbe hevði trolvirkid her

í býnum, sum hoyrði undir Royal Greenland, og Hanna arbeiddi á skrivstovuni har. Tey bæði og kona mín og eg hava havt mangar góðar túrar við mínum báti, og eisini tá Ebbe fekk sær bát, sum var bygdur í Hvalvík í 1989.

Annað vikuskifti í september 1987 fóru vit fyra nakað norður frá Sisimiut við telti og teimum pakkanellikum, sum hartil hoyrir. Tað tók umleið 1,5 tímar at koma hagar; vit settu teltið upp og fingi alt viðførið í land. Hetta var fríggjakvöld, so har gjørdist ikki meira tað kvøldið, men vit hugnaðu okkum við práti, og eg minnst, at konufókin vóru eitt sindur bangin, um onkur av teimum fremmandu komu úr fjøllunum - men eingin kom!

Vit vóru tíðliga á fótum morgunin eftir, tí vit skuldu bæði eina og seta kalvalínur. Tær línurnar, eg hevði við mær, vóru ikki eins, t.v.s. at á onkrari vóru 6 favnar millum húkarnar, onkur var við 8 favnum ímillum húkarnar og onkur var við 10 favnum millum húkarnar.

Vit ætlaðu at seta uttan fyri har, vit lógu, men tað var ikki veður at seta har, so eg sigi við Ebba, at eg mintist onkran grønland-ing siga, at har vit vóru, var onkuntíð kalvi at fáa. Men okkurt skuldi gerast, so ekkoloddið varð tendrað - og so at leita eftir botni. Tað rak eitt lítið sindur har, botnurin var í lagi; vit høvdu agn til tríggar línur, og tær komu í sjógvin í øllum góðum, og so sigldu vit inn, har teltið stóð, og fóru at fáa okkum ein bita.

Nakað eftir middag lögdu vit á at draga, men tá vit vóru á tí síðstu línuni, slitnaði; tað var komið um onkran klett á botni. Men vit lögdu so á endaboyuna og fingi tað inn, sum var eftir. Tað vóru nakrar kalvaspraggar á og nakrir lirar. Tað, vit fingi, bleiv alt brúkt til agn, og tað varð til tvær línur - eini 5-6 stykki hvør lina.

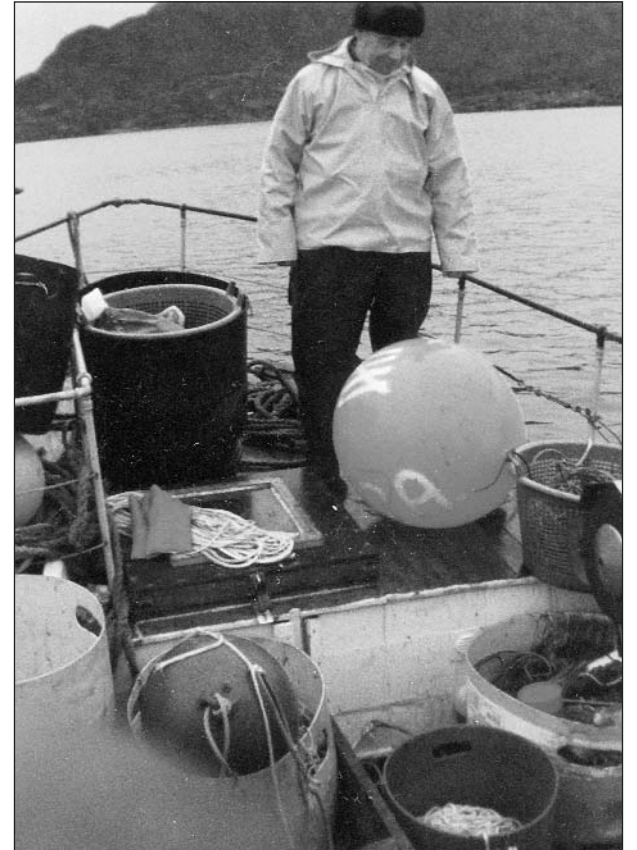
Leygardagurin var kominn at enda, so vit vónaðu at sleppa út aftur sunnumorgunin, men har gjørdist einki fyri aldu og

vindi, hann var norðan í ættini, so vit gjørdur av at fara longur inni ímillum hólmar og sker at fáa línuna í sjógv fyrri at fáa agnið av.

Ekkoloddið varð tendrað, og vit høvdu 10-11 metrar undir bátinum - og væl av ráki. Eg biði so Ebba koyra boyuna út, og tá so fyrsti húkurn fór út, sóu vit botn tríggar metrar undir okkum. Nú eru suðringar so hittinorðaðir, og eg havi lært at taka tað, sum teir siga; eg skal ikki siga, hvat bleiv sagt, tá orðini vórðu søgd: "Ogur fáa ongan kalva her". Eg skal erliga viðganga, at tað roknaði eg heldur ikki við, tí endamálið var at fáa agnið av línunum.

Teir fyrstu húkarnir lógu á 3 metra sjógvi. Tað var ein renna, sum vit vóru komnir í, og hon gekk so líðandi niður á 19 metrar. So var ein renna tvørs av okkum, sum var 26 metrar og so upp aftur á 12 metrar, tá seinni ílin fór. Vit sigldu so aftur og sóu línuna liggja á botni. Eitt var so heilt vist, at kalvabotnur var tað - einki at taka feil av. Streymi var nokk av og harður, og eitt sindur av bleytum botni var. Hugurin var ikki av tí besta, tá vit sigldu út til konurnar hjá okkum at taka telt og viðførið í bátin.

Tá pakkað var, sigldu vit aftur til línuna; hon hevði staðið umleið 4 tímar. Vit lögdu á, har vit byrjaðu at seta. Eg haldi ikki, at eg taki feil, at fyrsti kalvin var á tí triðja húknum - tá gjørdist lagið betri. Teir næstu sóu vit, tá teir lættu sær frá botni. Ebba fekk sveittan fram,

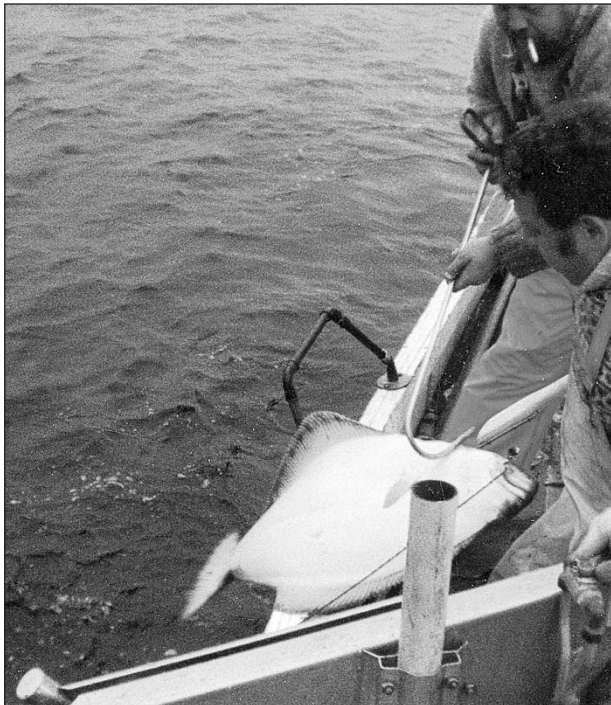
Andrias Viðstein, sáli, var við á kalvatúrinum. Andrias sigldi sum skipari í nógv barrans ár fyri GGU - ella Grønlands Geologiske Undersøgelse.

og konurnar stóðu púra býttar og hugdu at; tað var nokk fyrstu ferð, tær vóru til kalvafiskari.

Tá endin var komin, vóru 20 stórir kalvar komnir niður í lastina - ein roktagur. So, kalvaspraggur er gott kalvaagn. Vit avreiddu tann dagin fyri smáa 10.000 kr. Allir kalvarnir vóru javnir til stóddar, teir lógu um 1,70-1,80 m í longd. Nú er tað so, at vit vóru vinmenn - og eru tað enn, so tað bleiv býtt helvt, og tá læt í Ebba, at hetta var stórsta dagløn, hann nakrantíð hevði fingið.

Leygardagin eftir fóru vit báðir inn í Amertlok-fjørðin at fiska agn til dagin eftir. Vit stóðu síðu um

síðu við snellurnar og drógu. Eg hevði júst havt á borði, tá Ebba hevði nakrar smáfiskar á, og ein kalvaspragga hevði bitið um stertin á einum fiski. Eg tók goggaran og skuldi hjálpa honum, men tíverri spældi eg av við spragguna. Lagið var ringt, men eg segði við hann, at hon kemur aftur. "Sovorðið tvætl" sigur hann og dregur upp aftur, og um tað ikki var tann sama, sum hevði bitið á, so var hon hvørki minni ella størri enn tann fyrra, sum eg misti! Eg spurdi hann, um hann vildi hava hjálp, men hann takkaði nei beinanvegin - og fekk spragguna inn, men hon mundi farið sum tann

Ebbe og eg hjálpast um at fáa ein kalva innum.

Aftur ein kalvi.

Ein kalvi á veg í lastina.

Klárir at landa.

fyrra. Vit hövdu nú nóg mikið av agni: kalvaspraggur, kongafisk, tosk og uvak.

Vit fóru so avstað sunnumorgun, og tá vóru vit trígir í tali. Eitt systkinabarn pápa mín, Andrias Viðstein, sáli, var eisini við. Andrias sigldi sum skipari í nógv harrans ár fyri GGU - ella Grønlands Geologiske Undersøgelse - sum teir trígir bókstavirnir standa fyri. Eg meini ikki, at eg taki feil, tá eg sigi, at hann sigldi fyri GGU í samfull 28 ár, og hann kendi so at siga hvønn klett í Grønlandi. Tá hann flutti heim aftur til Føroyar, búsettist hann við Garð á Viðareidi. Síðst eg sá Andrias, sála, var hann ein túr aftur í Grønlandi, tað var í hálvfemsunum. Hann var við tí síðsta "Disko", sum var her í Grønlandi; skipið kom higar til Sisimiut, og teir lógu her allan dagin. Vit koyrdu runt í býnum og hugdu eftir tí nýggja, sum var bygt, síðani hann var farin heim med alla. Tann dagin var dundrandi árføri, so vit vóru nógv innandura og sótu og prátaðu um alt tað, hann og eg hövdu upplivað. Tað var ein avbera góður dagur, sum vit hövdu saman, inntil eg koyrði hann umborð aftur á "Disko".

Hendan dagin hevði Andrias, sáli, vidokamera við, men vit gjørdur av, at hann mátti ikki filma inn á land, so fólk, sum komu at síggja filmin, kundu síggja kalvamiðið, sum vit hövdu funnið. Hann filmaði, meðan vit settu; tað var av allar fínasta veðri,

Osvold skoðar fongin.

so fyri tann skuldu kundu vit verið farnir til havs at seta. Men vit vildu royna miðið aftur, og nú komu vit sunnanífrá, so ilin fór út á 12 metra sjógvi. Vit krússaðu línuna norður eftir aftur og fram, og lögdu okkum so at biða, til vit lögdu á at draga aftur.

Andrias, sáli, segði tað sama, at kalva fingur vit ikki her, tí hann sá ofta botn, meðan vit róku har uppi. Tá línun hevði staði í 3 tímar, lögdu vit á at draga. Andrias, sáli, filmaði, tá vit tóku ílan og lögdu hann á spælið, men tá fyrsti húkurn kom á borðið, gekk okkurt tíverri fyri í videotólinum, men Andrias, sáli, fór fram í stavnin, og hann sá tá kalvarnar lætta sær frá botni, so hann fekk ein frálíkan túr hendan dagin. Vit fingur 12 stórar kalvar, og tann eina mistu vit, tá hann kom upp; hann hevði ikki tikið nóg gott. Vit vóru við hús aftur seinnapartin.

Leygardagin eftir fóru vit báðir avstað aftur - norður í Rennuna, sum vit hoyvdu doypt miðið hjá okkum. Vit fiskaðu okkum agn, til nóg mikið var til línurnar, annar egndi, meðan hin fiskaði. So norður at seta, og vit royndu at koma yvir alt miðið; royndu at krússa so nógv aftur og fram, sum tað lá fyri, og so fóru vit inn undir landa at skaffa. Ankarið út - og tóku tað róliga, tað var bara tíðsfordrív hjá okkum at fiska kalva. Tá línun hevði staðið tað, hon skuldi, fóru vit aftur at draga, og tann dagin fingur vit 20 kalvar. Tað vóru nakrir stórir ímillum, men tað vóru nakrir minni eisini.

Vit fingur 52 kalvar í Rennuni, sum vit doyptu hana á sinni. Eg veit ikki, hvat er hent, ella hvat er hent í Rennuni síðani, tí eg havi sett nógv línur har, og havi drigið svart tær flestu ferðirnar. Av og á havi eg fingið ein kalva

og ongantíð meira enn ein í senn. Eitt er givið, og tað er, at kalvin bleiv uppfiskaður har inni ímillum nakrar smáar oyggjar og sker, og har hevur verið púra oyðið fyri kalva í nógv ár.

Tað var so nógv til av kalva, at menn fóru á flot aftaná arbeidstíð og komu til hús aftur við fleiri kalvum. Tað var so javnan, at vit - elsti sonurin og eg - fingur 8-10 kalvar.

Eitt árið hevði eg ein mann úr Fugloy, sum æt Sólfinn, við mær; hann sigldi við "Sisimiut", tá hann var í velmaktini. Ein leygardag, tá Sólfinn hevði frítúr, fóru vit út at fiska agn, sum vit egndu, og so settu vit á einum øðrum miði, sum eg hevði funnið. Tað var øgilt, sum Sólfinn var spentur. Hann stóð við spælið, og eg stýrdi upp, og tá kalvarnar komu so pø á pø, var sveitti í hvørjum hári á Sólfinni. Hann krøkti 29 kalvar av øllum støddum inn ta setuna. Sólfinn segði, at tað var so spennandi at fiska kalva, at "tað kriblar í øllum kroppinum", tá man er farin í gongd við at draga.

Í 1989 fekk Ebba Hjelm ein bát, sum var bygdur í Hvalvík. Ein 29 fót bát, sum bar navnið "Hvalvík". Han fekk eitt vikuskifti 47 kalvar inni í einum fjørði, so kalvi var nokk til tá. Vit hövdu nógv góðar løtur saman umborð á "Hvalvík".

Eitt heystið fóru vit við laksagørnum inn í Amert-lokfjørðin. Tað var dýrdarveður tað kvølið. Vit settu tey 30 gørnini og bundu annan endan í bátin, og lógu so og drivu har alla náttina. Gørnini fóru út undir Kellingahettuni, sum fjallið eitur innanfyri Sisimiut. Vit skiftust at halda vakt, og eg minnst, at eg hevði eitt band av "Palliba og Fossadun" við mær; har sótu vit báðir í skellilátri

Tøkningur til Hjálpartólamiðstöðina (HTM)

Á HTM er eitt fulltíðar starv sum tøkningur leyst at seta sum skjótast.

HTM er deild Almennastovuni og umsitur hjálpartól, umbyggingar í heiminum og avlambílar til fólk, ið bera brek. Í løtuni starvast 11 fólk á HTM.

Uppgávurnar hjá HTM umfata m.a.

- upplýsing, ráðgeving og leiðbeining til brúkarar, almennar myndugleikar o.o. um hjálpartól og byggi- og bústaðarspurningar
- útlán og endurnýtsla av hjálpartólum
- viðgerð og støðutakan til umsóknir um sertillagð hjálpartól, bústaðarbroytingar og avlambílar
- tvørfakligt samstarv - innan- og uttanhýsis

Talan er um sera fjøllbroytt og spennandi starv, ið m.a. fevnir um:

- meting um tøkniligarloysnir
- fremjing av tøkniligum loysnum
- meting um dygd av hjálpartólum
- skipa fyri umvælingu av hjálpartólum innan- og uttanhýsis
- heimavitjanir saman við terapeutum
- ráðgeving í sambandi við íbúðarbroytingar
- størri tillagingar av hjálpartólum saman við terapeutum
- viðlíkarhald av eykalutagoymslu
- fyrisitingarligar uppgávur

Vit sóknast eftir einum starvsfelaga sum hevur:

- viðkomandi útbúgving (maskinmeistari ella aðra tøkniliga útbúgving)
- royndir frá el- ella maskinhandverksvinnu er ein fyrimunur
- áhuga at arbeiða við hjálpartólum
- góð samstarvsevni
- evni at arbeiða sjálvstøðugt
- telduførleika

Vit kunn u bjóða:

- neyðuga eftirútbúgving og upplæring
- sjálvstøðugt arbeiði
- flexitíð
- nýggja tøkni
- tætt samstarv við starvsfelagarnar
- fakligt mennandi umhvørvi

Løn og setanartreytir sambært sáttmála millum Fíggjarmálastýrið og avvarandi fakfelag.

Nærri fæst at vita um starvið við at venda sær til Palla Mortensen, leiðara ella Willy Jan Feilberg, tøkning tel. 358300.

Umsókn við avriti av viðkomandi skjølum skal sendast til Hjálpartólamiðstöðina, Postboks 1049, 110 Tórshavn

Umsóknarfreist: 28. apríl 2003 kl. 14.00.

Hesin máldi 201 cm og vág 116 kg.

og flentu. Men náttin gekk, og vit lögdu á at draga gørnini um sjei-tíðina um morgunin, og tá vóru vit ríknir nakað út í munnan á fjørðinum, men framvegis var dýrdarveður. Vit fingur 105 laksar - ein roktúrur fyri okkum báðar. Vit vóru við hús á middegi, og so at reinsa og koyra í frystiboksina.

Mangar góðar svartfuglatúrar vóru vit saman,

Ebba og eg, og vit fingur eisini nógv fugl. Nú eru bara minnini eftir. Ebba og Hanna fluttu heim aftur á klettarnar fyri fleiri árum síðani.

Eitt annað par, sum vit hava havt mangar góðar løtur saman við, er Jastrid og Pauli Thomsen úr Oyndarfirði. Har eru eisini nógv góð minni eftir, men tey fluttu eisini heim aftur fyri fleiri árum síðani.

Niclas hevur upplivað alla menning umborð á skipum:

Frá deyðsiglara til nýggju "Norrönu"

Eitt av ferðafólkunum hendan seinasta túrin við gomlu "Norrönu" og fyrsta túrin við teirri nýggju var Niclas Højgaard úr Rituvík.

Her síggjast brøðurnir Jørgen, tann størri, og Niclas fyrsta árið Niclas var til skips í 1926. Ikki kann sigast, at hann var stórur, men neyvan hevur hann verið stórt øðrvísi til støddar enn nógvir av hansara javnaldrum, sum nýkonfirmeraðir fóru burtur. Hetta var ónoktiliga ein øðrvísi byrjan á vaksnammalívinum enn hjá 14 ára gomlum í dag.

Hann fylti 91 ár tann 6. apríl, og hevði ætlað sær at verið burturstaddur, so at eingin skuldi vita av hesum degi. Men hetta varð sjálvsagt uppspurt á hotellinum í Lübeck, so tey, sum vóru við, finguhøvið til at syngja "Happy Birthday" fyri honum.

Annars er tað ótrúligt, at Niclas skal vera so gamal, so raskur og bragdligur hann er, og sum hann minnst væl til. Men sum kunnugt: dópsattestinn lýgur ikki.

Tá abbin

burturflutti ommuna

Fyrst kann sigast, at Niclas er úr góðum bergi brotin. Annar abbi hansara var Jørgen av Nesi, og omman var Katrina Sofía av Syðradali í Kalsoynni. Tey vóru foreldur mammu Niclasar.

Teirra kærleikssøga kundi verið tikin úr eini skaldsøgu. Av foreldrunum hjá Katrinu Sofíu var Jørgen avgjørt ikki ynsktur sum versonur, fyrst og fremst tí hann ikki átti nakra jørð. Foreldrinu gjørdur alt fyri at forpurra, at tey komu saman. Fyri at gera tað enn meira trupult, varð hon send til prestin á Viðareiði, sum

skuldi hava eyguni eftir henni.

Men Jørgen gjørdi ikki mætari enn, at hann róði sjálvur norður til Viðareiðis og tók gentuna við sær aftur á Nes, har tey giftust. Tað sigst, at prestakonan man hava verið við í ráðagerðini.

Tey gomlu á Syðradali vóru sjálvsagt í øðini og vildu ikki koma í brúðleyp, hóast øll Kalsoyggin var boðin. Men hetta javnaði seg skjótt, ikki minst tá tey 12 ommu- og abbabørnini byrjaðu at koma.

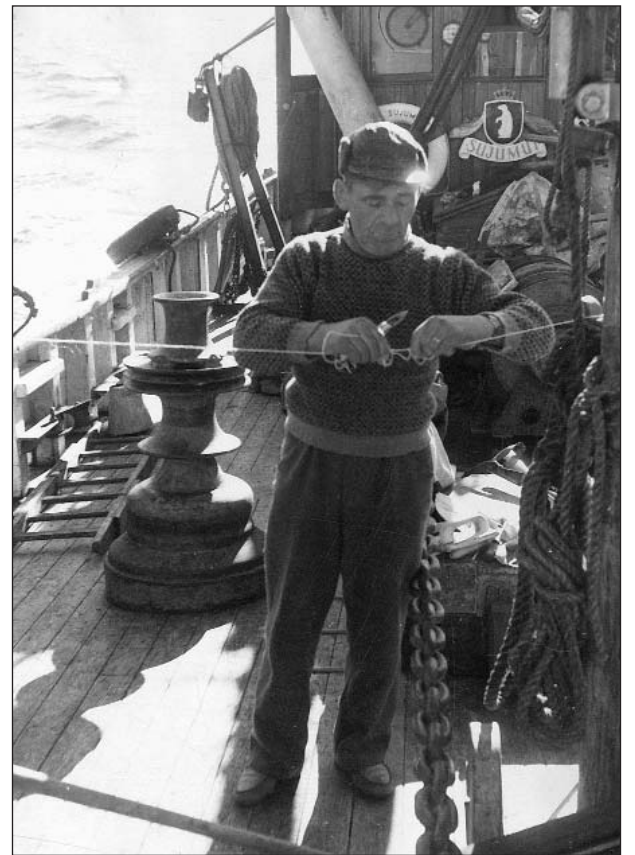
Stór ætt

Jørgen var ein brandur, og hevur tað eisini verið umrøtt her í blaðnum. Tað kann leggjast afturat, at fyra av synum hansara vóru millum teir fyrstu, sum bygdu Æðuvík.

Í faðirættini hjá Niclas hava teir eisini verið brandar. Abbin, Per og omman Nicolina, og triggir beiggjar við familjum vóru millum tey fyrstu, sum bygdu Rituvík. Og at vera nýbyggjarar var ikki nakað fyri bloytur.

Familjan er sera stór. Systkini hjá foreldrunum hjá Niclasi vóru 12 í bæði borð. Omman og abbin í faðirættini áttu 72 barnabørn og í móðurættini fleiri enn 60. So talið á systkinabørnum man liggja omanfyri 100. Og tey, sum síðani eru komin afturat, eru óteljandi. So tað er ikki nakar beinleiðis vandi fyri at familjan fer at doyggja út!

Sjálðsama gott samanhald er í hesi stóru familjuni. Javnan skipa systkini hjá Niclasi við eftirkomarum fyri ferðum uttanlands. At byrja við vóru tey gott 100, sum fóru til Bretlands, har tey hava verið tvær ferðir. Og til Svøríkis seinni í ár fara tey fleiri enn 150. Tað má sigast at vera familjuskapur við lít.

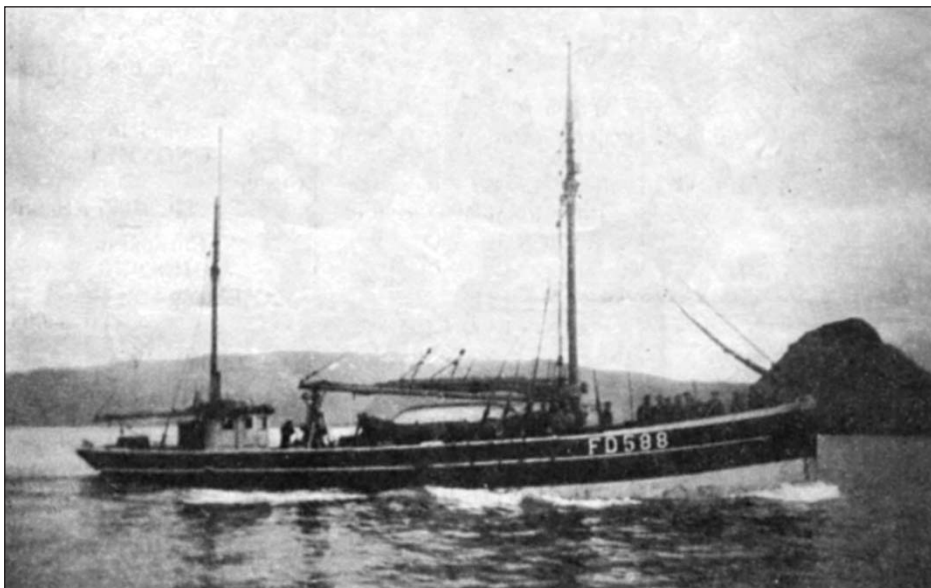
Her riggar Niclas til umborð á "Sujumut".

So nógvir ísur kundi leggjast á skipini.

Her hevur Niclas fingið fatur á eini grønlandskari! Hann ber hana um eina fiskarúgvu, so hon ikki skal koma at lukta av fiski.

Skipið, Niclas fór við sum 14 ára gamal, var "William Martin", sum tá var deyðsiglari t.v.s. uttan maskinu.

Fór til skips við deyðsiglara

Sjálvur er Niclas foddur í 1912. Tá hann var 14 ára gamal, fór hann sum aðrir dreingir til skips. Hann fór við "William Martin", sum pápi hansara Dánjal Petur Højgaard hevði keypt í 1909 úr Hetlandi saman við Sofusi Evensen í Havn. Niclas var við "William Martin" í ikki færri enn 27 ár. Tað kann sigast, at skipið var í somu ætt inntil 1964, tá tað varð søkt. Inn ímillum hevur hann eisini siglt við trolara, eins og hann hevur fingið sær fyrst skiparaprógv og síðani stýrimansprógv. Tey fyrstu fyra árin var "William Martin" deyðsiglari, t.v.s. teir høvdu onga maskinu. Har vóru heldur ikki aðrir heintleikar umborð. Burtursæð frá seglum vóru hesi skip ikki útgjörd øðrvísi enn Nóa ark!

Tá Niclas fór til skips, nýttu teir als ikki flekiborð. Tað var flakt niðri á dekkinum, so menn stóðu boygdir og arbeiddu. Hetta var sjálvsagt sera ringt til ryggin. Men tað merkiliga var, at tá tosað var um at fáa flekiborð, var stór móttstøða móti hesum. Tað varð enntá sagt, at flekiborð vórðu blakað fyri borð aftur. Hildið varð, at tað gekk nóg skjótari "uppá gamla mátan". Men Jørgen, beiggi Niclasar, hevur greitt frá, at einaferð varð skipað fyri eini manning millum eitt lið sum flakti á flekiborði, og eitt sum flakti á dekkinum. Eftir hesa kapping var eingin ivi um, at flekiborð var tað besta.

Tað kann nevast, at sjálvt ein sjálffylgja í dag sum ljós var lítið av. Arbeidsljósið var antennuljós, sum neyvan hevur gjørt tann stóra munin, og niðri undir var tað petroleumljós. Seinni fingi skipini karbidljós, sum tó kundu vera sera vandamikil. So tað kann illa hugsast størri munur enn at hava verið við

Her eru botngørnini við at verða tømd. Fyrst varð fyllt uppí bátar, sum so aftur sigldu fiskin umborð á Sujumut. Tann grønlandska aftast í bátinum hevur lagt barnið at sova í bjargingarringinum á ruffinum.

deyðsiglara í 1926 og so "Norröna" í dag. Ein maður sum Niclas kann sigast at hava upplivað alla ta menning sum yvirhøvur hevur verið umborð á einum skipi. Ein onnur broyting er annars reiðskapurin. Snørið, har tað við handamakt kundi dragast upp til tveir toskar umborð, er avloyst av elektroniskum snellum, sum sjálvar fila og sjálvar draga upp, tá fiskur er á. Her er eisini talan um eina kollveltandi broyting.

Størsta framstig tá hevur motorurin verið, og hann fekk "William Martin" í 1930. Men hann var nú ikki so stórir. Nevniliga 36 hestar av merkinum Vølund.

Skotin av týskarum undir krígunum

Niclas hevur nógvar royndir á sjónum. M.a. sigldi

hann øll krígsárin, har teir eisini fiskaðu undir Íslandi og sigldu til Bretlands at selja veiðina.

Serliga ein av hesum túrum gjørdist minniligur. Teir vóru uppi á Nesgrunninum, norðanfyrir Langanes, og veiddu við línu, tá teir vóru álopnir av einum týskum flogfari, sum áhaldandi skjeyt eftir teimum. Niclas royndi at skjóta aftur í móti, og tað var um reppið, at hann ikki fekk bast beistinum.

Tá hendi tað óhepna, at ein maður varð raktur niðri í lugarinum. Ein kúla rakti skylettið og fór niður í gjøgnum, har hon brast og eitt petti av henni rakti ein oyndfiring meint í ryggin.

Men tá var tað so heppið, at tvey bretska krígsskip nærkaðust. Hetta gjørdi partvíst tað, at týska flogfarið slapp sær til rýmingar. Men samstundis fingi teir boðið sjúkraviðgerð til tann skadda. Hann fór umborð á annað krígsskipið og varð lagdur undir skurð innan ein tíma aftaná, at hann var skotin. Hetta má sigast at hava ligið væl fyri úti á víðum havi.

Teir fóru so við "William Martin" inn á Seyðisfjørðin at fáa bráfeingis umvælingar fyri tann skaða, sum teir høvdu fingið av týsku skotriðinum. M.a. var báturin oyðilagdur, og tað var hol ymsastaðni í skrokkinum á skipinum.

Samstundis sum teir

koma, kemur "Wilhelm-ina" inn. Teir eru komnir inn við manningini av Misteltøe, sum hevði fingið sama umgang av týskum flogfari. Og her hevði gingist verri. Skipið var sokkið, og tveir av manningini høvdu fingið deyðamein av skotunum.

Seinni fáa teir at vita, at særði oyndfiringuarn er innlagdur á sjúkrahús í Reykjavík. Hann hevði havt eina hendingarríka ferð inn, tí bretska krígsskipið hevði skotið eitt týskt flogfar niður á veg inn. Oyndfiringurin var so illa meiddur, at tað gingi eini tvey ár, innan hann kom fyri seg aftur. Men hóast hetta var hann væl sloppin í mun til, hvussu tað kundi havt verið.

Fóru ólógliga inn í Aberdeen

Aftaná lokan túr fara teir niður at selja, og komnir niður móti Aberdeen varnast teir, at tað er ikki eydnast at tetta øll holini frá týska flogfarinum, og skipið er farið at leka, og teir høvdu tørv á at sleppa inn, so skjótt tað kundi lata seg gera.

Her varð trupulleikin tann, at tað var ikki loyvt at fara inn til Aberdeen uttan loyvi frá einum kontrollskipi, sum lá uttanfyri Aberdeen um dagin, men sum fór inn á kvöldið. Tá teir koma inn móti Aberdeen er tað so mikið seint, at kontrollskipið er við at fara til lands. Teir royna at fáa fatur á tí, so teir kundu fáa neyðuga loyvið, men hetta eydnaðist ikki. Niclas avgerð, at teir fara inn kortini. Hetta var ólógligt, og beinanvegin kemur ein herur av hermonnum umborð at kanna hendan óbødna gestin. Men Niclas greiðir frá, hvussu vorið var, og so var sloppið. Teir fingi annars góðan prís fyri fiskin, hóast túrurin var langur av umrøddu orsök, og fiskurin kanska ikki var tann besti. Men tað var mangul uppá mat í Bretlandi, og so máttu teir rinda tað, sum kravdist.

...og so til Grønlands

Niclas var við "William Martin" fram til 1959, tá hann eisini var á sild við henni. Men frá hesum ári kom restin av hansara sjólvívi at vera í Grønlandi. Jørgen beiggi hansara var við einum báti "Sujumut", har teir lærdu ungar grønlandingar at fiska við teimum reiðskapum, sum vit kenna hjá okkum, sum t.d. línu og sildagørnum. Jørgen bað Niclas koma

yvir at vera við í hesi verkætlan. Og hann fór. Teir komu tó eisini at læra grønlandingar ein fiskireiðskap, sum als ikki er kendur í Føroyum, nevniliga botngørn. Hetta er ein reiðskapur, sum er eitt slag av eini fellu. Tá toskurin gongur fram við landi, verður hann av einum neti leiddur í "felluna", so er uppgávan hjá fiskimanninum "bert" at tømja botngarnið eins og gjørt verður við eini snurpinót. Tað var annars ein dani, sum búði í Narsak, sum legði Jørgeni og Niclasi lag á, og sum royndir fiskimenn komu teir jú skjótt eftir at bera kunnskapin víðari.

Í fleiri ár var veiðan við botngørnum ein tann berandi hjá grønlandinum inni á firðunum, men frá og við 1963 kom lítið burtur úr hesum veiðuhátti. Hetta hevur helst havt samband við, at toskurin tá var farin at minka. Men nú tað eru tekin um, at toskurin er farin at bragda, eru teir byrjaðir aftur at veiða við botngørnum.

Tvey brúðleyp á einum útróðrartúri

Frá síni tíð í Grønlandi hevur Niclas nógvt at greiða frá. Hann fortelur m.a. at eina ferð upplivdi hann nakað, sum neyvan hevur sæð sín líka enntá í Guinness rekorbókini. Hetta var, at hann mitt á einum útróðrartúri hevur verið í ikki færri enn tveimum brúðleypum.

Forsøgan er, at fyrst í 60-unum gingi meslingar uppi í Umanakøkinum. Hetta var sera vandamikið, tí tey flestu av teimum vaksnu høvdu ikki havt meslingar, og tá kundi tað gerast hættisligt at fáa sjúkuna, serliga um viðkomandi ikki var væl fyri frammanundan.

Læknin í økinum var sera stúrin fyri, hvat kundi henda í teimum smærru byggunum í økinum, um øll blivu sjúk í senn. Her hevði gingið ein ringinflúensa, og nógvt vóru framvegis illa fyri. Fingur tey meslingar kundi rokast við, at nógvt teirra ikki hóraðu undan.

Læknin tók tá tað stig, at hann savnaði tey frískastu fólkin í hvørji bygd. Niclas fekk so til uppgávu at føra tey til Umanak, har tey vórðu smittað av meslingum. Hugsanin aftanfyrir var, at tá hini í byggunum gjørdust sjúk, vóru hesi blivin frísk aftur, og kundi so taka sær av teimum, sum seinni gjørdust sjúk.

Aftaná hetta fer Niclas

ein útróðrartúr. Hann setur línuna, og tá hon er sett, siglir hann upp undir land í eini av byggunum at hvíla seg, til hann kundi fara at draga aftur.

Men hann er ikki meira enn komin til lands, tá verður rópt eftir honum. Tá er tað "butikbestýrarin" á staðnum. Hann skuldi flyta av bygðina til eitt annað pláss at arbeiða. Men áðrenn hetta vildi hann giftast, og tað var hetta, sum vóru ørindini nevniliga at fáa Niclas í brúðleyp. Her var nógvt at fáa, ikki minst av tí váta slagnum. Men Niclas hevði sett í seg, at hann skuldi bert drekka eina øl, og hon skuldi strekkja so leingi, hann var har.

Teir vildu hava Niclas at dansa brúðardansin, men tað hevði hann ongan hug til. Men knappliga leggur ein hondina á økslina á honum og sigur, at "nu skal vi danse". Tá er tað brúðurin full uppundir hendur. Sum eitt slag av heiðursgesti kundi Niclas ikki bera seg undan, so har var einki at gera uttan at fara uppá gólvið og svinga brúðrina.

Aftaná nakrar tímar helt Niclas, at nú var tíð at fara, línin skuldi jú dragast aftur.

Men hann er ikki meira enn komin útum, tá taka tveir gestir úr brúðleypinum undir armarnar á honum og fara leiðandi við honum gjøgnum bygðina. Hann ánaði ikki, hvat hetta hevði at týða, tí hann skilti einki av tí, sum varð sagt. Men tá vísti tað seg at vera eitt annað brúðleyp í bygðini eisini. Og hetta skuldi hann eisini í. Men her vísti tað seg, at hann kundi brúðrina og annars eisini fleiri av gestunum, tí hesir vóru millum tey, sum hann hevði ført til Umanak í umrødda meslingaátaki. So Niclas mundi ikki sloppið avstað aftur, og her slapp hann heldur ikki undan at dansa við brúðrini. Og tá hann móti morgni fór avstað, fylgdi alt brúðleypsfolkið honum oman á støðna, hagani hann eftir eina langa nátt endiliga kundu sleppa út at draga línuna aftur. Hetta gjørdist ein rimmar útróðrartúrur, sum ikki verður gloymdur í bræði.

Biðin um ikki at siga upp

Aftaná at hava verið í Grønlandi í 4 ár ger Niclas av at fara heim og at siga starvið upp. Komin til Danmarkar verður hann av KGH biðin um ikki at siga upp. Hann skuldi nú

Hetta er annar av bátunum, har Niclas sigldi strandasigling. "Agdeleq" uppi í ísinum.

Ársaðalfundur Suðuroyar Sparikassa

Verður mánadagin 28. apríl 2003 kl. 18.00 á Hotel Bakkanum við hesi dagsskrá:

1. Val av fundarstjóra
2. Frágreiðing umsjónarráðsins um virki sparikassans í farna ári.
3. Framløga av grannskoðaðum ársrokn-skapi til góðkenningar.
4. Val av limum í umsjónarráðið.
5. Val av grannskoðara.
6. Uppskot frá stjórn, umsjónarráði ella umboðsráðslimum.
7. Ymiskt.

Umsjónarráðið

Norðoya Røktarheim

Søkt verður eftir summarfrítíðaravloysarum til heimið frá 1. juni til 30. september 2003. Vit søkja avloysarar fyri sjúkrarøktarfrøðingar, heilsurøktarar og heilsuhjálparar.

Heimið hevur 2 deildir við 18 búplássum á hvørjari deild. Arbeitt verður í skiftandi vaktum.

Umsókn, saman við avriti av prógvi og autorisation, verður at senda til leiðaran fyri Norðoya Røktarheim, FO-700 Klaksvík.

Lønar- og setanartreytir sambært sáttmála millum Fíggjarmálastýrið og Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarfrøðingar.

Umsóknarfreist: 24. apríl 2003.

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74

Fax: 44 42 85

Hetta er bygdin, har Niclas var í tveimum brúðleypum á útróðrartúri. Oyggin liggur við munnan á Umanakfjørðinum og kallast Ubekendt Island.

fara heim og fáa sær feriu, so skuldu teir senda boð eftir honum til aðrar uppgávur.

Tey boðini komu eisini rættiliga skjótt. Nú skuldi hann føra eitt 300 tons frakt- og ferðmannaskip í strandasigling í Vesturgrønlandi, og her skuldi hann sigla út frá Egedesminde, seinni gjordist tað Holsteinsborg. Skipið var dupultbotnað, og tí kom tað eisini at føra rættiliga fitt av olju, sum fyrst og fremst kom úr Føroyingahavnini, sum hevði størstu oljugoymslu í Grønlandi tá.

Dekkararnir umborð vóru grønlandingar. Niclas letur sera væl at teimum. Teir vóru raskir og pliktuppfyllandi. Hetta sást eisini av, at teir vóru við í upp til 9 ár.

Rutan hjá teimum gekk aðru hvørja ferð suður eftir strondini og aðru hvørja ferð norðureftir og runt í Diskovíkini. Vanliga tók ein slíkur túrur 11 dagar aftur og fram.

Tað var ein stórir munur á sigling við Grønland og aðra staðni. Har var ísur, sum tað stundum kundi vera nógv av. Tað kravdi eitt serligt hegni at sigla eftir eini ferðaætlan í ísi. Men tað gekk hampiliga væl at halda ferðaætlanina. Tað gekk so mikið væl, at tey vóru nógv, sum heldur vildu ferðast við Niclasi, tá farið varð úr bý í bý heldur enn at líta á tyrluna, har tað kundi gangast skjótt. Men har tað vissuliga eisini kundi vera mótsatt, um líkindi ikki vóru til flúgvng.

Annars kundi ísur vera sera lumpisligur. Niclas minnst einaferð teir fóru út frá Egedesminde, og har var púra ísfrítt. Men mestsum við eitt skot kom ísurin, og tá teir

vendu aftur 38 tímar seinni var pakkað við ísi inni í Egedesminde. Í Grønlandi er ofta so kalt, at ísurin flotnar upp frá botni!

Ruddaði upp eftir atombumbu

Teir gjørdur eisini árliga túrir upp til Thule. Her var bert siglandi á hásumri í august. So tá mátti øll vøran, sum skuldi nýtast um veturin, fæst har upp, og siglt var eisini millum smábygdin har norðuri við vøru. Umframt hetta færdur teir eisini olju fyri amerikanarar. Niclas var eisini uppi í Thule, har ein amerikanstur bumbulúgvur datt niður, og teir hjálptu eisini til við uppruddingararbeiðinun. Gitingar vóru um, at atombumbur vóru umborð. Fyri tann heilsuvandan, sum fólkið kann hava verið í av hesi orsök,

fingu tey fyri nøkrum árum síðani eitt endurgjald frá statinum. Niclas fekk eisini eins og øll hini, men enn er ikki prógvað, at hann hevur verið í nøkrum heilsuvanda!

Í Thule kom Niclas at kenna ein løgnan japanara. Hann vildi vera veturin yvir í Thule, og hann bað um at sleppa at bígva í ússaligastu hús- um í bygdini. Men eftir- sum Thule jú var nýbygd funnust eingi ússalig hús. Men hann kom so at bígva saman við einum gomlum manni.

Hann vitjaði Niclas umborð og vísti honum myndir av hægsta fjalli í heiminum Mount Everest, har hann hevði verið fleiri ferðir.

Fyri nøkrum árum síðani las Niclas annars í bløðunum, at hesin japanarin hevði gjørt heimsins longesta túr við hunda-

sletu, har hann hevði ferðast allan vegin um Canada frá eystri til vestur. Tað var ikki hissini bragd.

Niclas var verandi í Grønlandi fram til 1974, tá hann kom aftur til Føroya. Hansara seinasta uppgáva har gjordist at føra "Dúgvuna", gamla "Smyril", til at flyta ferðafólk til flogrutuna í Streymfjørðinum í samband við, at tyrlurnar ikki flugu vegna verkfall. Hetta var í 1976. Nú fer at nærkast landi hjá "Norrönu", so tað verða ikki stundir til at greiða meira frá lívi Niclasar á hesum sinni. Niclas hevur eisini verið ein upptikin maður á ferðini. Fjølmiðlar hava staðið í bíðirøð at sleppa framat honum. Men tað er eitt upplivilsi at hava tosað við hann, so kanska fara vit at frætta meiri frá honum seinni.

Her síggja vit Niclas saman við bróðursoninum Kristin, sum hann var í ferðalag við. Kristin er sonur Jørgen beiggja Niclas. Sum smádrongur búði hann í Grønlandi og lærði grønlandskt. Hann flutti síðani til Danmarkar og lærði til lærara. Mitt í 70-unum belt hann tó, at hann skuldi fara at royna ein túr til skips, og hann fór við "Hvítanesi". Hann belt á við at sigla og er nú skipari á rækjuskipi í Grønlandi.

Tíðindaskriv frá áhugafelagnum "Seglið": Vælkomin til Vinden drar 2003

Meðan norska "Sørlandet" er mest innbjóðandi, og áðrenn tað verður invaderað av frítíðarsiglarum, halda vit okkara stevnu, Vinden drar, í Kragerø-sker-garðurin á norska Suðurlandinum.

Heimahavn og legupláss fyri ársins Vinden drar verður í eini væl vardari vík á Glumøy við góðum vesturskini. Stutt er til tann hvíta suðurlandsbýin Kragerø og ikki langt út til Jomfrúlandið, sum verjir móti Skagerakkinum. Her er ein livandi skergarður við jarðarvinnu og litríkari mentanarsøgu frá timbur-handli, grótbroti og seglskipatíð.

Luttakarnir koma at uppliva eina viku við vælfyri-reikaðum virkseimi eins og spontanum tiltøkum. Vit sigla innanskers um víðar flógvar og gjøgnum smøl sund millum smáar oyggjar og sker. Hesa ársins tíðina

plagar at vera javnur vindur av útsynningi, sólvindur, sum dettur burtur móti skýming. Her verða felags útfærðir og samsiglingar í gomlum og yngri brúksbátum, og smáir og stórir bátar úr økinum og aðrir gesta-bátar taka lut.

Hugnalig og mennandi samvera.

Nærri upplýsingar eru at fáa á heimasíðuni: <http://home.c2i.net/tordsson>

Tíðin: leygardagin 28. juni - leygardagin 6. juli 2003
Kostnaður: vaksin 500 NOK, børn 7-18ár, 100 NOK
Gjalding: á konto 0539.1432610 fyri 1. mai 03.
Hægst 200 luttakarar.

Fyriskiparar eru m.o.:

Ruth og Bjørn Tordsson, tlf. 0047 35051908, t-post: tordsson@c2i.net.

Olav Tømmerstigen og Gro Reier, tlf. 0047 33047380, t-post: olavto@online.no.

Les mer om Vinden Drar på Ålands Skötbåtsförenings hemsida.

Flere bilder finnes på hjemmesiden til Vinden Drar 02.

Se årets logo, tegnet av Linn & Thale.

Vegna
ábugafelagið Seglið
Regin Debess, Toftir

Ballónin hjá fíggjarmálaráðnum brostin

Vit hava fyrr greitt frá tí merkiliga málinum, har ein fulltrúi í Fíggjarmálaráðnum "prógvaði", at allir grunnar, við einum hvørjum sambandi við tað almenna, skuldu á fíggjarlógina, og skuldi verandi skipan við stýri v.m. halda áfram, kravdi hetta "delegatión" frá tinginum.

M.a. førði hetta til, at lögmaður seinasta heyst álegði t.d. landsstýrismanninum í arbeiðsmarknaðarmálum um í stundini at gera uppskot at leggja fyri løgtingið, sum kundi "fáa hetta í rættlag". Eitt dømi um hetta var ALS. Fakfeløg, sum skuldu verða rakt av hesum, fóru beinanvegin "in action". Millum hesi vóru Føroya Fiskimannafelag. Vit kun-

du vísa á, at alt ruggaði ikki rætt í hesum máli. Høvundin aftanfyrri umrødda álitíð, sum setti eld í, var als ikki lögfrøðingur ella á nakran hátt serfrøðingur í hesum spurningi. Hann arbeiðdi greitt eftir eini bundnari uppgávu við givnari niðurstøðu. Tá tað varð gjørt við, at hansara sjónarmið ikki samvaraði við praksis hjá donskum stjórnnum og umsitingum í 40 ár, so mátti tað eftir hansara meting vera hesi, sum høvdu forbrotið seg móti egnari grundlóg!

Leiðandi politikkarar vórðu eisini skjótt sannførdir um, at hetta var ikki sum amen í kirkjuni.

Hetta er júst komið fyri dagin í uppskoti, sum Bjarni Djurholm legði fyri

tingið um Vinnuframa-grunnin fyri at royna tingsins vilja. Hesin grunnur skuldi, ístaðin fyri at vera "eksternur", gerast "internur", so hann var beinleiðis undir umsitingini hjá landsstýrismanninum. Hetta vildi verið í samsvar við umrøddu sjónarmið hjá Fíggjarmálaráðnum.

Men hetta hetta sjónarmið er greitt avvíst av tingsins vinnunevnd, sum í álitinum sigur:

"Ein meiriluti í nevndini (Henrik Old, Alfred Olsen, Kaj Leo Joban- sen, Gerhard Lognberg og Heðin Zachariasen) tekur ikki undir við málinum og mælir Løgtinginum til at fella uppskot- ið.

Meirilutin er av tí áskoðan, at endamálið

við vinnuframatanka- num verður betur rokk- ið við vinnuframa- grunninum sum óbeft- um grunni, heldur enn at leggja fyrisitingina av lógini til ein stovn undir Vinnumálaráðnum."

Her sæst, at sjálvt partamaðurin hjá landsstýrismanninum gongur ímóti uppskotinum.

Málið er eisini dyggiliga fallið í tinginum, og má hetta sigast at vera eitt tekin um, at tað hóast alt er mark fyri galskapinum í politisku skipanini.

Tað sama við Forskotsgrunninum

Ein av teimum nógvu grunnunum, sum Fíggjarmálaráðið ætlaði at kradda inn undir sítt kongaríki, var Forskots-

grunnur Fiskiflotans. Her hevur Fiskimálaráðið v. Jacob Vestergaard sent løgmansskrivstovuni eitt bræv, har sjónarmiðini hjá Fíggjarmálaráðnum verða fullkomiliga avvíst.

Mett verður, at tað als eingin tørvur er á nakrari sum helst broyting her. Hetta má so eisini gerast niðurstøðan viðvíkjandi øllum hinum grunninum, sum hava verið umrøddir.

Undrast yvir Fíggjarmálaráðið

Ein má undrast yvir, hvat tað er, sum ríður Fíggjarmálaráðnum. Tað, ein kennir til, er, at hetta ráðið er mannað av skilafólki út í odd og egg. Men júst hetta málið sigur nakað um, at her er okkurt, sum er kiksað. Tíverri er hetta

ikki eindømi. Málið um samdøgursfrádráttin hjá fiskimonnum, sum sigla uttanlands, er eitt annað dømi av sama slag.

Her eru menn greitt farnir av kós. Fyri at minka um skaðan eiga teir beinanvegin at fara at rætta kumpass, so sleppast kann undan slíkum í framtíðini.

Tíðindaskriv frá Fiskimálaráðnum:

Kunnngerðir um flyting av loyvum og fiskidøgum

Í Kunngerðablaðnum, sum kom út um vikuskiftið, lýsir Fiskimálaráðið trýggjar nýggjar kunnngerðir um flyting av loyvum og fiskidøgum.

Landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum boðaði herfyri frá, at øll avgreiðsla av málum um samanlegging av veiðiloyvum og avhending av fiskidøgum varð útsett til kunngerðirnar á økinum vóru endaliga lýstar og settar í verk.

Kunngerðirnar, ið nú eru lýstar, eru um flyting av veiðiloyvum, avhending av fiskidøgum og flyting av fiskiloyvum millum smærru útróðrabátarnar.

Kunngerð um flyting av veiðiloyvum

Ein av nýggju kunngerðunum, sum nú er lýst, er um mannagongdir og áseting av fiskiorku í sambandi við flyting og samanlegging av veiðiloyvum hjá fiskifør- um 15 tons og størri, sum eru undir dagaskipanini undir Føroyum.

Eftir lógini um vinnuligan fiskiskap kann veiðiloyvi verða flutt á fiskifar við ongum veiðiloyvi ella lagt saman við fiskifari við veiðiloyvi. Somuleiðis kunnu tvey veiðiloyvi verða flutt á fiskifar við ongum veiðiloyvi.

Treytin fyri at flyting kann fara fram er, at fiskiorkan ikki verður størri enn frammanundan.

Grundarlagið undir áseting av fiskiorku hjá fiskifør- um, ið royna við húki er "Longd x breidd x dýpd" og fyri fiskifør, ið royna við troli "longd x breidd x dýpd x maskinorka"

Veiðiloyvi og fiskidagar kunnu ikki flytast frá húki til trol og øvugt.

Kunngerð um avhending av fiskidøgum

Kunngerðin fevnir um avhending av fiskidøgum millum fiskifør 15 tons og størri í høvuðsbólkunum 2, 3 og 4 undir fiskidagaskipanini á føroysku landleið- unum.

Eftir kunngerðini kunnu fiskifør í bólki 2 og bólki 4, ið royna við troli avhenda fiskidagar sínámillum, meðan fiskifør, ið bólkunum 3 og 4, ið royna við línu kunnu avhenda fiskidagar sínámillum, fyri eitt ár í senn ella endaliga.

Við atlit at fiskiorku er partrolaraflotin býttur í trýggjar undirbólkar eftir stødd og maskinorku. Trol- bátarnir eru býttir í tvey eftir maskinorku. Línuskip eru í einum bólki fyri seg. Útróðrarflotin størri enn 15 tons, ið roynir við línu ella snellu, er býttur í fyra undirbólkar eftir stødd.

Høvuðsreglan er, at fiskidagar kunnu ikki avhendast millum húk og trol og øvugt.

Tá trýggir mánaðir eru eftir av fiskiárinum, kunnu fiskidagar tó flytast millum fiskifør í høvuðsbólkunum 2 og 3, t.e. línuskip og partrolarar.

Tá fiskidagar verða fluttir millum fiskifør, verður talið av døgum, ið kann flytast, umroknað. Í kunn- gerðini er talva við umrokningarvirðum, sum vísa lut- falsliga virðið á fiskidøgum millum bólkar av fiskifør- um.

Kunngerð um flyting av fiskiloyvum hjá útróðrabátum undir 15 tons

Tann triðja kunngerðin er um flyting av fiskiloyvum hjá útróðrabátum undir 15 tons í bólki 5.

Fiskiloyvi kann verða flutt á bát við ongum fiski- loyvi ella tvey fiskiloyvi kunnu verða flutt á bát við ongum fiskiloyvi.

Treyt er, at fiskiorkan ikki verður størri. Grundarlag- ið undir áseting av fiskiorku fyri útróðrabátar undir 15 tons er "longd x breidd x dýpd".

Lagt kann verða afturat, at eftir lógini um vinnulig- an fiskiskap, kunnu bátar undir 15 tons í bólki 5 ikki avhenda fiskidagar fyri eitt ár í senn ella endaliga.

Meira um "Vesturhavið Blíða"

Fyrst í árinum hövdu vit eina langa frásögn um "Vesturhavið Blíða".

Það eru fleiri góðar or-

sókir til at gera nógv burtur úr hesum skipi. Fyri tað fyrsta umboðaði tað byrjanina av línubátasög-

uni, sum er ein serligur partur av okkara fiskiveiðisögu.

Men tað serliga fyri júst

"Vesturhavið" var eisini, at tað fekk eina sera dramatiska byrjan. Áðrenn skipið nakrantíð fór í drift, var tað við til at bjarga mann- ingini á "Góðanesi", sum sigldi á Flesjarnar fyrstu dagarnar í 1957.

Tá so varð farið til fiski-

skap, kundi fyrsti túrur eisini blivið tann seinasti. Teir fingi um skrávuna undir Íslandi í ringasta veðri og við pálands- vindi!

Men teir noyddust á Reykjavík, har teir vóru móttiknir sum hetjur

takkað verið innsatsinum við "Góðanes".

Vit vilja lýsa hesa byrjan hjá "Vesturhavinum" við tí sum stóð í føroyskum og íslensum bløðum.

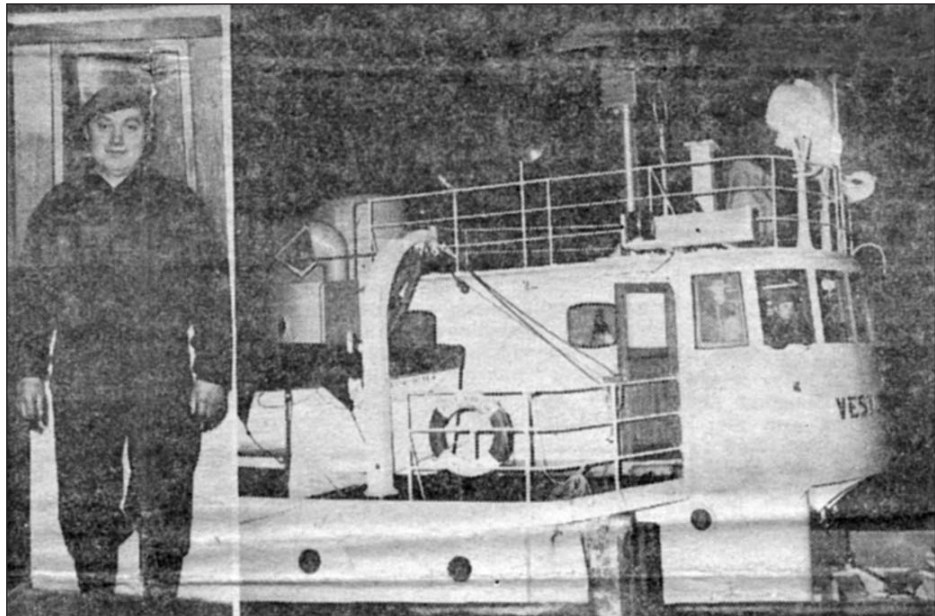

Hetta er tað sum 14. september skrivaði um tilburðin við "Góðanes", og um hjálptina sum "Vesturhavið Blíða" veitti.

HER sæst mynd av teim monnum, ið vóru við Íslandstrolaranum Góðanesi á Flesjunum. Burtursæð frá havnarmonnum eru allir á besari myndini, íslendingar og føroyingar. Ein av monnunum, ið var við Góðanesi, vitjaði inn á gólv- ið til okkara nú ein dagin, og bað okkum bera fram eina mikla tókk til teir menn, ið luttóku í bjargingini. Serliga biður hann okkum takka Vesturhavi- num Blíða og teim mongu smábátum, ið tóku lut í bjargingini. Høvdu Vestur- havið Blíða og smábátarnir ikki verið, so hevði verið illa vorðið. Annars hevði maðurin á orði ta ringu fyriskipan av bjargingini, og bað okkum skriva, at nú máttu menn taka sær um reiggj at fáa bött um bjargingarviðurskiptini.

Her síggja vit Flesjarnar. Settur varð seinni ein steyri á tær, so ein slík bending ikki skuldi endurtaka seg. Men seinni sigldi "Ólavur Gregersen" tó á Flesjarnar og gjordist vrak.

Nýjasta fiskiskip Færeyinga varð að leita hér hafnar

Skipskaðar eru fátíðir í Færeyjum segir skipstjórin

AD TOGURUNUM nýju slepptum, þá er þetta glæsilegasta fiski- skipið í flota Færeyinga um þessar mundir. Það var skip- stjórin Jakob Andreas Vang, á Vesturhafinu blíða, sem þannig komst að orði um skip sitt, sem nú er í „fómfrúrveititör“ sinni.

Vesturhafið blíða, sem í fyrra- dag fékk veiðarfærin í skráfuna, komst hingað inn til Reykjavíkur af eigin rammleik í fyrirtökt.

TÓKST AÐ HREINSA AF SKRÚFUNNI

Það kom sjór á skipið aftan til og skolaði þá út kaðaltrossu er lenti aftan til undir skipið. Fljót- lega var allt komið í skráfuna og alveg nýtt og við í fyrstu veiði- völdist kaðallinn þar svo fast um að við gátum ekki hreyft öxul skipinu og hér ætlum við að vera skipsins. Um kvöldið vildi ég enn gera tilraun til þess að slíta þetta

af skráfunni og tókst það eftir nokkrar tilraunir. Hér í Reykja- vík fengum við svo kafara til þess að fara niður og hreinsa skráfuna alveg, sagði skipstjór- inn. Bláðamaðurinn hafði orð á því við hinn vörpulega skipstjóra á þessu fallega skipi, að það myndi vera nýtt af nálinni. Já, það er lega var allt komið í skráfuna og alveg nýtt og við í fyrstu veiði- förlinni hingað. Erum við 24 á skipinu og hér ætlum við að vera á línuveiðum, salta aflann jafn- óðum og vonumst til þess að geta

Skipstjórin á Vesturhafinu blíða, tók virkan þátt í björgun- inni á skipsbrotsmönnum af Góðanesi og voru 13 menn teknir um borð í skipið. Vesturhafið blíða, er nýjasta fiskiskip Fæ- reyinga, stálskip, búlið ratsjá og öðrum öryggis og siglingartækj- um og einnig flíksjá. Efri hluti yfirbyggingarinnar er úr alu- minium. — Myndir þessar tók ljós- myndari Mbl. í gærkvöldi.

HÖRMULEGT SLYS

— Þið tókuð þátt í björgun skipbrotsmanna af Góðanesinu í Skálafirði.

— Þetta var hörmulegt slys, sagði Vang skipstjóri. Í þessum firði er ég mjög kunnugur, t.d. á skipið mitt heimahöfn í Runa- vik í Skálafirði og við fjórðinn á ég sjálfur heima. Skerin sem Góðanes rakst á, Flesjur, eru nokkuð úr siglingaleið. Þau eru einu skerin í firðinum öllum sem annars er djúpur. Segja má að kringum þau sé grunnt á litlu svæði. Ég hef veitt því eftirtekt, að þau koma ekki fram í ratsjá skipa nema þá að logn sé. Kvöldið sem Góðanes fórst var kalsa- veður og tel ég fullvíst að þau hafi ekki komið í ratsjána.

— Eru skiptapar tíðir í Fæ- reyjum?

— Nei, þeir eru það ekki og mér er ekki kunnugt um að skip hafi fyrr farizt á Flesjunum í Skálafirði.

FALLEGT SKIP

Að lokum skýrði Vang skip- stjóri frá því að togarinn Jón for- seti hefði verið komið skipinu til hjálpar er honum tókst að slíta kaðaltrossuna úr skráfunni. Vesturhafið blíða er smíðað í Ulsteinvik í Noregi. Skipið er mjög fallett hvar sem á það er litið, og komu margir sjómenn um borð í það og skoðuðu í gær- dag. Í gærkvöldi um klukkan 8 lét Vesturhafið blíða úr höfn, til fiskiveiða. Það er ganggott skip, um 10—11 milur með farm.

Skipstjórin á Góðanesi fórst einn 24 skipverja er skipið sökk

Skipbrotsmenn biðu björgunar í brúnni í nær 8 klst.

Björgunarbátarnir komu að engu haldi — Gúmmibjörgunarbátar ekki á skipinu

LEINN skipsmanni á togaran- um Góðanes, sem strand- aði við Færeyjar í fyrrakvöld, fórst. Var það skipstjórin á togaranum í þessari ferð hans, Pétur Hafsteinn Sigurðsson, sem var aðeins 24 ára að aldri. Drukkaði hann er flak Góða- nes sökk skyndilega við sker- ið. Var hann þá enn á flakinu, ásamt fimm mönnum öðrum, sem öllum var bjargað. Voru þá á togaranum 26 menn þar.

mönnum öllum bjargað af færeyiskum sjómönnum, með aðstoð togarans Austfirðings. Skipbrotsmenn munu hafa haldið heimleiðis í gær frá Þór- höfn með Austfirðingi.

ERFIÐ AÐSTADA

Eftir þeim fregram, sem borið hafa frá Færeyjum af sjóslýsi þessu, virðist öll aðstaða til björg- unar hafa verið erfið, þungur sjór hafur verið á Skálafirði, því

Hinn ungi skipstjóri er Pétur Hafsteinn Sigurðsson.

Bv. Góðanes fórst við Færeyjar í nótt.

Tuttugu og þrem mönnum bjargað við erfiðar aðstæður.

Togarinn Góðanes frá Neskaupstað fórst við Fæ- reyjar í nótt. 23 mönnum af skipinu var bjargað um kl. 6.30 í morgun. Skipið strandaði á flóðum eða blindskerjum út af Skálafirði, sem er á austurströnd Sandeyjar. Var togarinn að sækja 14 færeyyska sjómenn, sem ráðnir voru á skipið í vetur. 24 manna hólin var á skipinu og er eins þeirra saknað.

Það var um kl. 9 í gærkvöldi, trillar tilbúar. Eftir það er að skipið, kenni grunns á blindskerjum og sendi það þá út neyðarskeyti. Talsverður og sekkur og var finnið skipið um bjargað úr sjónum. Voru mennirnir teknir um borð í skipið og bjargað.

Hendan greinin stóð í Morgunblaðnum, tá Vesturhavið Blíða kom inn á Reykjavík nakrar vikur seinni.

Millum londini við motorbáti

Tá "Louisa" var til fiskiskapsframsýning í Keypmannahavn

Eftir frásøgn hjá Sophus Dal-Christiansen

Ólavsøkumorgun 1912 lá motorbáturin hjá Kristjani í Dali við tjaldursmerkinum blaktrandi frá mastrartoppinum.

Menninir, sum gingu sær oman í handilin í Vágsbotni at fáa sær "eina øl" at byrja ólavsøkuna við, kveittu út á Vág og hildu fyri: "Ná "Louisa" er afturkomin. Nær man hon vera komin? Hevur tú sæð nakran av teimum?"

Nei, enn hevði eingin sæð teir. Kvældið fyri hevði eingin "Louisa" verið, so teir mundu vera innkomnir í dimminum.

Og tað var ikki undarligt, um tað varð tosað um at "Louisa" var afturkomin. Tí hesin báturin, sum ikki var størri enn so, at kjølurin var 26 føtur, hevði verið um stórhavið og luttikið í fiskiskapsframsýning í Keypmannahavn.

"So latið eg ein motorbát gera"

Ein sunnudag um várið 1912 sótu teir úti hjá Kristjani í Dali og tosaðu um ymiskt. Johan Restorff var inni, og talan fall á, at fiskiskapsframsýning skuldi verða í Keypmannahavn í juli sama ár. Hann helt tá fyri, at Føroyingar áttu at vera uppi í har. Kristjan í Dali var beinan vegin fúsur og kundi haft hug at farið við einum seksmannafari, sum skuldi verið røð niður. Men tað hildu teir vera ov nógv avgjørt. "Íðan," helt Kristjan í Dali, "so lati eg ein motorbát gera!"

Og ikki var langt millum hugskot og verk hjá honum. Sama dag var hann hjá Liasi í Rættará og bað hann byggja sær ein motorbát. So væl lá tað fyri, at teir beint tá høvdu strekt ein 26 fòts

"Louisa"

kjøl til motorbát úti í Ála-keri, og avgjørt varð, at Kristjan í Dali skuldu hava hendan bátin. Ein gamlan motor fingur teir vestan úr Vágum, og ein junidag fór "Louisa", sum báturin varð nevndur, av bakkastokki.

Longu annan dagin eftir lá "Louisa" á Vánni og snaraði sær einar tvær reisir fyri at vita um kumpassin - ein lítill bátakumpassin - var í rettlagi, og so varð kósinn sett eftir Hetlandi. Uttan nakað hóvasták,

við einum snøggleika, sum sermerkti teir gomlu, var avgerðin tikin, og ferðin - ein vandafull ferð um stórhavið - byrjað.

Við á ferðini vóru umframt Kristjan í Dali sjálfan, sonurin Sofus, Hannimann hjá Mikkjali, Jákup Hans hjá Kaldbakspeturi og Harald Joensen, seinni kendur sum Harald á Sjómansheiminum.

Kós móti Hetlandi

Sofus hjá Kristjani í Dali greiðir soleiðis frá sjálvari ferðini:

Tað var gott landsynningsveður, tá ið vit fóru, men toka og tung alda. Vit settu kós eftir Muckle Flugga í Hetlandi, og tey einastu instrumentini, vit høvdu, vóru bert kumpassin og eitt flundrulogg.

Tá ið vit høvdu siglt eitt gott samdøgur, komu vit framá ein driftara - tað var framvegis mjørki - og greiddu teir okkum frá, at vit vóru tætt norðanfyri Muckle Flugga. Vit hildu so beinanvegin tvørturum.

Náttina eftir bleiv hann

høgur í ættini við brennandi stormi. Tað var ikki annað at gera enn at lata Jákup Hans fara niður í motorrúmið og so negla kappan til. Pápi og Harald fóru niður undir har frammi, og varð kappin eisini fyrengldur. Hannimann varð surraður fastur við røðrið, og eg frammi við mastrina.

Tann náttin var ikki tespulig.

"Eingin maður við røðrið"

Knappliga fáa vit ein øgigan brotasjógv, og eg haldi meg hoyra mann rópa. Tá sjógvurin er av, siggi eg, at eingin maður er við røðrið. Hannimann er horvin. Eg kvetti beinanvegin surringina og lesti meg aftureftir. Eg sá tá, at alt uppstandandi var sorlað. Afturkomin varð eg varur við, at ein hond hevði um gelendarið í lívd. Tá var tað Hannimann sum hekk uttanborðs. Sjógvurin hevði tikið hann við sær, men hann hevði verið knappur og hevði fingið í gelendarið, og nú hekk hann har í aðrari hondini. Eg fekk hann inn aftur, hann fór aftur til róðurs og eg fram.

Stutt aftaná komu vit á

heilt slættan sjógv, og samstundis tók token at lætta. Tá sóu vit sker og hólmar alla staðni rundan um okkum og skiltu, at tað var eitt grunnbrot, vit høvdu fingið. Vit royndu at sleppa okkum út um aftur sum skjótast. Tá var veðrið eisini farið at batna. Hetta var á fjórða samdøgríð. Eg minnst, at pápi einaferð dukaði so óført niðri undir har frammi. Eg sparkaði kappan frá, og hann rætti okkum longdir og eina flösku. Hann bað okkum fáa okkum men ikki drekka ov nógv.

Skilti ikki, at teir vóru komnir undan

Tað, ið eftir var til Danmarkar, høvdu vit finasta veður, vit lógu á dekkinum og svóvu í sólini. Um Helsingør-leitið sigldi ein av Tulenius-bátunum, "Ask", framum okkum. Seinni, tá vit komu til Keypmannahavnar, fingur vit at vita, at Ness hjá Boyggjasannu og Martin hjá Kaldbakspeturi vóru niðurkomnir við "Ask", og at teir, tá teir sóu "Louisu" beinanvegin skiltu, at tað var ein føroyskur bátur, og fingur vissu fyri tað, tá teir sóu tjaldursflaggið. Teir spurdu okkum, hvar vit høvdu

At taka úr blaðnum

Síðurnar 11, 12, 17 og 18 kunnu takast úr blaðnum

verið staddir óveðursnáttina. Sama spurdi skiparin á "Botniu". Teir undraðust á, at vit vóru komnir heilskapadur frá tí veðrinum, tí bæði skipini høvdu ligið tildreygað.

Vit komu til Keypmannahavnar ein seinnapart í strálandi sól, 5½ samdøgur eftir, at vit fóru av Havnini.

Í Keypmannahavn har framsýningin var, vóru vit einar 14 dagar, og so fóru vit til Humlebæk fyri at fáa nýggjan motor. Tá ið vit so fóru úr Danmark aftur, vóru vit inni á Skodsborg, hagar fleiri føroyingar fylgdu við okkum.

Komu á ólavsøku

Uppaftur var tað mestsum sjaskveður alla tíðina. Eg minnst, at tá vit nærkaðust Føroyum aftur, komu vit fram á ein hvalabát, sum segði okkum frá, at vit vóru á Sandoyarbanka. Tá broyttu vit kósina eina kvart striku suður eftir. Mjørki var, og knappliga sóu vit land. Illt var at siggja hvar vit vóru. Pápi bað okkum gita. Summir hildu Skorararnar, aðrir at tað var Eystnes.

"Hyggið á sjógvin", segði hin gamli. Tá sóu vit Dalsfles. Høvdu vit ongantíð havt skift kós, vóru vit ivaleyst komnir beint á Børduna.

Hetta var Ólavsøkuaftan. Tá ið vit vóru komnir á Kirkjubønes legði hin gamli stilt. Vit bíðaðu inn til dimmið, og so sigldu vit inn aftur á Havnina.

Vit sóu bert ein einstakan mann. Tað var ein, sum hevði verið yviri á Tórgarði og vitjað gentu sína.

Tað var Johan M. Restorff, sum kom við hugskotinum, sum fordi til ferðina hjá "Louise" í 1912. Johan var sonur gamla Restorff, og abbi at Johan á Hafnia. Johan var versonur loðsin. Kona hansara var Johanna, sum var systir Sofus.

Meira um Louise

Søgan hjá okkum, sum byrjaði við eini mynd av einum báti, sum avreiddi í Vágsbotni í 1948, gjørdist byrjanin til eina rættiliga framhaldssøgu. Fyrst um ferðina hjá Sofus Dal Christiansen í 1946, og síðani um ferðina hjá pápa hansara, har Sofus eisini var við, við motorbáti til fiskivinnuframfyrir í Keypmannahavn í 1912. Hervið hava vit kortlagt ein fittan part av okkara sjóvinnusøgu.

Louise í Suðuroy

Sum ofta er, kemur meira undan kavi, tá byrjað verður at skriva um eitt ávíst evni. Ein av teimum, sum hevur vent sær til okkara við nýggjum upplýsingum, er Sune Joensen, fyrrverandi stjóri á Føroya Brunatrygging. Hann er ættaður úr Sandvík, og er sjálvur ein partur av hesi søgu. Tað var hann, sum leiddi okkum á ta frásøgn um ferðina í 1912, sum vit kunnu endurgeva í hesum blaði.

Hann vísir eisini á, at okkara frásøgn um søguna hjá fyrstu "Louise" ikki er fullkomin, og tí vilja vit endurgeva hesa søgu í síni heild.

Tann fyrsta "Louise" varð av Kristiani í Dali seldur til T. F. Thomsen á Tvøroyri, og tað var her, at hon fekk navnið "Ørn". Jákup á Hólum í Sandvík hevði úthandil hjá Thomsen har í Sandvík. Hann leigaði bátin norður til Sandvíkar at rógva út, og lá hetta sera væl fyri.

Tað endaði við, at beigi Jákup, Dánjal á Hólum, keypti bátin saman við synum sínum, og førði hann nógva veiðu til lands. Teir fóru so langt út sum á Føroya Banka at veiða.

Okkurt várið, meðan Dánjal og synir áttu bátin, var hann leigaður til Klaksvíkar og eisini var hann onkuntíð í Vági og róði út. Nakrir sandvíkingar vóru við. Teir seldu fiskin til Dias á Heyggi. Lundahl Augustinussen var formaður. Ein túr høvdu teir

130 sentnarar, 13.000 pund. Barlastgrótið varð tikið úr lugarinum. So vóru stamparnir skoraðir fram í gron fyri aftur at fáa hann at standa meira framá. Hann skuldi vera ljótur at siggja, tá hann kom inn eftir Vágsfirði.

Onkuntíð allarsíðst undir krígnum vóru teir á Føroya Banka. Har høvdu teir ein túr 8.000 pund. Í 1940 fekk "Ørn" nýggjan motor, og var tað ein 17 hesta Tuxham. Tað lá so væl fyri, at teiringu motorin til Føroya við seinasta farti hjá "Tjaldri-num" áðrenn kríggið.

Aftaná kríggið fór Dánjal at rigga av. Hann seldi 5/8 partar av bátinum til aðrar menn í bygdini. Teir, sum keyptu, vóru feðgarnir Niclas og Sune Joensen, feðgarnir Johan og Kjartan Johannesen og so Niels Johannes Poulsen. Hesir áttu hvør sín áttanda-part. Í 1948 seldu Kjartan og John Johannesen teirra partar til Niclas og Kristoffur Joensen. Seinni

Túrurin hjá Louise kundi eins væl verið ein feigdartúrur; tá Hanne-mann fór fyrri borð. Men Sofus gjørdi skjótt av og fekk hann innanborða aftur.

keypti Niclas Joensen restina av bátinum. Hetta mundi vera fyrrapartin í 50-árunum.

Sune sigur eisini, at innanvert í framríðuni á karminum til forlastina stóð: 6 32/100 tons. Meðan báturin hoyrði heima í Suðuroy hevði hann skrásetingarnummar TG 595.

Endaði hjá Karsten

Sum frá leið var tað ikki so spennandi at rógva út

Karsten gjørdist ein av eigarunum av fyrstu Louise. Karsten hevur annars tætt tilknýti til FF. Pápi hansara Fredrik var í nógv ár fyrst stjórnarlimur og síðani næstformaður í felagnum.

við motorbáti. Menninir vildu heldur sleppa til skips, og tá var tað at teir seldu bátin vestur í Vágar til Elias Jacobsen í Sør-vági.

Tað, sum vit greiddu frá í seinasta blaði, var:

Hagani varð hon seld til Klaksvíkar til Karl Nielsen og Dánjal Jacoben. Karsten Hansen, verandi landstýrismaður í fíggar-málum, keypti fyrst part og síðan allan bátin. Hann

Kanska vildi lagnan, at Johan skuldi fara á sjónum. Tað var um reppið, at hann ikki fór í 1912. Men hann fórst við Martu 16 ár seinni.

seldi seinni bátin til Hans Johansen, hjá Talis, í Havn, og Hans seldi hana seinni inn á Toftir.

Av Toftum varð báturin keyptur til Havnar aftur av Eyðfinni Petersen. Tíverri er hann ikki til longur.

Eitt stuttlig ískoyti til søguna er; at nógva ár aftaná "Louisu" og "Guðrun", kemur oldurabbasonur Christians, loðsin, og tískil langabbasonur Sofus, á Havnina við kavbáti!

Her rennur saman aftur millum eftirkomarar av høvuðspersónunum í hesi søgu um tá Sofus fekk bjargað Johan umborð aftur á "Louise". Her siggja vit t.v. Heina, sum er við kavbátinum "Springeren". Hann er abbasonur Jonu og Heina Jacobsen. Heini varð kallaður Heini Kjót, tí hann hevði kjóthandil í miðbýnum. Jona var dóttir Sofus. T.b. er tað Johan Christiansen, sum er sonur Eli, sum aftur var sonur Johan, sum er umrøddur í greinini.

Útróður í Klaksvík í 1945

Hetta er úr bókini "Útróður" hjá Robert Joensen. Sum sæst er "Louise" millum teir bestu bátarnar og eisini millum teirra við flestu túrunum. Men tað er áhugavert at hyggja at "Kvikk" við tí seinni kenda rokkiparanum Palla Rasmussen. Teir hava nógva mestan fisk.

Fyri árið 1945 varð hetta veiðiúrslitið fyri eftirnevndu motorbátar, sum róðu út frá Klaksvík ella avreiddu har (peningurin er eftir ráfiskaprísinum):

ARNVID fiskaði tilsamans 177.424 kg. Í peningi 91.868,61 kr. Túrirnir vóru 96 í tali. Bátsskipanin 7. Frá 1. Januar til 1. Oktober var Thomas Mikkelsen formaður og síðani Niklas Niclasen á Selheyggi. J. F. Kjølbro var útgerðarmaður.

BRIMNES 153.315 kg. 79.040,91 kr. Túrirnir vóru 58. Bátsskipanin 6. Formaður: Karl Klettskarð. Menn í Haraldsundi eiga bátin.

ENNIBERG 14.594 kg. 7.499,92 kr. Túrirnir 15. Bátsskipanin 6. Formaður var Hans Justesen úr Hvannasundi. J. F. Kjølbro eigur bátin.

FLÓÐIN 54.454 kg. 26.429,21 kr. Túrirnir 40. Bátsskipan 6. Formaður Poul Poulsen í Mikladali. Bátseigari p/f J. J. Jacobsen.

GARDAR 202.522 kg. 104.301,11 kr. Túrirnir 128. Bátsskipan 6. Frá 1. Januar til 30. Apríl Mikkjal í Gerðum formaður, síðani tók Petur í Horni við. Bátseigari er J. F. Kjølbro.

GLEMAN 68.415 kg. 34.688,36 kr. Túrirnir 53. Bátsskipanin 6. Formaður var Kristian á Kinn. Menn á Eiði eiga hendan bát.

GRUNNINGUR 172.959 kg. 88.849,11 kr. Túrirnir 137. Bátsskipanin 6. Liggjas í Horni var formaður. Bátseigari J. F. Kjølbro.

GJÓGVARENNI 45.242 kg. 22.227,79 kr. Túrirnir 30. Bátsskipanin 6. Fyrra partin av árinum var Sámál í Niðristovu á Oyri formaður, seinri Jóannes á Vágshaygnum. Bátseigari Dávur í Gerðum, skipari.

GLYGGUR 101.712 kg. 53.259,60 kr. Túrirnir 39. Bátsskipanin 6. Formaður Jógvan Hansen í Norðdepli. Bátseigari p/f J. J. Jacobsen.

HAFFARIÐ 49.958 kg. 24.898,42 kr. Túrirnir 43. Bátsskipanin 6. Formaður ar Dánjal Joensen á Myrkjanoyri og seinri Louis Heinesen. Bátseigari O. F. Joensen.

HÓPUR 95.390 kg. 47.619,64 kr. Túrirnir 67. Bátsskipanin 6. Formaður Kristian í Grótinum. Bátseigari Joensen og Olsen.

HØGNA JÁKUP 11.045 kg. 7.331,85 kr. Túrirnir 17. Bátsskipanin 6. Formaður og Bátseigari Jákup Jacobsen.

KVIKK 253.661 kg. 167.005,21 kr. Túrirnir 72. Bátsskipanin 7. Formaður J. P. Rasmussen. Bátseigari Joensen og Olsen.

KUNOY 55.876 kg. 28.005,00 kr. Túrirnir 31. Bátsskipanin 5. Formaður Peter M. Glerfoss í Mikladali. Bátseigari J. Sigurðssons einkja.

LOUISE 181.433 kg. 91.833,78 kr. Túrirnir 123. Bátsskipanin 6. Formaður Óli á Dalinum. Bátseigari J. F. Kjølbro.

Tað hava eisini aðrir bátar enn teir 30, sum her eru nevndir, avreitt veiðina í Klaksvík, men eru hetta teir, sum javnan hava siglt út frá Klaksvík í 1945. Av hesum nevndu 30 motorútróðrabátum varð veitt tilsamans 3.511.709 kilo, sum avreidd á støðni góvu 1.871.168,63 krónur. Miðalprísurin fyri kilo var um 53 oyru. Kalvin, sum er roknaður uppí nøgd og pening, er orsøkin til, at miðalprísurin verður hægri enn toskaprísurin nakrantíð var í 1945.

Av teim útróðrarformonnum í Klaksvík, sum rógva út seinrapartin av 1945, eru Jóannes Matras á Heygnum, Kristian í Grótinum og Óli á Dalinum teir elstu, og hava hesir verið í útróðrinum í langa tíð. Óli á Dalinum hevur leingi verið formaður á Louisu, ein útróðrabátur av tí vanligu støddini, sum nýtt varð undan 1939, meðan teir, sum nú verða bygdar til hetta brúk, verða gjørdir størri. Her skal síðan setast upp, hvat Óli á Dalinum og mann- ingin á "Louisu" hvønn einstakan túr í 1944 og 1945 hava ført inn av havinum.

Jomfrútúrur við "Norrönu"

Eg var ein av teimum mongu, sum var boðin við til fyrsta túrin hjá "Norrönu". Umframt hugin at royna nýggja skipið vóru tvær "sakligar" orsøkir til at fara. Onnur var, at nógv størsti parturin av manningini er limur í

Sjómannadeild FFs. Hetta hevði við sær eina skyldu, at síggja hvussu umstøðurnar vóru, og at fáa "leysar endar" við starvsiðurskiftunum upp á pláss.

Skipið verður yvirtikið. Frá vinstri: Óli Hammer, Tormóður Djurhuus, Bysse, kona hansara og Niclas Højgaard.

Her fer "Norröna" undir Stórabeltsbrúnna.

Hin orsøkin var, at her var ein góður møguleiki at hava frásagnir í FF-blaðnum um skipið. Og sum vanligt verður hetta gjørt nakað øðrvísi enn hjá hinum miðlunum. Tað er eingin grund til at endurtaka tað, sum fyra miðlar longu hava havt. M.a. vilja vit gera nakað nógv burtur úr umstøðunum hjá manningini.

Úrslitið sæst eisini í blaðnum við fleiri sera ymsum frásagnum. Við skipinum eru eini 120 starvsfólk í senn í summarsiglingini. Av hesum eru einir 10-15, sum manna maskinuna og brúnna. Tað er gjørd tann nýskapin, at maskinassistentar og dekkarar nú eru ein

bólkur við felags arbeiðsøkjum.

Sum tað hevur verið frammi, eru einir 50 av manningini polakkar.

Júst hetta er ein partur av teirri verkætlan, sum er at hækka tænaustøðið á nýggju "Norrönu". Hetta hevur av summum verið fatað sum ein undirkenning av góðskuni á føroyskari arbeiðsorku. Hetta er ein misskiljing. Tað kann ikki vera nøkur loyna, at hugburðurin til tænaustøði ikki er nakað serliga høgur í Føroyum yvirhøvur. Hetta er fyrst og fremst "toppunum" í samfelagnum fyri at takka. Afturat hesum er tað so, at skal eitt skip sum "Norröna"

Kroatín Iko. Hann hevur verið við "Norrönu" í summarsigling í eini 15 ár. Honum dámar sera væl umborð, og bonum dámar væl føroyingar.

Tillukku

Enmaco Motorer A/S og P/F Alma ynskja Smyril Line og Plender Werft tillukku við nýbygningi 694 "Norröna" og við valinum av 4 stk. MaK 6M43 høvðismotorum, 2 stk. MaK 9M20 hjálpmotorum og 1 stk. MaK 6M20 hjálpmotori.

Enmaco Motorer A/S - Østermønstvej 9 - DK-4714 Højbjerg N - Tlf. +45 76 14 61 00 - Fax +45 76 14 66 01 - www.enmaco.dk
Enmaco Motorer A/S - Axelsholmen 70 - DK-2650 Hørsholm - Tlf. +45 36 88 01 00 - Fax +45 36 88 01 01
P/F ALMA Maskinverkskøper & Smidje - i Højla 15 - PO 110 Randers - Tlf. +298 33 58 00 - Fax +298 33 04 68 - www.alma.fm

Petur Højgaard, sum er maskinmeistari. Hann er eisini bróðursonur Niclas Højgaard. Her situr hann saman Andreasi Joensen og konuni. Andreas er sonur tann kenda skiparan Marius Joensen. Andreas hevur ábyrgdina av manningini á skrivstovuni hjá "Smyril Line".

Í manningarmessuni. Dánjal Arge og Esmar Petersen. Teir eru nevndarlimur og tiltakslimur í Sjómannadeild FFs.

Dekkari, Jógvan.

Tað verður etið í messuni.

fáa útlendingar at ferðast meira enn tað einu ferðina, krevst ein professionalisma, sum er heilt ókend í Føroyum, og sum føroyingar halda at vit saktans sjálvir kunnu vera fyri uttan.

Fyri at fáa hetta skipað er sett ein fyrirøka úr

Eysturriki, sum hevur ábyrgdina av hesum partinum av málinum.

Vandin við útlendingum kundi annars verið, at teir kunnu fara at troka føroyingar burtur, tí teir eru bílig arbeiðsmegi. Hesin vandin er sera avmarkaður í hesum føri-

num. Útlendingarnir sigla eftir sáttmála, sum er góðkendur av ITF altjóða flutningsarbeiðarafelagsskapinum og av norska sjómannasambandinum. Sum frá líður, verður eingin munur á lønunum hjá skandinávmum og polakkum. Tí er tað eisini umráðandi at

føroyingar kunnu setast við til tær ymisku upp-gávnar umborð, so talan kann gerast um eitt rættiligt føroyskt arbeiðspláss.

Tað varð nógv tosað við manningina umborð, og sigast kann, at tey vóru øll spent uppá hetta nýggja

arbeiðsplássið. Sigast kann eisini, at umstøðurnar eru hampiliga góðar. Tað má tó sigast, at tíðin er farin frá, at hvørt fólk ikki kann hava sítt egna kamar. Ein partur av manningini er í tvímanskømrum.

Vit ynskja góða eydnu við nýggja skipinum. Tað

er eingin ivi um, at tað er ein tjóðarogn, sum øll fara at vera góð við.

Vit lýsa túrin við nøkrum myndum. Í morgin verður farið páskatúr til Hantsholm, so tað verður uttan iva meira at frætta í komandi blaði eisini.

Tað var tann skuggi yvir hesi stórbending hjá skipasmiðjuni, at kunna lata eitt so prýðiligt skip frá sær, at samstundis letur skipasmiðjan aftur. Hetta er ein vanlukka fyri eitt slíkt øki, at nógv arbeiðspláss fara fyri skjeyti. Hetta kom eisini til sjóndar við skeltum, sum vóru sett upp frammanfyri skipasmiðjuna.

Trygdarvenjing.

Manningarkamar.

Eva og Jürgen.

Polskur tænarí. Polakkarnir umborð tyktust at vera dugnaligir og dámligir.

Tað verður vaskað upp.

Útlendingar og eftirlønarskipanir

Virki hava verið í iva um, hvussu útlendingar standa í mun til eftirlønarskipanir. Staðfestast kann, at rættindi teirra er tey somu sum hjá føroyingum.

Seinasu árinu hevur verið trupult at fingið arbeiðsmegi, serliga í miðstaðarøkinum. Og av somu orsök, hevur talið av útlendingum verið økjandi.

Nøkur virki hava seinastu tíðina spurt seg fyri um, hvussu útlendingar, sum arbeiða í Føroyum, standa í mun til limaskipanir hjá fakfeløgnum, herundir eftirlønarskipanir og lívstryggingar.

Útlendsk arbeiðsfólk ynskja at sleppa undan at gjalda til hesar skipanir, og í staðin fáa alla lønina útgoldna, tí tey ikki vænta at síggja peningin aftur.

Staðfestast kann, at ikki slepst undan at gjalda til skipanirnar, sum er avtalaðar í sáttmálanum. Hinvegin hava útlendingar, sum arbeiða í Føroyum, somu rættindi sum føroyingar tá tað kemur til eftirløn. Í flestu eftirlønarskipanum verður fyrsta útgjald tá fólk fylla 67. Um uppsparda upphæddin er undir ávíst minstamark, verður hon útgoldin í einum. Útlendingar, sum hava arbeiðt í Føroyum eitt tíðarskeið, skulu við fráferð minnst til at upplýsa bústað í útlandinum fyri felagnum, sum stendur fyri eftirlønarskipanini. Hetta tryggjar, at teir seinri fáa útgjald úr skipanini.

Viðvíkjandi lívstryggingum kann eisini staðfestast at hesar skipanir virka fyri útlendingar. Tað er komið fyri, at útlendingar, sum hava starvast í Føroyum, eru deyðir, og tá hava tey eftirsitandi í útlandinum fingið útgjald frá lívstryggingini.

Vinnubúsið

**Pakkaferðir
v. uppihaldi**
fyri 2 vaksin og 2 børn
við bili fram og aftur

Óhoyrd byrjunartilboð!

Danmørk:
**Danland
í Blokhus
ella Hirtshals**
í 1 viku **5.995,-**
Fráferð 16/5, 23/5, 30/5, 6/6, 13/6

Noreg:
**Fritíðar-
depilin
Pers Hotel**
í Gol í 1 viku **5.995,-**
Fráferð 12/5, 19/5, 26/5, 2/6, 9/6, 16/6, 23/6

Hetland:
**Easterhoull
Chalets**
í 1 viku **5.995,-**
Fráferð 12/5, 19/5, 26/5, 2/6, 9/6, 16/6, 23/6

Íroknað prísir er:
Ferðin fram og aftur við Norrønu í 4 koyggju-kamari við wc/bað innv. og uppihald á einum av omanfyrinevndu stöðum.

SMYRIL LINE

the North Atlantic Line

J. Broncksgata 37
P.O. Box 370
FO-110 Tórshavn
Faroe Islands
Tel +298 345900
Telefax +298 345950
booking@smyril-line.fo
www.smyril-line.fo

Endurnýgging av útróðrarflotatanum

Útróðrarflotin verður endurnýggjaður í rættuligan stóran mun. Nú um dagarnar tóku vit mynd av hesum prýðiliga nýggja útróðrabátinum úr Vági og av einum av eigarunum Einar Mikkelsen. FF ynskir góða eydnu.

Ársrokskapur 2002

P/F Føroya Livstrygging

Postboks 208 - FO-110 Tórshavn - Føroye-land
Tlf: +298 311111 - Fax: +298 351119 - www.flv.fo - skrásetingarnúmer 2964

Rakstrarrokskapur 1. januar - 31. desember

	2002	2001
Tryggingargjöld	149.318.439	121.893.794
Endurtryggingargjöld netto	-5.703.608	-7.316.027
Tryggingargjöld netto	143.614.831	114.577.767
Inntøkur av iløguognum		
Fastogn	703.660	703.660
Rentur og vinningsbýð v.m.	65.036.070	63.041.775
Inntøkur av iløguognum	65.741.730	63.745.435
Kassaregulering virdisbræv	-18.058.896	-35.722.271
Inntøkur av iløguognum tilsamans	47.682.834	28.023.164
Tryggingarveitingar		
Utgjöldar veitingar	-47.716.803	-48.201.148
Endurtryggingarans partur	2.614.849	714.969
Tryggingarveitingar netto	-45.101.954	-47.486.180
Tryggingartekniskar avsetingar		
Hækking í tryggingartekniskum avsetingum brutto	-131.825.178	-129.720.818
Gjyting í endurtryggingarans part	-6.351.515	-4.588.867
Hækking av tryggingartekniskum avsetingum netto	-141.176.693	-124.765.851
Tíð úr bonusutjævning	20.403.454	56.267.319
Rakstrarútreiðslur av tryggingarvirksemi		
Nýtrækingarútreiðslur	-264.191	-319.108
Fyrirætlingarútreiðslur	-4.326.270	-4.818.158
Løn, eftirlit og ómakstø	-7.808.097	-8.314.864
Rakstrarútreiðslur áðrenn avskrivningar	-12.398.558	-13.443.218
Avskrivningar EØV-útgjöld, innbúgv og skuldur v.m.	-4.488.082	-2.960.755
Rakstrarútreiðslur av tryggingarvirksemi	-16.886.640	-16.412.963
Útreiðslur av iløguognum		
Fyrirætlingarútreiðslur	-4.282.020	-4.344.688
Avskrivningar av fastogn og skuldurum	-146.772	-157.794
Rakstur av fastogn	-622.973	-771.886
Útreiðslur av iløguognum tilsamans	-5.030.765	-5.274.369
Fluttur löggeintøkur (-)	-1.271.855	-1.224.847
ÚRSLET AV TRYGGINGARVIRKSEMI	2.230.224	3.908.036
Fluttur löggeintøkur (+)	1.271.855	1.224.847
Adrar vantigar útreiðslur	-78.125	0
ÚRSLET ÁÐRENN ÓVANLIST ER TÍÐ VÍÐ	3.423.954	4.732.832
Óvanligar inntøkur	98.816	0
ÚRSLET ÁÐRENN SKATT OG AVGJØLD	3.522.770	4.732.832
Skattur og avgjöld	-583.885	-480.063
RAKSTRARÚRSLET	2.938.885	4.252.769

Fíggarstaða

AKTIV	31.12.2002	31.12.2001
Iløguogn		
Fastogn	13.918.591	14.003.089
Fíggariløgur		
Partabrev	75.943.023	172.994.733
Lánsbrev	1.115.387.230	923.258.304
Úllan	23.974.913	45.611.914
Innlán	156.518.059	87.538.957
Fíggariløgur tilsamans	1.371.823.225	1.209.203.908
Iløguogn tilsamans	1.385.741.814	1.246.211.597
Áogn		
Áogn til tryggingarstakarum	2.754.832	2.069.416
Áogn til tryggingarfelagum	4.483.380	0
Onnur áogn	783.100	651.374
Áogn tilsamans	8.021.312	2.720.790
Onnur ogn		
Innbúgv, edv-útgjöld, skuldur v.m.	9.189.122	10.126.682
Onnur ogn tilsamans	9.189.122	10.126.682
Tíðaravmarkingar		
Renta tíðgjøld	16.016.824	17.382.317
Adrar tíðaravmarkingar	1.753.371	1.614.398
Tíðaravmarkingar tilsamans	17.770.195	18.996.715
AKTIV TILSAMANS	1.422.682.240	1.273.055.784
PASSIV	31.12.2002	31.12.2001
Eginoagn		
Partaspeningur	500.000	500.000
Tiltaksgrunnur	66.292.108	65.813.023
Eginoagn tilsamans	66.792.108	65.813.023
Ábyrgðarpeningur	25.000.000	0
Tryggingartekniskar avsetingar		
Bruttavsetingar	1.284.922.036	1.170.546.946
Endurtryggingarans partur	0	-6.351.515
Tryggingartekniskar avsetingar netto	1.284.922.036	1.164.295.431
Tiltaksvidurgjöld	4.402.000	2.205.132
Avsett til bonusutjævning	14.570.557	34.974.011
Tryggingartekniskar avsetingar netto tilsamans	1.313.894.593	1.201.474.569
Skuld		
Skuld til tryggingarfelag	0	1.814.096
Fræmanundangolein tryggingargjöld	11.349.246	6.854.426
Onnur skuld	3.686.202	2.119.670
Skuld tilsamans	15.035.448	10.788.192
PASSIV TILSAMANS	1.422.682.240	1.273.055.784

Álaker

Bátasmiðurin sum smíðaði "Louisu"

Elias Johansen leigaði alt Álaker frá Hornabóndanum. Tá var garðurin fluttur niðan, har nú Hornahúsið er. Sornhúsið, tað sum Haldan sigur seinni var smíðja hjá Tórshavnar Skipasmiðju, keypti Elias og setti ein dampketil upp har inni. Við honum kundi hann fáa varma til sveittakistuna. Her inni stóðu tær tjúkkku eikirnar so og dampaðu í ein hálvan tíma. Aftaná vórðu tær boygdar og smekkaðar uppá.

Her er tað, sum Verland Johansen segði frá um Álaker:

"Pápi fór sum ungur til Havnar. Hann fór í skómakaralæru hjá Egholm úti á Reyni. Hann arbeiddi sum skómakari, eisini aftaná at hann var giftur. Hetta man ikki hava líkað honum serliga væl, tí skjótt fór hann, saman við Niels í Dali at smíða bátar og lossijaktir. Um ár 1900 bóðu Restorffs-menninir í Vágssbotni hann um at smíða ein stóran deksbát til motor. Tað gjørdi hann, og tann 26. aug. 1901 fór báturin av bakkastokki úti á Høgukai í Rættará. Hetta má sigast at vera eitt bragd, tí ólærdur og ikki meira enn 30 ára gamal at fremja hetta eftir tátíðini stórarbeiði, var ikki hvørjum unt. Hann fór síðan til Noregs at læra skipasmið, og alt tað sum til hetta kravdist, og

heimafturkomin varð so farið undir at byggja slættbygd før. Fyrr vór øll før súðubýgd.

Smíðaði 135 motorbátar

Hesi 24 árin hann livdu eftir at vera afturkomin, smíðaði hann 135 motorbátar.

Pápi hevði verkstøð og sleipistøð í Álakersvík. Har vóru nógvir menn í arbeiði, og vit smádreingir dámdu væl at vera har úti, fjasa við okkurt smátt, og summatíð gera eitt sindur til nyttu. Teir smíðaðu motorbátar við dekki í. Tað var ikki smávegis teir fingi frá hondini. Einir 25-30 mans arbeiddu har uppá tað mesta.

Hesir bátar blivu brúktir til útróður. Av tí at tað vóru dekksbátar, kundu teir við teimum vera úti til havs einar tveir dagar í senn. Har var lugar við kabúss, so væl bar til at kóka ein drekkamunn, og um so skuldi verða eisini døgverðamat. Eisini kundu teir fáa sær ein blund á beinkinum í lugarinum.

Olaf beiggi segði mær einaferð, at í einum ári fóru 14 bátar av bakkastokki. Kanska tveir hava verið næstan lidnir við ársbyrjan.

Lux lampur

Tað var soleiðis, at har vóru tvey stór hús, ið bátarnir vórðu smíðaðir inni

í, so væl bar til at arbeiða í øllum veðri og eisini seint bæði vetur og summ- ar.

Ljós høvdu teir. Tað var tað, ið kallaðist "luxlampur". Ein stórir petroleums - ella bensintangi, ið varð pumpaður upp. Frá honum gingi heilt kløn koparrør, sum vóru so long, at tey eisini rukku inn í teir bátar, ið vóru innilokaðir, og annars runt í verkstaðnum. Tað einasta, ið var eitt sindur óheppið við hesum slagnum, var, at tað var eitt net, sum gav sjálvt ljósið. Hetta netið, ið var til stóddar sum ein tjúkkur tummil, var ógvuliga veikt, so um tað kom at onkrum, so brotnaði tað. Men væl lýstu tey.

Seinni - 1921 kom el- ljósið, og tá varð alt lættari at fáast við. Arbeiðstíðin tá var 60 tímar um vikuna, og varð arbeiðt frá

Tað var Elias Johansen, bátasmiður, sum bygdi "Louise". Elias var ein av okkara kendu bátasmiðum. Hann var m.a. pápi Verland og Elias Johansen (í Rættará).

og tjøra teir.

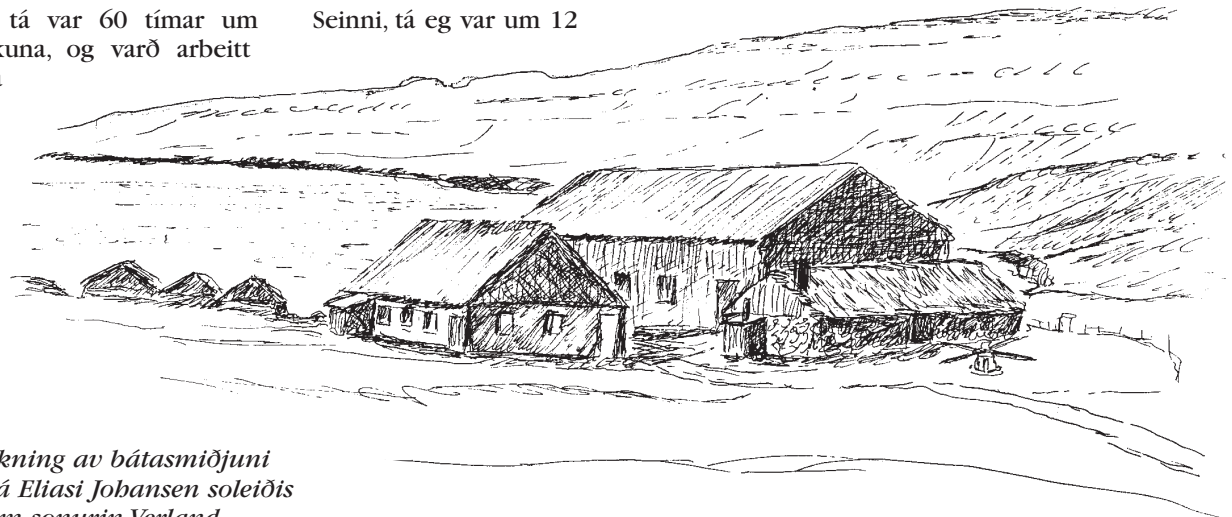
Smíðaði bátar til Íslands

Undir fyrra verðinskriggi og nakað frammanundan, vóru nógvir motorbátar smíðaðir. Tá var nógvur útróður, so allastaðna úti um í Føroyum fingi menn sær hetta bátaslagið. Teir vóru til stóddar frá ca. 8-14 tons. Fleiri blivu gjørdir til Íslands, tann størsti var um 45 tons. Hann fekk navnið "Breiði". Tá hann skuldi byggjast, noyddust teir at vaksa um tað størra verkstaðið við o.u. 10-12 metrum. Áðrenn tað, var so stórt pláss millum verkstaðið og sornhúsið, at spælið, ið teir togaðu bátar upp á bedingina við, stóð har. Tað kravdi nógv pláss.

7 um morgunin til 7 um kvøldi hvønn gerandisdag. Einkin var sum at "feria", so við vanligari arbeiðstíð varð arbeiðt hálva aðru ferðina so nógv um árið enn nú, kanska heldur meira.

Seinni, tá eg var um 12

ára aldur, arbeiddi eg ofta har úti seinnapartin, tá eg var komin úr skúla. Tað kundi vera at saga brenni til dampketilin og eisini ansa eftir fyrinum. Eisini at bøta rivur í gomlum arabátum

Tekning av bátasmiðjuni hjá Eliasi Johansen soleiðis sum sonurin Verland mintist bana.

Hendan myndin er tikin tá "Vón" varð bygdur 1939-40 og hevur Álakersvík í baksýni. Myndin vísir bátahøllina hjá Liasi, sum hann fekk sær úti í Álakersvík. Tá myndin varð tikin, var Lias deyður, og høllin brúkt sum goymsla hjá Tórshavnar Skipasmiðju.

Tað sæst, at hon er í vánaligum standi, tí hon er vinsk og avskeplað og telefontelur standa sum skorður upp á húsavegginum.

Í '50-árunum feyk hon um koll av stormi, og blivu so rovini nýtt til at seta eina minni høll uppáftur við. Omanfyri sæst eitt lágt gróthús. Tað er elsti Hornagarður, sum hvarv tá vegabroytingar og annað varð gjørt har um leiðir.

Í endanum á Hornagarði sæst eitt lítið stoypt hús. Har bevði Skipasmiðjan essu til at smíða jarn í.

Hendan myndin er rættiliga gomul og er tikin úti á Lágukei, úti í Rættará. Á hesi mynd eru 2 persónar, og er tann eini, sum stendur inni í bátinum, uttan iva Niels í Dali (Niels Flemming Olsen) sum í nógv ár arbeiddi hjá Liasi.

Trý av húsunum eru til tann dag í dag. Tey eru frá vinstru grótbýgningurin sum Jákup Andrias Arge, ein av kendu argjabroðrunum, lat byggja sum sethús til sín sjálvs, og har trappan á Christiansborg varð evnað til í túninum. Síðani síggja vit niðan í benið av sjálvari Rættará, har grót í sínari tíð varð brotið til Fabrikkina hjá Østrøm. Síðani koma sethúsini hjá Liasi og frammanfyri tey, húsini hjá Adrian Øster, sparikassastjóra. Tað fremsta húsið til bøggu er burtur í dag. Har er í staðin komin ein innkoyring til goymsluna hjá Valdemar Lützen.

Framhald á næstu síðu

Hetta var eitt sokallað gangspæl, "Capstan", har 2 long spír vóru stungin á kross gjøgnum yvirpartin, so at 4 ella 8 menn kundu ganga runt og runt meðan veirurin, ið lá við tveimum køstum á spælinum, bleiv malin uppá og so hvørt togaður av á eina trumlu. Spælið varð flutt niðan um sornhúsið, tá bygt varð uppí verkstaðið, so trumlan stór inni í sornhúsinum. Enn nú í 1984 eru einir 12 bátar eftir frá teirri tíðini, sum eru í brúki.

Á verkstaðnum var einingin av dreingjunum í húsinum øðrvísi enn allir hinir. Tað gav at bíta, tá eitt systkinabarn mitt arbeiðdi her. Hann hevði fingið eina skortfleingju frá pápa um okkurt. Tá helt hann at "tygum eru ein deiligur pápabeiggi" og fekk tað svarið, "her úti eri eg ikki nakar pápabeiggi."

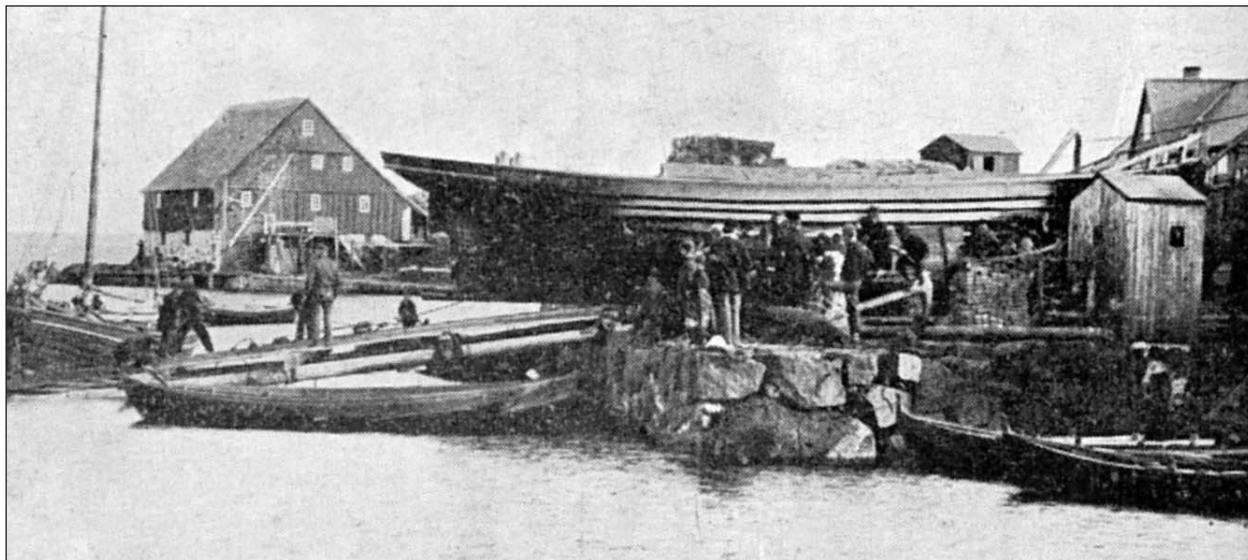
Tá ið eg var farin úr skúlanum fór eg at arbeiða úti á verkstaðnum á Álakeri. Ikki mundi tað vera stórvegis men alt, sum ein drongur kundi gera. Tað tíðina smíðaðu teir nógvar føroyskar bátar, ið vórðu lætnir til Ísland at brúka til útróður. Tað vóru seksmannafør.

Eini 8-10 vórðu send avstað í senn við einum av norsku skipunum, ið sigldu upp á Føroyar og Ísland.

Seinasta "Louisa"

Nøkur ár frammanundan, tað var undir krígunum, vórðu fleiri motorbátar bygdir til íslendingar. Vanliga vóru teir sigldir yvir av teimum, ið skuldu hava teir. Motorur var ísettur, og annars klárir til brúks. Tann seinasti skuldi tó førast við skipi. Tað var ein 12-14 tons bátur. Eg minnst, tá hann varð sleipaður út til skipið. Eg slapp við. Fast varð gjørt á hann og farið varð undir at heysa hann upp, men ólukktíð, ikki fekst hann inn um skerstokkin. Bummurin var ov lágur. Teir royndu alt møgult, men einki batti. So var onki at gera. Hann varð lagdur fyri teym á Vestarvág. Har mundi hann liggja tað mesta av einum ári, til Christian í Dali keypti hann. Hann varð so tann seinasta "Louisa". Seinri varð hon seld til Klaksvíkar.

Um heystið fór eg til prest og varð konfirmeraður. Sum áður sagt doyði pápi stutt eftir.

Gamla Konslarapakkbúsið og Høgakai, har "Eli", ið Lias í Rættará hevur bygt, fer av bakkastokki 26. august 1901.

Vit takka Føroya Fornminnissavni fyri lán av myndum, og Haldane Joensen fyri ymiskar upplýsingar.

Her ein motorbátur av nakað sama slag sum "Louise" í gerð hjá Eliás í Rættará.

Tá Loðsurin róði til Klaksvíkar at fáa boð til Orknoyggjarnar

Í bók síni um Rokkin greiðir Niels Juel Arge frá um, tá ferðamannaskipið hjá DFDS "Norge" 28. juni 1904 sigldi á ein boða við Rockall og 610 fólk druknaðu. Í hesi frásøgn eigur Loðsurin ein leiklut, sum lutvíst vísir hann sum ein brand, og lutvíst lýsir hetta ta ógvíslegu broyting, sum er hend við samskiftismøguleikunum í farnu øld.

Sum vanligt tá, vóru alt ov fáir bjargingarbátar til øll ferðafólkini, og var hetta orsøkin til, at so

nógv druknaðu. Men fólk ið á einum bjargingarbáti kom til Føroya, og um hetta skrivar Niels Juel:

Bátur nr. 4 kemur til Føroyar

Týsdagin 5. juli kemur ein norsk skonnart niðan gjøgnum Nólsoyarfjørð og kastar akker á Havnarvág. Longu tá hon kemur niðaneftir, er bátur á borði og frættir ørindini. Boð fara straks í land, og bátar kom at føra teir átjan menninar og smágentuna, sum er bjargað

úr báti nr. 4 í land. Tey seks eru so illa á holdum komin, at ráðiliga er at leggja tey inn á sjúkrahúsið, so tey kunnu fáa holla viðgerð. Bátarnir fara tí inn á Vestaruvág við hesum seks og seta tey upp á land undir hospitalinum í Sjarpholinum. Hini verða fórd inn á Eystaruvág og verða sett á land á Kongabrunni. Tey fáa innivist á Hotel Djurhuus ella vertshúsinum, sum tað eisini varð nevnt. Tað stóð ikki so illa til við teimum, sum fóru á sjúkrahúsið. Nøkur

teirra vórðu útskrivað longu dagin eftir og sluppu heim á Vertshúsið at gista.

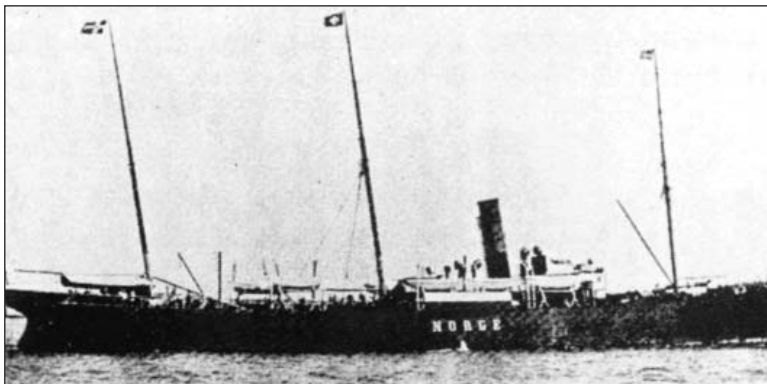
Tað, sum mest ráddi um, var at boða frá, hvussu vorðið var við bjargingarbátunum. Í Føroyum vistu tey einki um vanlukkuna fyrr enn "Olga Poulina" kom á Havnina. Úr Føroyum bar ikki til at fjarrita boð niður til Hetlands ella Skotlands, tí telegrafkaðalin úr Hetlandi til Føroya varð ikki strektur fyrr enn í 1906. Einastu ráðini vóru at fáa

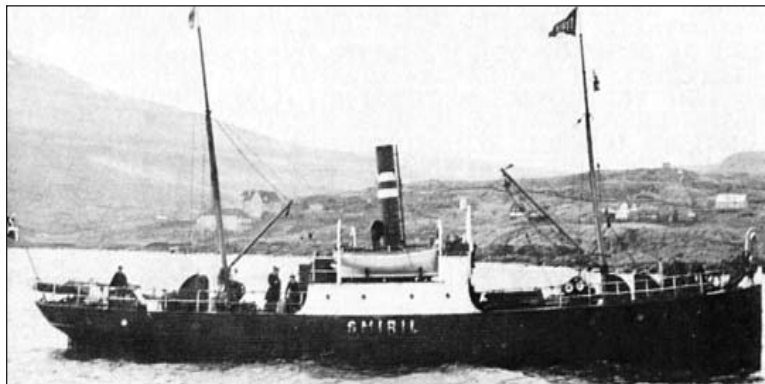
Nógvir føroyskir fiskimenn kenna Rokkin.

"Smyril" avstað, men hann var norðuri í Klaksvík. Hagar norður var heldur eingin telefonkaðal tá, og illa lá fyri at fáa bát norð-

ur, tí skriðan stóð eftir sjónum. Men Loðsurin (Kristian í Dali) mannaði sitt áttamannafar, "Jomfrúnna", og helt út av Vestaruvág og niðan gjøgnum Nólsoyarfjørð við einum strúki av vestri. Teir komu í øllum góðum norður til Klaksvíkar og sluppu suður aftur við "Smirli", sum setti inn á Havnina og tók 2. stýrimann umborð. So var farið á Tvøroyri at taka nakrar kolamolar og so til havs. Stevnt varð til Stromness á Orknoyggjunum, hagar "Smyril" kom fríggjadagin 8. juli.

"Norge" sigldi á Helenuboðan við Rockall 28. juni 1904. 155 fólk vórðu bjargað og 610 druknaðu. Sum greitt frá í greinini kom Loðsurin at hava ein leiklut í hesi søgu.

Loðsurin mannaði bát til Klaksvíkar við boðum um bjargingina, so "Smiril" kundi sigla til Orkneyoyggjarnar við somu boðum. Í dag høvdu somu boð verið frammi eftir sekundum.

Minstaløn og sjúkratrygd á tingi

Í smaband við tey lögtingsmál, sum hava verið til viðgerðar í tinginum um hesi mál, sendi FF vinnunevndini hjá lögtinginum fylgjandi skriv:

Vit hava fylgjandi viðmerkingar til hesi uppskot:

Nærum síðan minstalønin hjá fiskimonnum kom í gildi fyri meira enn 50 árum síðani, hevur sjúkraviðbót hjá fiskimonnum verið tengd uppí hesa skipan, og hevur tað ligið fast, at sjúkraviðbótin var sama upphædd sum minstalønin. Hetta hevur verið gjørt sambært reglugerð tey fyrstu nógvu árinum. Men í 1997 varð sjúkraviðbótin skipað sum ein serlig lóg. Men upphæddin var tann sama sum við minstalønini, nevniliga kr. 12.725 um mánaðan.

Í lögtingsmáli nr. 111 hevur landsstýrið lagt fyrirtingið uppskot um at hækka sjálva minstalønina, samstundis sum hon skal fylgja lønargongdini í samfelagnum. Ein heilt sjálvsøgd avleiðing av hesum skuldi verið, at sjúkraviðbótin fekk somu hækking og kom undir somu reglur. Annars hongur hendan skipanin fullkomiliga í leysari luft og missir sítt virði so hvørt, lønarlagið annars hækkar. Hetta halda vit ikki, at tað ber til at bjóða fiskimonnum.

Hetta hava sovæl Fiski-

mannafelagið sum Fiskivinnuráðið gjørt Fiskimálaráðið vart við - uttan nakað úrslit. Vit meta hetta at vera í stríð við góðan lóggávusið.

Av hesi orsök taka vit undir við uppskoti nr. 78. Í minsta lagi eigur sjúkraviðbótin tó at vera tann sama sum sjálv minstalønin.

Um uppskot nr. 11 er at siga, at her hækkar sjálv minstalønin úr kr. 12.725 uppí kr. 13.500, ella ein hækking uppá uml 6%, hóast lønarlagið er hækkað við uml. 20% síðan minstalønin seinastu ferð varð hækkað.

Sum kunnugt virkar skipanin á tann hátt, at meira minstalønin hækkar, meira verður spart tolt. Hetta merkir jú, at dagstudningurin fer tilsvandi niður. Gongdin seinastu árinum hevur jú verið, at bert dagstudningurin hevur hækkað, og hevur skipanin tí gjørt dýrari vegna tann mátan, sum dagstudningurin er uppbygdur.

Tí vildu vit mælt til, at minstalønin verður regulerað í mun til lønarvøksturin og sett t.d. til kr. 15.000, sum so kundi verið sama upphædd sum sjúkraviðbótin. Síðani kun-

Viðmerkingar til lögtingssmál nr. 78 um sjúkratrygd til fiskimenn og nr. 111 um minstaløn og dagstudning.

di verið ásett, at minstalønin fylgir tímalønini hjá arbeidarum.

Annars eigur skipanin at vera sum hon er. Fyrst og fremst sama avtrapping, sum tá gerst tann sama sum í minstaforvinninginum nevniliga 55%. Tá vil samanhangur vera í skipanunum.

Vit skulu gera vart við, at tað ikki verður greitt frá í viðmerkningini til lógaruppskotið nr. 111, hvat tað merkir, at § 3 verður broytt. Henda broyting inniber, at meðan tað í verandi lóg bert eru eykapartar omanfyri 0,5, sum ávirka dagstudningin, so er tað nú øll inntøkan, sum er grundarlagið fyri dagstudninginum. Hetta er ein sera prinsipiell broyting, serliga tá hugsað verður um, hvat annars er hent júst í hesum spurningi.

Tað skal sigast, at júst hetta er ein politisk avtala frá 1994. Víst er hon ikki lögfrøðiliga bindandi, men vit halda tó, at broyta hetta fyri kr. 100.000 eigur ikki at verða gjørt uttan víðari.

Alt hetta sæst ikki á nakran í viðmerkingum til hesa lógargrein, og kann hetta neyvan vera í

samsvar við tingskipanina, sum m.a. sigur um kravið til lógaruppskot, at tey skuldu hava:

1. *Almennar viðmerkingar, t.v.s. frágreiðing um galdandi lóggávu og upplýsingar um, hvussu bevir verið, og kann verða funnist at henni, ein stuttur samandráttur av nýskapanini við uppskotinum.*

2. *Serligar viðmerkingar, har greitt verður frá innibaldinum av hvørjari einstakari grein í uppskotinum. Eisini skal ber verða greitt frá ætlanini við greinini, og hvussu hon skal skiljast.*

Hesar treytirnar eru ikki á nakran hátt lúkaðar í hesum parti av uppskotinum.

Vit meta, at okkara tilmæli kann spara eins nógv og fyriliggjandi uppskot. Vit vilja fegin koma á fund við Vinnunevndina at greiða nærri frá okkara sjónarmiðum."

Tað, sum er hent í hesum málum, er, at vinnunevndin hevur lagt fram álit, har ein samd vinnunevnd mælir til at samtykkja uppskotið um minstaløn - uttan at taka hædd fyri okkara viðmerkingum.

Viðvíkjandi málinum um sjúkraviðbót mæltu samgongulimirnir í vinnunevndini til at fella uppskotið við teirri grundgeving, at Fiskimálaráðið hevur fyrireikað eitt uppskot við sama endamáli sum fyriliggjandi uppskot, sum landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum ætlar at leggja fyri Lögtingið aftaná ólavsøku.

Ein má undra seg yvir politisku skipanina. Um Fiskimálaráðið veruliga hevur eitt líknandi uppskot, hví kann tað so ikki samskipast við fyriliggjandi uppskot, so tað slept undan at bíða til ólavsøku, sum er eitt "vítt begreb"? Hetta kann merkja alla komandi tingsetu, sum varar fram til hesa tíðina komandi ár. Tað skal sláast fast, at tað at fáa greiðu á hesum er ikki nøkur hægri vísind. Hetta krevur bert vilja og evni!

Hetta sigur eisini nakað um hugburðin í politisku skipanini. Fiskimenn teir kunnu bíða, og her ger tað ongan mun, um teir eru sjúkir.

AGN

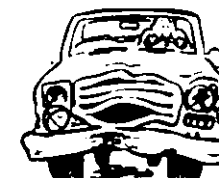
**sild
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

hava dagligt samband um allt landið

P/F KAMBUR

**STRENDUR · telefon: 447720
ella 448095 · fax: 448744**

SENT VERÐUR VIÐ STRANDFERÐSLUNI

Vit gera allar vanligar bilumvælingar sera bíliga - so sum:

Oljuskift, motorjusteringar

Umvæla bremsir, koplingar v.m.

For- og bakhjólsleiðir og akslar

Og so hava vit tey vælumtóktu "TYFOON" dekkini, sum vit skifta

Sp/f Úrvalsbilar

FO-530 Fuglafjørður
Tlf. 444943 · 281943 · 217704

Aðalfundur

Aðalfundurin hjá Sinnisbata verður á Hotel Hafnia leygardagin 3. mei 2003 kl. 14.00.

Skrá samb. lóg felagsins.

Uppskot skulu verða nevndini í hendi 14 dagar áðrenn aðalfundin.

Sinnisbati

Tíðindaskriv frá Fiskimálaráðnum:

Føroya Skipaskráseting ásetur skrásetingargjöld

Fiskimálaráðið boðar við hesum tíðindaskrivi frá, at frá 1. mai 2003 verða gjöld kravd fyri skráseting av pantibrævi, ognarbrævi og útflyggjan/rætting av tjóðskaparbrævi.

Tað er við heimild í § 8 í lögtingslóg nr. 9 frá 5. mars 1970 um skráseting

av skipum, sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 75 frá 23. mai 1997, at kunngerð verður sett í gildi um gjöld fyri skráseting í skipaskránni.

Gjaldið, sum er ásett til tess at uppfylla treytirnar ásettar av Lögtingsins figgjarnevnd, byggir á

eina einfalda prísáseting við føstum gjöldum.

Kunngerðin er ikki galdandi fyri skip við einum bruttoregstartonsatali ella bruttotonsatali undir 15, ið eru skrásett í Føroya Skipaskráseting, ella sum skulu skrásetast í Føroya Skipaskráseting.

Gjældini vera fylgjandi:

· Skráseting av figgjarligum rættindum:	kr. 2.200,00
· Skráseting av skipsskeyti, sölusáttmála ella byggvátan:	kr. 2.800,00
· Útflyggjan av skrásettum tjóðskaparbrævi:	kr. 3.000,00
· Rættingar gjørdar á tjóðskaparbræv:	kr. 2.000,00
· Útflyggjan av fyrbils tjóðskaparbrævi:	kr. 3.000,00
· Ljósavrit av skipsblaði:	kr. 200,00

Broytingar, átekningar, víkingar, strikingar o.a. vera framvegis ókeypis.

Avgjaldið, ið skal rindast, áðrenn skjøluni kunnu útflyggjast, kann gjaldast við:

kontantum peningi · gjaldskorti · kekki · postuppkravi · bankaflyting

Einasta kravi er, at prógv verður víst fram, at upphæddin er goldin.

Ársfrágreiðing frá Amnesty International, Føroya Deild 2002

Tann 4. apríl hevði føroyska deildin av Amnesty International ársaðalfund. Hetta er ein av teimum felagsskapum, sum øll eiga at stuðla. Her ber nevniliga til at gera nakað við tað órættvísi, sum er í heiminum.

Vit endurprenta frágreiðing frá fundinum:

Nevnd og skrivstova

Aðalfundurinn var á Landsbókasavninum 18. apríl 2002. Hildur Patursson og Anna Maria Persson stóðu fyri vali. Anna Maria bar seg undan, meðan Hildur varð afturvald. Ongin annar hevði hug at stilla upp, og nýggja nevndin skipaði seg sostatt við 4 nevndarlimum:

Annika Sølvará,
forkvinna
Jette Hoydal,
næstforkvinna
Erling Isholm,
kassameistari
Hildur Patursson,
nevndarlimur

Eykalimirnir vóru afturvaldir, tær eru: Jórún Arge og Maria Heradóttir.

Í august fór Hildur til Íslands í lestrarorindum, og tók seg fyribils úr nevndini. Anna Maria jattaði um sama mundið at verða við aftur í nevndararbeiðinum og hevur luttikið í øllum arbeiðinum í heyst og vár. Hetta eru vit sera fegin um.

Limir

Umleið 600 limir eru í Amnesty nú. Vit hava seinnu árin verið ígjøgnum limalistan nakrar ferðir og hava valt at strika limir, sum eru í eftirstoðu í tvey ár ella meira. Tey kunnu eins og onnur framhaldiandi fáa kunning um okkara arbeiði gjøgnum miðlarnar, heimasíðuna og til tiltøkini hjá okkum. Tað sær út sum at limatalið

kvinkast uppeftir aftur í lötuni, okkurt av tiltøkunum hevur fingið fleiri yngri fólk at melda seg í felagið. Hesa gongd fegnast vit sjálvsagt um. Komandi árið eigur miðvíst at verða arbeiðt fyri at fáa limatalið munandi uppeftir. Talið av fakfeløgum, sum stuðla felagnum, er stóðugt í mun til undanfarna ár.

Bólkarnir

Vit hava í lötuni 2 bólkur. Bólkur 1, sum var samlagdur við bólk 2 í fjør, og so barnabólkurin, báðir í Havn. Vit hava eisini Snarmálsnetið, sum hevur góð 20 fólk, sum javnan fáa tilfar. Í lötuni er arbeiðið í gongd at fáa skipað ein bólk, sum skal arbeiða við deyðarevsing, og ætlanir eru um ein studentabólk í Hoydølum. Umframt hetta royna vit at fáa endurstovnað tiltaksbólkin, sum serliga hevur tikið sær av árliga køkutombolanum í SMS og hjálpt til við øðrum tiltøkum.

Jórún Arge er samskipari hjá bólk 1. Bólkurin hevur í lötuni ongi mál, men arbeiðir við Urgent Action. Bólkur 1 tekur sær av Kvinnudegnum og Arbeiðaradegnum.

Mari Ann Ellendersen er samskipari av barnabólknum, sum í lötuni hevur eitt mál úr Tibet. Barnabólkurin skipaði í november fyri fundi í Hoydølum. Meira um tað seinni.

Limir úr øllum bólkunum hava luttikið við tilfari á framsýningunum og til køkutombolaið.

Í sambandi við arbeiðið við ISP (Integrated Strategic Plan), sum allar deildir skulu gera, hevur nevndin arbeiðt og havt nakrar fundir um málið. Á kom-

andi ICM, sum verður í Mexico, skal ISP samtykkjast, og hetta kemur at mynda arbeiðið hjá komandi nevndini, sum skal gera eina ætlan fyri Føroya Deild við stóði í al-tjóða ætlanini. Helst verður neyðugt við fólk í einum serligum bólki afturat nevndini til hetta arbeiðið.

Snarmál

Maria Forrestal, sum hevur samskipað snarmál - Urgent Action - í fleiri ár, segði hetta frá sær í farna ári, tá hon fór burtur í nakrar mánaðir í arbeiðs-orindum. Skrivstovan hevur fyribils tikið yvir hetta arbeiðið. Tað hevði verið frálíkt, um onkur limur hevði vilja átikið sær at verið við til at hildið hesum arbeiðinum so væl í gongd, so alt ikki hvílir á skrivstovuni. Her verður serliga hugsað um arbeiðið at finna nýggj fólk at verða við at skriva og at gera kunningartilfar um hendan partin av arbeiði okkara.

Eg vil vegna nevndina takka Mariu hjartaliga fyri hennara stóra arbeiði øll hesi árin. Hon hevur trúliga syrgt fyri at samskipa arbeiðið og fingið snarmálina út til limirnar.

Newsletter og Skriva fyri Lívi

Newsletter kemur út seks ferðir um árið. Har verður greitt frá mannrættindastøðuni í ymiskum londum. Nakrar útvaldar sakir eru við hvørja ferð við áheitan um at skriva brøv. Vit vita ikki, hvussu mong skriva, men 25 bløð verða send út, herundir eisini til skúlar, bókasøvn og fjølmiðlar. Eisini í Amnesty blaðnum, sum kemur fyra ferðir árliga, eru brævauppskot. Til øll tiltøkini

farna árið hevur tað eydnast at hava brøv við, sum áhugað hava kunnað skrivað undir. Tátturin við at prenta sakir í Dimmalætting er dottin niður fyri. Fyrst í 2003 hava vit ístaðin skipað hetta arbeiðið á heimasíðuni, fyribils við donskum umsetingum av málunum, so nú ber til at fáa brøv sendandi við telduposti, taka tey av heimasíðuni ella at biðja skrivstovuna senda tey við vanligum posti eina ferð um mánaðin.

Umseting

Skrivstovan fær enn sum áður nógv áhugavert tilfar sendandi. Til kampanjurnar, tiltøkini og til heimasíðuna royna vit at fáa ymiskt umsett. Hetta er tó ein partur av arbeiði okkara, sum vit kundu skipað nógv betur. Tað er ríkiligt av tilfari at taka av, og vit hava ríkar møguleikar at fáa tilfar í fjølmiðlarnar. Sum er fara fyri tað mesta stutt tíðinda-skriv út, sum eisini verða lögð á heimasíðuna. Okkurt størri verður tó umsett í sambandi við ársfrágreiðingina og átøk.

Heimasíðan

Heimasíða okkara, www.amnesty.fo, hevur verið dagförd javnan farna árið. Í oktober til desember høvdu vit eina internetkapping fyri børn og ung, sum fekk sera góða undirtøku. Fyrstu dagarnar vóru fleiri hundrad fólk inni á síðunum og øll 4 umfórini høvdu nógv luttakarar. Vit finga góðar vinningar frá fyrirkøsum og handlum til kappingina og halda, at fólk vóru væl nøgd við kappingina. Allir luttakarar í kappingini finga ein teldupost við nøkrum upplýsingum um

Amnesty og arbeiði okkara fyri børnum og ungum.

Í februar 2003 hava vit fingið lagt síðuna um í eina nýggja skipan, sum er lættari at arbeiða við, og sum ikki er so heft at persónum og tøkni. Nú er tað gjørligt hjá øllum limum, sum hava ábyrgd av einum ávísam arbeiðsøki sjálvi at leggja út tilfar, dagføra og samskifta við limir, fjølmiðlar og onnur. Hetta skuldi gjørt síðuna lættari, áhugaverdari og tryggari enn áður.

Internetið verður alt meira nýtt í Amnesty arbeiðinum, og ein týðningarmikil uppgáva hjá okkum verður at fáa samband um heimasíðuna við limir og onnur áhugað. Við nýggju síðuni kunnu t.d. øll áhugað nú teknað seg til at fáa reglulig tíðindabrøv.

Síðani væleydnaðu royndirnar við kampanjusíðuni www.stoptorture.org hava fleiri deildir fingið líkandi síður við átøkum beinleiðis um internetið. Hvønn mánaða ber til at fara inn á síður hjá AI deildum og senda teldupostar til stjórnarleiðarar ella avrita brøv at senda við vanligum posti. Vit hava sum áður nevnt eisini hendan møguleikan á okkara síðu nú - somu sakir verða so eisini brúktar til okkara tiltøk, m.a. í FK og SMS, til kvinnudagin og arbeiðaradagin.

Tortur-kampanjan

Farið er burtur frá skipanini við tíðaravmarkaðum kampanjum. Á ICM í Senegal varð avgjørt heldur at hava nakrar fastar temakampanjur, t.d. um tortur og deyðarevsing, heldur enn at steðga við einum evni, tá ferð er komin á. Kampanjurnar

sum verða skipaðar nú fara at fevna um fleiri sentral øki, dømi er Russlandskampanjan, Denial of Justice, sum snýr seg um pining, deyðarevsing, kvinnur og børn osf. Hendan kampanjan heldur fram nakað enn.

Fundur fyri studentum í Hoydølum

Barnabólkurin stóð 21. november fyri temafundi fyri studentunum á Studentaskúlanum í Hoydølum. Evnið var pining. Áki Johansen, sum hevur arbeiðt á einum donskum sentri fyri torturoffur, greiddi frá, hvat pining er og hvørja ávirkan pining hevur á fólk. Jette og Erling greiddu eisini frá um Amnesty. Fleiri studentar teknaðu seg sum lim eftir tiltakið og hava eisni hjálpt til í sambandi við 10. desember.

Mannarættindadagurin

Sum vant heittu vit á fólk um at seta ljós í vindeyguni mannrættindadagin. Nógvar kirkjur og stovnar tóku av áheitan okkara um at keypa ljós og postkort. Vit høvdu eisini tíðindaskriv í fjølmiðlunum við áheitan um at senda jóla-/stuðulsheilsur. Sølubásar vóru á Torginum í SMS og í FK í Hoyvík vikuskiftið undan 10. desember, har vit seldu ljós, postkort og fløgur. Í SMS høvdu vit myndatilfar frá Russlandskampanjunum og seldu eisini gløgg og holukøkur - eitt hugnaligt tiltak, sum gav nakað av peningi, men kortini heldur minni enn væntað. Vit finga trykt ein bannara 1x4 m, við áskriftini "Tendra eitt ljós - al-tjóða mannrættindagur 10. desember". Hann hekk

Hesar eru gamlar í garði í Amnesty høpi. Anna Maria Persson (t.h.) og Jette Hoydal (t.v.) hava leingi verið álit í føroysku deildini.

Her síggja vit skrivaran Fríði Nielsen (t.v.) saman við fyrrverandi skrivara og verandi kassameistara Erling Isholm (t.h.).

fyrst í SMS og síðani á Býráðshúsinum í Havn sjálfvan mannarættindadagin. Fjølmiðlarnir gjørdur nógv burturúr 10. desember. Innsløg vóru bæði í útvarpi, sjónvarpi og stubbar í bløðunum, hóast dagurin varð merktur av, at Vágatunnin lat upp hendan dagin...

Lutaseðilin

Lutaseðilin gav eitt fitt yvirskot í ár. Eins og í fjór fingi vit høvuðsvinningin frá Atlantic Airways. Vit takka Atlantic Airways, Statoil og Shell fyri vinningar.

Fjølmiðlar

Vit hava farna árið verið rættiliga sjónlig í fjølmiðlunum, bæði loftmiðlunum og bløðunum. Tíðindabróvini hjá okkum verða prentaði í flestu bløðunum og lisiin í ÚF og Rás 2. Ofta gera fjølmiðlarnir meira burturúr, m.a. hava vit verið í beinleiðis morgun- og tíðindasendingum, og eisini gestir í longri sendingum. Fleiri greinar hava verið, serliga um deyðarevsing, sum hevur verið eitt sera aktuelt mál í farna ári. Umframt at fjølmiðlarnir taka ímóti okkara tilfari ella venda sær til okkara í málum, brúka teir eisini tilfær frá Amnesty International, sum kemur frá stóru tíðindastovunum. Vit kunnu fegnast um, at tað ber til at fáa politikarar og onnur kend fólk heima og úti at gera almennar viðmerkingar til mál um mannarættindastøður, tá mál verða reist. Tá eyguni fyrst eru vend móti málum, sum vit fáast við, eru stór sannlíkindi fyri, at málini verða fylgd upp. Tað vóna og trúgva vit sjálvsagt.

Fundir

Størri dentur verður lagdur á at fáa formenn og skrivarar at luttaka meiri beinleiðis í avgerðartil-

Forkvinnan Annika Sølvará leggur sjálv onnur ársfrágreiðingina fram.

gongdini í Amnesty International. Her eru Directors Forum og Chairs Forum nýggju forumini, har mál verða viðgjørd. ICM verður framhaldandi 2. hvørt ár, komandi august sum sagt í Mexico, har vit ætla at hava trý umboð við. Vit royna eisini framhaldandi at verða við til norrønar fundir, tá hetta liggur fyrri. Í 2002 eydnaðist tað ikki, men í juni er ætlanin at verða við á fundi í Oslo.

Directors og Chairs Forum

Fríði luttók í Directors Forum í London 15.-17. februar 2002. Hetta var størsta fjøldin av directors sum er komin saman á henda hátt. Á fundinum varð m.a. tosað um ymisku arbeiðsumstøðurnar hjá skrivstovunum, um hvussu samskiptið millum IS og deildir kann bætast og um ISP.

Sjálv var eg á Chairs Forum í Vedbæk 21.-23. juni 2002. Eisini her var ISP eitt stórt evni, men eisini var ein heilur dagur settur av at tosa um ábyrgdina hjá nevndini og formanninum, hvussu samskiptið millum nevndir og skrivstovu kann skipast og styrkjast, hvar ábyrgdin eigur at liggja í hvørjum føri.

Farna vikuskifti vóru Fríði og Jette so á Directors og Chairs Forum 2003 í London. Tey fara

aftaná at greiða frá um hesar fundirnar.

Fíggjarstøðan

Fíggjarliga hevur 2002 verið hampuligt. Vit hava eitt yvirskot uppá góðar 30.000 kr, sum í sjálvum sær er óført. Av hesum eru tó onkrar serliga inn-tøkur, sum vit ikki kunnu rokna við árliga. Hesar pengar hava vit avgjørt at brúka til serlig tiltøk. Ein stór rokning fyri vørur í 2002 er eisini goldin í 2003. Hinvegin hava vit megnað at tálma útreiðslunum, so at fíggjartørvurin ikki skuldi verið vaksandi beint nú.

Tað positiva er, at at árið javnvigaði, tað meira dapra er, at tað skal nógv arbeiði til fyri at fáa neyðugu inntøkurnar til tess at fáa tað at mala fíggjarliga. Við hvørt tykist tað sum ov nógv orka fer til at fáa pengar inn, men hetta er neyðugt fyri at kunna halda arbeiðinum í gongd. Av tí at orka ikki er til at skipa fyri køkutombola beint nú er neyðugt at finna onkra nýggja inntøkukeldu - køkutombola- ið hevur seinnu árin verða størsta einstaka inntøkan hjá okkum. Víst verður annars til roknskapin og frágreiðingina hjá kassameistararum.

Ein eldsál er slóknað - Annette Wang farin

Eleanor Roosevelt segði einaferð: "It has never be-

en the monumental actions that have changed the world... Instead, it has always been the accumulation of daily tasks". Hetta haldi eg eisini kann brúkast sum lýsing av tí drúgva, trúfasta arbeiði, Anette Wang legði í Amnesty og mannarættindamál. Anette var við í Amnesty International, Føroya deild frá byrjan og var ein av berandi kreftunum í arbeiðinum til fyri fáum árum síðani. Hon var eisini formaður fyri deildini í mong ár. Anette gekk upp í hetta arbeiðið við lív og sál - tað man vera leingi áðrenn nakar tekur hana aftur í tali av brøvum til stjórnarleiðarar kring heimin.

At enda vil eg, sum siður er, minna á endamálið við arbeiði okkara. Sambært nýggju viðtøkunum er endamál okkara orðað soleiðis:

Sjón og missión

1. Sjónin hjá Amnesty International er ein heimur, har hvør menniskja hevur øll mannarættindini, sum eru staðfest í Heimsyvirlýsing Sameindu Tjóða um Mannarættindi og onnur altjóða viðurkend mannarættindi.

Till tess at røkka hesi sjón, er missiónin hjá Amnesty International at gera kanningar og tiltøk at fyrirbyggja og steðga álvarsligum brotum á rættin til kropsligt og sálarligt sjálvræði (integritet), samvitskufrælsi, framsøgufrelsi og frælsi frá mismuni, innan karmarnar av arbeiðinum at stríðast fyri øllum mannarættindum.

Kjarnuvirði

2. Amnesty International er ein alheims felagskapur av mannarættindaverjum, hvørs aðalmál eru: altjóða samhaldsfesti, munadygg

FISKESKIPPER, SÆTTESKIPPER, MASKINMESTER, MASKINIST ELLER ALLE FIRE DELE

SKAGEN SKIPPERSKOLE (med afdeling i Thyborøn) tilbyder dig i samarbejde med MARTEC, FREDERIKSHAVN ovennævnte uddannelser.

ER DU TIL :

- Vidensøgning frem for paratviden ?
- Projektorganiseret undervisning frem for terperi?
- Tværfaglig undervisning fremfor undervisning i enkelte emner?
- Simulatorbaserede øvelser frem for kridt og tavle?
- Et maritimt miljø ca. 50 m. fra kajkanten i Danmarks største fiskerihavn?
- Nye lækre ungdomsboliger til dig såvel som din bedre halvdel?
- En skole, hvis hovedmål er at uddanne dig?

Så skulle du give os en chance for at leve op til ovennævnte.

Besøg

SKAGEN SKIPPERSKOLE

på

THE FAROE ISLAND NORTH ATLANTIC FISH FAIR

STAND 238 I HAL D

Og hør nærmere om:

- DUAL PURPOSE 3000.
- Maskinmester
- Maskinist
- Sætteskipper.
- Fiskeskipper af 1. grad.
- Styrmand.
- Kystskipper.
- Fiskeskipper af 3. grad.
- Samt alle former for maritime radiokurser.

tiltøk fyri einstaka offrið, at arbeiðsøkið umfatar allar partar av heiminum, at mannarættindini eru eins og óskiftilig, uttanveltað støða og óhefti, fólkæræði og sínamilum virðing.

Eg fari at enda at takka nevnd, skrivara, bólkum og øllum sum hava luttik-

ið virkið í farna nevndarskeiði fyri gott arbeiði. Allir stuðlar fáa eisini eina stóra tøkk - uttan stuðulin hevði ikki borið til at hildið fram við arbeiðinum.

Annika Sølvará, forkvinna Amnesty International, Føroya Deild.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

Tann 20. mars kom "NANOKTRAWL" inn at landa. Teir høvdu 420 tons av rækjum inni, og teir hava verið úti í ein mánað. Teir siga, at tað hevur verið keðiligt veður við nógvum vindi, og hava teir bert roynt við einum troli handan túrin. Onkran dagin var upp í 30-35 m/sek.

Dagin eftir var eitt lot av útnýðringi og minus 13,5 stig. "SERMEERSUUIT" kom

inn at leggja 40-50 tons av sekkjarækjum upp. Teir høvdu roynt í 10 dagar og høvdu gott 220 tons inni. Teir skuldu enda túrin eina viku seinni.

27. mars kom "LOUISE L" inn at landa; teir høvdu 18 tons inni. Fiskiskapurin hjá teimum hevur verið í lagi, men teir hava mist nógvar hálvar dagar orsakað av ísi og sjógvi. Teir hava havt onkur

brek, sum skulu gerast, áðrenn teir fara út aftur.

4. apríl var stilli og -17,1 stig; stilli inni á, men norðan úti á. Vit hava ligið um minus stig nú í fleiri dagar og eitt lot. Tað hevur verið ógvuliga kalt, ja, tað fer líka í mergin. Teir krabbabátar, sum eru higani, eru byrjaðir at seta teinar aftur. Virkið byrjaði at taka ímóti aftur tann 1. apríl, men tað er ikki

nógv komið upp á land av krabba enn. Ein 20-tonnari legði 1000 pund upp í dag.

Síðst í mars hoyrði eg frá "SALLEQ", sum er í Eysturgrønlandi. Teir vóru á Fylkir og høvdu brúki-ligt fiskarí. Har var ísfrítt, men tað hevði verið vánaligt, síðan teir komu eystur um við liggjandi vesturætt. Teimum restaðu 40 tons í last og skuldu landa

í Nuuk tann 7. apríl. Teir skuldu eisini skifta mann-ing. Føroyingarnir hendan túrin vóru: Jens Fugl, skipari, Jákup Mikkelsen, stýrimaður, Dánjal Jógvan Hansson, maskinstjóri, Jóhannes Joensen, 1. meistari, Heri Mikkelsen, 2. meistari.

7. apríl kom "LOUISE L" inn at umvæla okkurt smábrek.

Í dag - 11. apríl - er stilli og minus 12 stig. Sólin skínur av tí allarfagraasta, og í Radioavísini hoyrði eg, at nú høvdu tey sæð teir fyrstu kavaspurvarnar - so várið er fyri durum.

Einar gleðiligar páskir ynski eg øllum - bæði á sjógv og landi.

Samdøgursfrádrátturin beinleiðis undirgraving av rættarstöðu fiskimanna

§ 29. Til skattskylduga inntøku teljast ikki:

11) virði av vistarhaldi hjá sjófólki umborð,

Í § 33 í skattalógina verður m.a. ásett um frádráttir í skattauppperðini:

Partur av meirútreiðslum til kost, húsaleigu, ferða -og flutningsútreiðslum, meirútreiðslum til sjúkra- og vanlukkuþryggingar, ið skattgjaldari hevur vegna inntøkugevandi arbeiði í útlandum ella umborð á útlenskum skipi. Frádrátturin er treytaður av, at dvølurin uttanlands er vegna arbeiði, og at dvølurin uttanlands innan fyri eitt 12 mánaða tíðarskeið antin er 2 mánaðir uttan slit, ella í minsta lagi 100 samdøgur innan fyri eitt 12 mánaða tíðarskeið. Landsstýrismaðurin í skattamálum ásetir við kunngerð frádráttarupphæddina og neyvari reglur fyri, hvussu frádrátturin verður veittur. Frádráttirnir eftir hesum reglum kunnu tilsamans ongantíð verða størri enn skattskylduga uttanlandsinntøkan.

Hetta er lógargrundarlagið fyri málinum, sum er umrøtt í hesi grein. Tað, sum er avdúkandi fyri málið, er, at tað ongan mun hevur gjørt fyri raktu fiskimenninar um § 29,11 er í skattalógini ella ikki.

Vit fara at taka í aftur kunngerðina um samdøgursfrádrátt, sum vit umrøddu í seinasta blaði.

Júst hendan kunngerðin er eitt lítið, men sera greitt dømi um, hvussu rættindini hjá borgarum miðvíst verða undirgrivin. Hetta er fullkomiliga í samsvar við almenna politikkinn síðan 1998, at borgarin altíð hevur órætt, og at allar reglur og lógir skulu tulkast til skaða fyri borgaran.

Afturat hesum kemur, at tað eru tilvildir, sum borgarin onga ávirkan hevur á, sum eru avgerandi fyri, hvussu borgarin verður raktur av hesi umsiting.

Fyri at tað skal bera til at skilja, hvussu langt úti hetta er, er kanska neyðugt at kenna eitt sindur til lønarskipanina hjá fiskimonnum.

Teir verða avroknaðir eftir fleiri sløgum av sáttmálum. Í øllum sáttmálum luttaka fiskimenn í fleiri frádráttum. Hvussu nógvær hesir frádráttir

eru, og hvussu teir verða drignir frá, er so avgerandi fyri, hvussu teirra endaligi prosentpartur er.

Fyri at lýsa hetta mál, skulu tvey sløg av avrokningum umrøðast. Annað slagið er, har manningin rindar part av provianti, soleiðis, at hann fer beinleiðis av fiskipartinum. Latið okkum siga, at tá eru kr. 90.000 eftir í fiskiparti.

Hitt slagið er, har provianturin fer beinleiðis av fiskipartinum. Her kann avrokningin ljóða uppá kr. 100.000. Av hesum er proviantur kr. 10.000. Tískil verður avrokningin kr. 90.000.

Tað hevur ongantíð verið nakar ivi um, at í báðum førum verða fiskimenn skattaðir av kr. 90.000. Og er hetta ein beinleiðis avleiðing av ásetingini í skattalógina um, at til skattskyldiga inntøku verður ikki roknað virði av vistarhaldi umborð.

Men nú talan er um fiskimenn uttanlands, broyrtir

fiskimálaráðið eina manna-gongd, sum hevur verið gjøgnum tiggjutals ár.

Nú verða teir fiskimenn, har proviantur fer av óbýttum, ella har hann er friur, framvegis skattaðir av kr. 90.000, meðan hinir, sum hava ein sáttmála, har proviantur verður drigin av sjálvim fiskipartinum, nú skulu skattast av kr. 100.000.

Tað er avgjört eingin ivi um, at her er talan um ein greiðan mannamun millum borgarar. Og hesi mannamunur er grundaður á eina fullkomiliga tilvild, nevniliga hvørjum slag av sáttmála, sum avroknað verður eftir. Tað finst heldur eingin saklig grundgeving fyri hesum mannamuni. Spurningur in hevur verið frammi sum fyrispurningur á lögtingsfundi. Men svarið, spyrjarin fekk, var stórt sæð bert ein slatur fyri ein slatur.

Hvussu "totalt langt úti" hetta er sæst best, tá hugt verður eftir avleiðingunum av endurgivnu kunn-

Kunngerð um samdøgursfrádrátt

Við heimild í § 33, nr. 12 í lögtingslóg nr. 86 frá 1. september 1983 um landsskatt og kommunuskatt, sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 168 frá 30. desember 1997 verður ásett:

§ 1. Frádrátturin fyri part av meirútreiðslum til kost, húsaleigu, ferðing, flutning ella sjúkra- og vanlukkuþrygging, ið skattgjaldari hevur vegna inntøkugevandi arbeiði á landi uttanlands ella umborð á útlenskum skipi, verður veittur sum ein samdøgursfrádráttur.

Stk. 2. Treytin fyri samdøgursfrádrátti er, at talan er um persón við fullari skattskyldu til Føroya, og at hesin hevur inntøkugevandi arbeiði á landi uttanlands ella umborð á útlenskum skipi antin í 2 mánaðir uttan slit innan fyri eitt 12 mánaða tíðarskeið ella í 100 samdøgur innan fyri eitt 12 mánaða tíðarskeið.

Stk. 3. Skattgjaldarin hevur skyldu til at rokna ta í útlandinum ella umborð á útlenskum skipi vunnna lønina við í føroysku skattskyldugu inntøkuna, tá ið henda verður gjørd upp og skal við sjálvuppgávuni leggja við skjálprógvi fyri dagatalið uttanlands ella umborð á útlenskum skipi, umframt árslønaseðil og viku- ella mánaðaravrokningar.

§ 2. Frádráttur verður roknaður frá tí farið verður úr Føroyum í samband við arbeiði uttanlands. Frádráttur kann bert verða veittur fyri teir dagar, ið veruliga hava heinleiðis samband við ferðina og dvølið uttanlands vegna arbeiði í útlandinum ella umborð á útlenskum skipi. Annar, fyri arbeiði annars óviðkomandi, dvølur uttanlands, verður ikki taldur við í frádráttartíðarskeiðnum.

§ 3. Fyri arbeiði umborð á útlenskum skipi og fyri arbeiði í útlandum er samdøgursfrádrátturin kr. 100,-

§ 4. Henda kunngerð kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd og hevur virknað frá 1. januar 2003. Samstundis fara úr gildi kunngerð nr. 132 frá 4. oktober 2001 um frádrátt fyri part av meirútreiðslum til kost, húsaleigu, ferða- og flutningsútreiðslur og sjúkra- og vanlukkuþryggingar vegna inntøkugevandi arbeiði í útlandum ella umborð á útlenskum skipi fyri 2002 og kunngerð nr. 72 frá 4. september 1998 um ásetan av frádrátti fyri part av meirútreiðslum til kost og húsaleigu og frádrátt fyri ferðaútreiðslur og sjúkra- og vanlukkuþrygging fyri 1999.

Figgjarmálaráðið, 24. mars 2003

Karsten Hansen (sign.)
landsstýrismaður

/ Petur Alberg Lamhauge (sign.)

gerðini um samdøgursfrádrátt.

Her skal verða sammett millum tveir menn, sum eru avroknaðir av døminum í hesi grein, og sum hava somu inntøku. Annar verður skattaður av kr. 90.000. Hann sleppur av hesi upphædd at draga kr. 100 um dagin hann hevur verið burtur. Siga vit, at lønin er fyri 100 dagar, so er frádrátturin kr. 10.000. Hetta skal svara nøkumlunda til hansara ferðaútreiðslur, og skattar hann tá av kr. 80.000.

Hin rindar skatt av kr. 100.000. Av hesum kann hann eisini trekkja frá kr. 100 x 100 dagar ella kr. 10.000. Og hann verður

skattaður av kr. 90.000 ella av kr. 10.000 meira enn hin fiskimaðurin við somu inntøku.

Hetta kann vendast uppá fleiri mátar. Men sigast kann, at hesar kr. 10.000 passa júst við útreiðslurnar til kost. Hetta merkir, at hann ikki fær eitt oyra í frádrátti fyri tær kr. 10.000, sum hann eisini hevur í ferðaútreiðslum, meðan føroyskir borgarar annars við lóg eru tryggjaðir endurgjald fyri ferðing.

Tað, sum annars avdúkar rættarstöðuna hjá hesum fiskimanni, er, at støðan hjá honum vildi verið júst tann sama, um § 29,11, sum ásetir, at tað ikki skal

skattast av visti, als ikki var til.

Avvarðandi myndugleikar eru ferð eftir ferð gjørdir varugir við, at her ruggar ikki rætt. Fiskimenn hava javnan tosað við figgjarmálaráðið um málið, men tað er sum at tosa við ein stein.

Hetta mál endar uttan iva í rættinum. Men tað er nógv fyri, at einasta álit í landinum, hvar rættartrygd viðvíkir, skal vera ein danskur rættur.

Men annars er hetta mál ein vátan um almenna politikkinn, at borgarin skal ikki vita um hann er keyptur ella seldur.

Harav eigur manningin 41% 2.140.985,15 at býta soleiðis:		
245 tons = 1.575.199,28	at býta í 26½ part	59.441,48
88 tons = 565.785,87	at býta í 25½ part	22.187,68
		81.629,16

Proviantur 243.886,75 at býta soleiðis:		
159.204,00	at býta í 27 partar	5.896,44
84.682,75	at býta í 26 partar	3.257,00
		9.153,44

Fiskipartur	81.629,16	
- proviant	9.153,44	72.475,72

Hetta kútið úr eini avrokning fyri eitt føroyskt skip lýsir "problematikkinn" í hesi grein. Avrokningin er fyri ein føroyskan saltfiskalínubát. Sum tað sæst er fiskipartur kr. 81.629 og av hesum fer proviantur kr. 9.153. Eftir eru kr. 72.475. Hetta er tað sum manningin verður skattað av og er tað fullt út í samsvar við skattalógina sum sigur, at

"Til skattskylduga inntøku teljast ikki virði av vistarhaldi hjá sjófólki umborð."

Men tá talan er um fiskimenn, sum eru við donskum skipum, og sum verða avroknaðir eftir sama avrokningarbátti, hevur figgjarmálaráðið ásett, at fiskimenn skulu skattast av inntøkuni **áðrenn frádrátt av provianti**. Í hesum førinum er tað kr. 81.629. Og hetta gevur tær margbáttligu avleiðingar, sum eru umrøddar í hesi grein. Og bóast málið hevur verið reist sum fyrispurningur á tingi er ikki komin nokur trúverðug frágreiðing fyri hesi manna-gongd, sum beitt greitt er í stríð við skattalógina.

FFblaðið

BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA

gevir

MEIRI MINNI

Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69 ella send okkum ein teldupost á ff-blad@post.olivant.fo

Hotel Bakkin

Guest House

Hotel Bakkin er eitt lítið og hugnaligt hotel við 5 dupultkæmurum og 5 einkultkæmurum. Tað liggur væl fyri við góðum útsýni út á sjógv.

Prísir:

Einkultkamar uttan bað	kr. 350,-
Einkultkamar við bað	kr. 450,-
Dupultkamar uttan bað	kr. 450,-
Dupultkamar við bað	kr. 550,-

Morgunmatur er íroknaður.

Vælkomin á Hotel Bakkin

FO-900 Vágur
Tél: (+298) 37 39 61
Fax: (+298) 37 39 62

we make fishing
more profitable

Vit framleiða og umvæla øll sløg av trolum, so sum:

■ Rækjutrol ■ Botntrol ■ Flóttitrol ■ Semipelagisk trol

Vit framleiða og umvæla snurpunótir til:

■ Lodnu ■ Makrel ■ Sild

Vit framleiða og umvæla nótir til alivinnuna umframt:

- Vaska og impregnera nótir
- Levera kompletta fortoyningar, akker, tog o.a.

Annars hava vit alla útgerð til trol, nótir og alivinnuna

VÓNIN LTD.

Høvuðsskrivstova:
Vónin P/F
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 444 246
Telefax 444 579
www.vonin.com

Tórshavn:
Álaker
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

Miðvágur:
Telefon 33 29 46

Skrivstovuhøllir í Tórshavn til leigu

Talan er um høllir í bygninginum hjá:
Føroya Skipara- og Navigatørfelag, Jekaragøta 10

Kjallarahæddin er 70 m²
1. hædd 110 m²
2. hædd 45 m² (skrivstova og fundarhøli)

Leigumál kann byrja 1. mai 2003.

Áhugað verða biðin at venda sær til skrivstovu felagsins í Jekaragøtu 10.

Føroya Skipara- og Navigatørfelag

PostScript billede
(ssl-avlovsarar-2.eps)

Bjargingarútgærð á sjógví og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar,
bjargingarvestar, eldslökkkiútgærð, bjargingar og
trygdarútgærð.

Umboð fyri kenda
danska merkið
"Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivilsdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartranspondarar
- Eldslökkjappar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvælingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

Skal skipið vaskast?

Tosið fyrst við EYSTUROYAR REINGERÐ

- Serkunnleiki innan vasking av aptering
- Vasking av maskinrúmi
- Reinsa teppi
- Bona gólv
- Reinsa koyggju og forheng
- Reinsa gamalt bonivoks
- Seyma nýggj forheng
- Útvega máttur, brúsuforheng, voksdúkar v.m.
- Brúsubakkar "Homequeen vinyl"
- Eisini leggja vit nýtt linoleum ella teppi á dúrkið

.....

Eysturoyar Reingerð

Postboks 41 · FO-650 Toftir · tlf./fax: 44 89 88
fartlf: 22 53 50 · teldupostur: nch@post.olivant.fo

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radióútgærð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgærð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatíons-útgærð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatíons Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatíons	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinett	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
Sjálvandi hava vit
útgærð til GMDSS
SYN og Service,
sum vit eisini gera

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glæðsheyggi 10
FO-100 Tórshavn - Farøe Islands
Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Vit hava stórt úrval av reiðskapi til línuveiðu

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

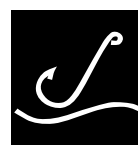
Teymarnir fáast órippaðir ella rippaðir við húkum
í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ
í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
www.teymavirkid.fo

J. Paturssonar gøta 18

Vit klippa eftir TÍNUM myndi

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-bláðnum
fyri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað - vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-bláðið · postboga 58 · FO-110 Tórshavn

Tlf. 31 45 66 · Fax 31 67 60

T-postur: ff-blad@post.olivant.fo

"Smyril" í Afrika

Vit frætta javnan frá fólki, sum lata okkum tilfar, og er hetta sera hugaligt. Viðhvørt kemur hetta tilfar langa leið. Í hesum førinum hevur tað nakað við okkara fortíð at gera.

Hendan dagin frættu vit frá tí 25 ára gamla Ragnar Mouritsen úr Havn.

Hann er við missiónsskipinum "Doulos", sum siglir havn úr havn sum lið í sínum missiónsvirksemi. Her eru javnan fleiri føroyingar við, og Ragnar er ein av teimum, sum er við sum manning í lötuni. Tey, sum eru við her, koma víða um og síggja ein stóran part av heiminum, og tá kann eisini henda, at tey síggja nakað heilt óvæntað.

Og hetta gjørdi Ragnar nú um dagar, "Doulos" liggur inni í Conacry, høvuðsstaðnum í Guinea í Vesturafrika. Tá sær hann eitt skip, føroyingarnir bera kenslu á, og mín sann um tað ikki er gamli "Smyril", t.v.s. tann sum varð bygdur á Tórshavnar Skipasmiðju í 60-árunum. Ragnar fór eisini umborð. "Smyril" varð keyptur við stuðli frá USA og fekk navnið "Overbeck". Hann siglir sum ferðamannaskip millum Conacry, Free-town í Sierra Leone og Accra í Ghana. Onkuntíð sigla teir til Bandul í Gambia.

Annars var "Smyril" eitt stásiligt far, tá hann varð bygdur. Petur Háberg skrivur í Hugbirtingum um Smyrlarnar:

"Á Tórshavnar Skipasmiðju fara teir undir at byggja ein nýggjan "Smyr-

Ragnar er royndur sjómaður. Her er hann avmyndaður umborð á "Brimli", tá vit fyrr í ár vóru við, og teir royndu oljusperringar inni á Skálafjørðinum.

il". Hann var royndartúr 16. mars 1967, og nú verður navnið stavað "Smyril". Ferðin kom upp í 13,4 míl á hesum túri, veitsluhald var umborð, og nógvir menn - teirra millum táverandi og fyrrverandi lögmen - søgdu góð og væluppiborin orð um skipið, um hvussu væl alt varð gjørt. Framúrskarandi handverk. Báturin, sum nú (tá) eitur Dúgván, hevur sitipláss í tveimum rúmligum salónum, har eru cafeteria og útsøla og koyggjupláss til 33 fólk. Hann er eisini bygdur til bilaflutnings - men ikki

so lagaliga, sum hin forvandi dagurin í dag krevur."

Hetta stásiliga keypt gjørdist skjótt ov lítið. Í 1975 varð verandi "Smyril" keyptur, og var hetta av mongum roknað sum fullkomiligur ørskapur. Og minni enn 20 ár seinni er hesin Smyril alt og lítil, men tað er ein onnur søga.

Vit takka Ragnari fyri myndirnar og ynskja honum góða ferð víðari.

Smyril við bryggju í Afrika.

Enn sæst hvar Smyril er bygdur.

Her var kioskin í síni tíð. Hetta sær tað sama út.

Hetta navnið ber Smyril í dag.

"Smyril", tá hann var í vælmaktini í Føroyum.

Ragnar inni í salongini.

Á ferð við "Søkongen"

Við "Norrönu" hitta vit hjúnini Malenu Weyhe, sum er úr Vági, og Hans Myrup sum er dani.

Tað kann sigast, at tey hava valt eitt serligt sjólív. Hans er upprunaliga útbúgvinn lækni, men hetta er hann langt síðani givin við. Nú búgva tey stóran part av árinum á sjónum. Tey eiga ein 90-tonsara, "Søkongen", og við honum sigla tey í Grønlandi, og tað eru tey bæði, sum eru manning. Tey hava fyrst og fremst havt stóð upp í Upernavik, har tey sigla í økinum har uppi við frakt og ferðafólki. M.a. sigla tey fyri almennar stovnar sum geologar og geodetar, t.v.s. landmálarar. Báturin kann hava eini 10 ferðafólk, og er hann tí væl egnaður til ferðafólkaflutning eisini. Tey hava verið so langt

Malena og Hans umborð á "Norrönu".

sum norðast í Thule til sunnast í Grønlandi, og hetta er ikki smávegis teinur. Tey sigla tó bert um summarið, tá tað er ísfrítt flestu staðni. Um veturin eru tey í Føroyum, og hesaferð komu tey við "Norrönu", sum kann sigast at vera eitt heilt annað far.

Vanliga hava tey nógv mikið at gera. Men í Grøn-

landi eru tey eisini farin at merkja, at rækjuprísirnir eru fálnir. Í summarskulu tey gera eina serliga ferð av áhuga fyri føroyingar. Í døgnum 24. juni til 8. juli skulu tey sigla í Suðurgrønlandi við gomlum føroyskum útróðrarmonnum. Teir verða heintaðir í Narsarsuaq, hagar menninir koma við flogfari úr Íslandi. Síðani

verður alt eftir umstøðunum farið suður til Egger-sø á Kappanum og síðani norðureftir aftur.

Hetta feruttan iva at vera spennandi hjá hesum gomlu útróðrarmonnum at siggja tey pláss aftur, sum teir kendu so væl, og sum einaferð høvdu so stóran týðning fyri føroyska samfelagið.

Malena og Hans kenna sjálvsagt nógvar føroyingar í Grønlandi. Ein av teimum sum tey kenna serliga væl er okkara frásøgumaður Kári við Stein.

Báturin liggur í lötuni í Holsteinsborg, har hann er tikin upp fyri veturin. Tey hava eisini kent teir føroyingar, sum hava búð í Upernavik. Teir hava verið rættiliga nógvir til tíðir. Millum teirra vóru Malan og Jonhard Dahl Jacobsen. Tey gjørdist kend í Føroyum frá teimum frásagnunum, sum sovæl útvarpið sum sjónvarpið hevði, tá hesir stovnar fyri nøkrum árum síðani vitjaðu í Upernavik. Men Malena heldur ikki at nakrar føroyingar býr har nú.

Tey bæði vita, at einaferð verður liðugt við sjólvíninum. Tey hava tí keypt sær grundstykki í Fámjin, so helst enda tey aftur í Føroyum.

Men fyribils er ætlanin at fara aftur til Grønlands í mai at rigga til, so alt er klárt, tá farast skal eftir føroysku útróðrarmonnum.

Her eru tey umborð á fyrra báti teirra Iput siglandi millum ísfjöll í Upernavikøkinum.

M/S "Søkongen"

Rederiet Weyhe og Myrup Aps.

Forside

Grønlands-kort

Om M/S "Søkongen"

Aktuelle nyheder, position og planer vedr. M/S "Søkongen"

Turisme

Kontakt til os

Billedgalleri

Priser

Firmaprofil:

Weyhe og Myrup Aps. blev stiftet i 2001, men indehaverne, Malena Weyhe og Hans Myrup, har i mere end 15 år beskæftiget sig med chartersejlsads i Grønlandske farvande med forskellige fartøjer, de seneste 5 år med det kombinerede passager- og lastfartøj M/S "Søkongen".

Firmaet er hjemmehørende i Upernavik, men påtager sig opgaver over hele Grønland, fra Kap Farvel i syd til Siorapaluk i nord.

Gennem årene har vi bl.a. udført transport opgaver for KNI Pilersuisoq A/S, TELE Greenland A/S, Royal Greenland A/S, Polar Seafood A/S, Upernavik Kommune, Grønlands Hjemmestyre, Grønlands Sundhedsvæsen, DMI (Danmarks Meteorologiske Institut), GEUS (Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelser), Nukisiorfiit A/S og mange andre.

Vi udfører transport opgaver efter nærmere aftale over hele Grønland, hvad enten det drejer sig om gods, entreprenør materiel og/eller passagerer.

I feltet til venstre finder du et navigationspanel ved hjælp af hvilket du kan blade i vore sider. Ligeledes oplysninger om hvordan du kommer i kontakt med os samt links til andre, forhåbentlig interessante, websider.

GUÐS ORÐ

Torleif Johannesen

Jesu neyðartími - tín frelsutími

**"Nú er sál mín full av angist,
og hvat skal eg siga?
Faðir, bjarga mær frá hesum tíma!
Nei til tess eri eg komin
at hesum tíma."**

Job. 12,27

Tá vit lesa evangeliini, siggja vit Jesus sum tann stóra, sterka, óttaleysa, sum stillaði storm, gróddi sjúk, vakti upp deyð... Hann var tann, sum hevði alt vald í himli og á jørð.

Hóast hetta, so visti Jesus alt foldarlív sítt, at hann skuldi enda dagar sínar á einum krossi.

Hann visti, at hann við blóði sínum skuldi keypa mannaættina aftur til Guðs, - tí uttan úthelling av blóði fæst ikki fyrigeving.

Hann visti, at hvør dagur fæddi hann nærri tí löt, tá ið hann skuldi svikjast, takast, húðfleingjast, slást, tornakrúnast og krossfestast. Kortini gekk hann treystliga um og gjørdi væl.

Eisini fyrireiðaði hann lærusveinarnar uppá tað, sum koma skuldi, og stimbraði teir.

Teir síðstu dagarnir av Jesu foldarlívi vóru tó serliga merktir av tí, hann skuldi ígjøgnum. Hann, sum ongantíð kundi til ótta ella angist, og sum altíð visti, hvat hann skuldi siga, segði nú: "Nú er sál mín full av angist, og hvat skal eg siga?" Hetta vóru nýggir tónar av Jesu munni.

Líðingin, krossfestingin og deyðin kastaðu nú sín ræðuliga skugga inn yvir lív hansara.

Hann segði: "Faðir, bjarga mær frá hesum tíma!"

Hevði tað ikki verið betur og lættari fyri hann at bjarga sær sjálvum og rýmt aftur til himmals? Óivað, men so vóru vit uttan bjarging, glataði. So hevði Jesus verið ein leigusveinur, sum einki legði í seyðirnar, og sum rýmdi, tá á stóð.

Tí skoytir Jesus uppí: "Nei, til tess eri eg komin at hesum tíma."

Rýma kundi hann ikki, "tí hann var hin góði hirðin, sum setur lív sítt til fyrri seyðirnar."

Syndin og harvið deyðin vóru fremmand fyri Jesu. Hann var uttan synd og skuldi tí ikki doyð. Kortini var hann av Guði gjørdur til synd okkara vegna. Hann bleiv eitt við okkara kor og viðurskipti.

Tann reini - varð gjørdur skitin, fyri at tey skitnu kundu blíva rein í og við honum.

Tann rættvísi - varð gjørdur órættvísur, fyri at tey órættvísi kundu blíva rættvís í og við honum.

Lívið, Jesus, mátti doyggja, - fyri at tey "deyðu", vit, kundu liva í og við honum, "tí løn syndarinnar er deyði, men náðigáva Guðs er ævigt lív í Kristi Jesu, harra okkara."

Í Jesu eigur tú nú alt, tær tørvar fyri at toknast Guði.

Tín synd og fátækradømi - bleiv hansara.

Við at taka ímóti Jesu - verður hansara rættvísi og ríkidømi títt.

Tá ert tú frelstur.

*Hann elskar teg so høgt og stórt,
tað sýnir alt, hann hevur gjørt.
Hann elskar teg um mark og mál,
o, gev nú bonum lív og sál.*

MS.270

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:
tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnuøkir

Vit útvega eisini:
Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísinn !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Faroe Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

DANAK Reg.nr. 5001
Kvalitetstrykingsystem
certificeret i henhold
til
DS/EN ISO 9001
af
Det Norske Veritas,
Danmark A/S
Certification

RUSKPRESSUR

- úr rustfríðum stáli, til skip

DT - 1500
Rúmd: 1,5 m³
Lástingarop: 480 x 1330 mm
Mát uttan: 1330 x 1270 x 1900 mm
Samlað breidd: 1650 mm
Samlað hædd: 2440 - 2740 mm
Pressukraft: 10 tons

DT - 500
Rúmd: 0,5 m³
Lástingarop: 450 x 830 mm
Mát uttan: 910 x 870 x 1350 mm
Samlað breidd: 1250 mm
Samlað hædd: 2150 - 2250 mm
Pressukraft: 10 tons

KJ-HYDRAULIK
P/F Kári Johannesen • Tel 44 41 70 • Fax 44 42 65
info@kj-hydraulik.com • www.kj-hydraulik.com

P/f Jógvan Weihe

Heil- og smásøla

Bjálvaðir ískassar á goymslu

70 ltr.
200 ltr.
450 ltr.

Betri góðska - betri prísur

Ísurin heldur sær í 40 dagar

Staravegur 15 • Tlf: 31 38 97 • Fartlf: 21 38 97 • Fax: 31 38 83
T-postur: jwimport@post.olivant.fo • Heimasíða: www.jogvan-weihe.fo

Tekningarseðil

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum fyri bert 50 krónur um ársfjórðingin

Verður sent ópostað - vit gjalda postgjald

Navn: _____

Bústaður: _____

Bygd/býur: _____

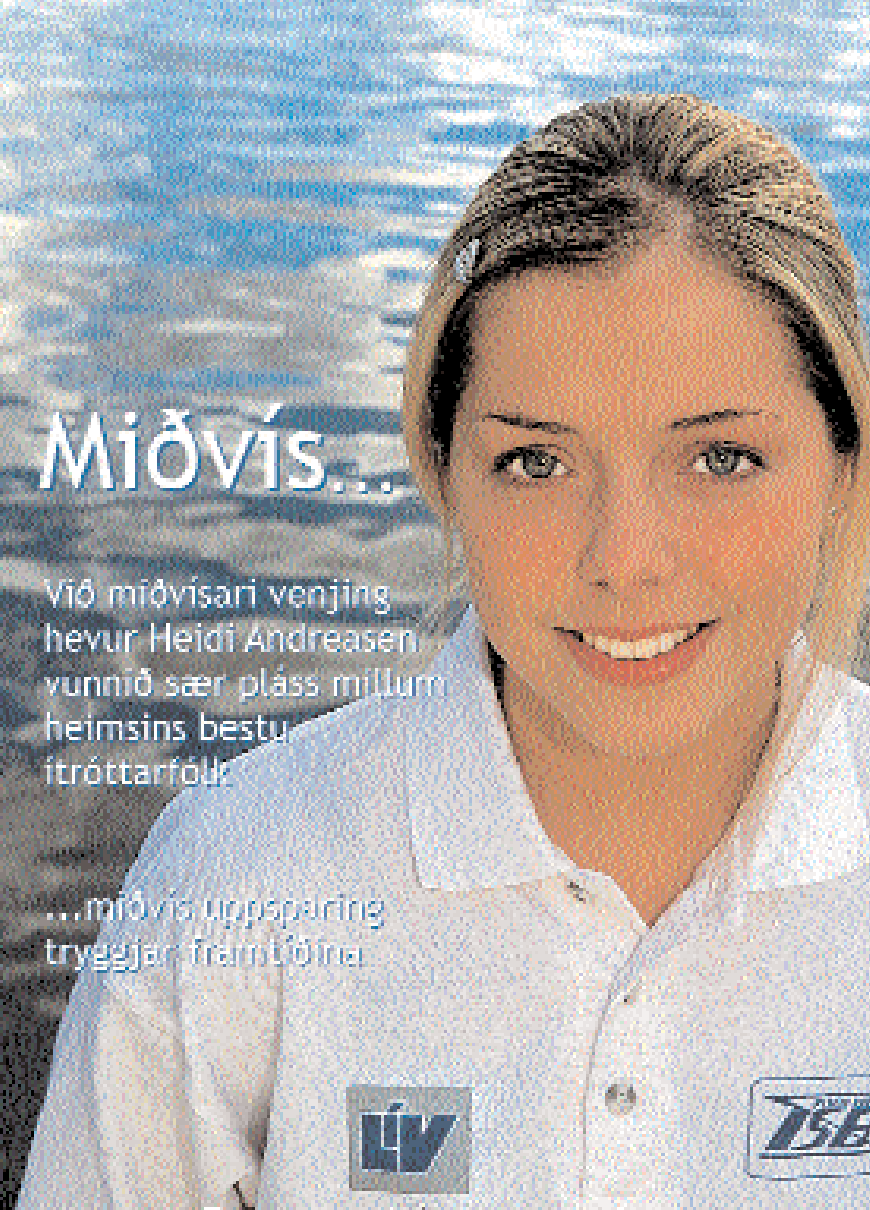
FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Vit eru at hitta á tlf. 31 15 69 ella ff-blad@post.olivant.fo

Miðvís...

Við miðvísari venjing hevur Heidi Andreasen vunnið sær pláss millum heimsins bestu ítróttar fólk.

...miðvísar uppsparing tryggjar framtíðina

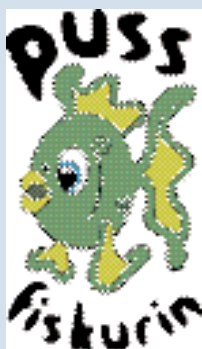
ÚV **TSE**

Føroya Lívstrygging

Vit ótaka okkum at gera lýsingar fyrri virkir og einstaklingar uttan meiríkostnað fyrri lýsaran
Hér fært tú bestu lýsingaravtaluna - Blaðið verður stórt solum sálpsittaríngum

Lýsingar
Tlf: 311569

Hann var í tí romantiska horninum, tá ið hann teskaði:

- Tú ert sólin í lívi mínum. Tú ert sum tað milda summarregnið og sum løtt, smá, hvít skýggj.
- Sig mær, segði hon, - er hetta eitt fríggjari ella er tað ein veðurfrásøgn?

Hví doyði blondin av at drekka mjólk?
- Kúgvín setti seg á hana!

Handverkararnir vóru í ferð við at leggja nýtt takpapp á eitt spískt tak, tá ið ein av teimum misti fótafesti og byrjaði at glíða móti kantinum. Maðurin royndi at taka fyrri seg, men einki hjálpti. Beint áðrenn hann datt teir fyra metrarnar móti jørðini, hoyrði eg hann rópa:
- Á, sum eg hati hendan partin av arbeiðinum....!

Hoyrt í bussinum:

- Havi eg ikki sæð tygum í sjónvarpinum?
- Tað hava tygum nokk, segði tann kendi sjónvarpsmaðurin.
- Tað gleðir meg at síggja tygum í veruleikanum!
- Túsund takk!
- Nú eri eg greiður yvir, at tað ikki er sjónvarpstólinum, nakað er galið við...!

Hoyrt í bókhandlinum:

- Hava tygum bókina "Lær at klára teg fyrri eina lön"?
- Tíverri, frúan. Men vit hava aðrar bókur um gand...!

Hetland heilsar "Norrönu"

Á fyrstu ferðini úr Hanstholm legði "Norröna" at í Lerwick og hevði gestir við sær við til Føroyar.

Ein av hesum var tíðindamaðurin Hans J. Marter. Hann hevði m.a. áhuga at frætta um føroyska fiskivinnu og ikki minst um fiskidagaskipanina. Hetta hevur serligan áhuga í hesum tíðum, tá alt er "neyð og elendigheit" við toskaveiðu í Norðsjónum.

Tað er óneyðugt at siga, at tíðindamaðurin fekk eina gjølla frágreiðing.

Annars er Hans J. Marter

en týskari. Hann hitti fyrri einum 10 árum síðani sína eysturisku konu í Orknoyggunum. Tey avgjördu at búseta seg á einum fyrri báðum fremmandum stað, og hetta gjørdist Hetland.

Her hevur Marter starvast sum tíðindamaður síðan. Tað kann sigast, at hann var sera áhugaður av greinini her í blaðnum um Jürgen, sum er føddur undir Hitler og vaksinn upp undir Stalin. Hann var ikki minst hugtikin av brævinum frá DDR-sendistovuni, har henda for-

ketraða stýrisskipanin enn tá kundi viðganga at hava mistikið seg og vildi rætta tað aftur!

Takkað verið Hans J. Marter ber nú til at frætta dagliga úr Hetlandi. Verandi avís í Hetlandi kem-

ur nevniliga bert út eina ferð um vikuna. Hans hevur nevniliga fingið eina heimasíðu, sum dagliga verður dagførd.

Vit endurgeva part av hansara frásøgn um "Norrönu", sum hann metir

sum eina stórhending fyrri Hetland. Tey sum hava áhuga at lesa alla greinina, og sum annars vil vita meira um, hvat ið hendir í Hetlandi kann fara inn á: www.shetland-news.co.uk

Hans J. Marter

Shetland's FIRST daily newspaper

THE SHETLAND NEWS

Read in over 55 countries worldwide

'Great is the Truth and it will Prevail'

Arrival of new Norröna marks new confidence – 12th April

By Hans J. Marter

The arrival of the brand new North Atlantic passenger ferry *Norröna* has been hailed as a historical moment in Shetland's relationship with its Scandinavian neighbours.

And it signals the arrival of a new confidence within Shetland that expresses itself in the fact that the island community has started to take direct influence on shaping its transport needs.

The 164-metre *Norröna* sailed into Lerwick Harbour for the first time yesterday (Friday) lunchtime with 1,400 paying passengers on board on route between Tórshavn, in Faroe, and the Danish port of Hanstholm.

As she berthed at Holmsgarth, in Lerwick, yesterday, she dwarfed the new 125-metre NorthLink ferry *Hrossay*, which together with her sister ship *Hjalland*, provides the daily lifeline service between Lerwick and Aberdeen.

Disembarking yesterday (Friday) were a number of local councillors together with council chief executive Morgan Goodlad, who is a director of the proud vessel owner, the Faroese shipping company Smyril Line.

In 2001, local investment company Shetland Development Trust bought a 26% stake – worth £4.2 million – in the Faroese company and became its biggest shareholder.

The investment helped to re-finance the ambitious plans to build the £60 million *Norröna*, opening the door for Shetland to have significant influence on the company's policy.

The arrival of the vessel yesterday therefore symbolises a "confident step" by an island community that has recognised the importance of having control over its transport links and has taken a first step in that direction.

Mr Goodlad described Shetland as a community in the centre of the North Atlantic rather than one on the fringe of Scotland.

He said: "Many people think we lie here at the periphery of Scotland; but in fact we are not at the periphery, we are at the centre of the North Atlantic and we are taking advantage of that with this investment."

He said the investment into Smyril Line has only been a first step of gaining control. But he added that it was too early to say whether the local authority was also interested in having more direct influence on its lifeline service between Lerwick and Aberdeen.

He said: "Not at this stage. At this stage, our total focus is to make this investment viable."

"Transportation is essential in a small island community. The first major investment we have in terms of operating our key transport links ourselves. We cautiously see how we progress with this one and then keep our options open for the future, of course."

He said he would hope that Shetland – and its Scandinavian neighbours – would all benefit from the new vessel as she would generate more economic activity in the vast region of the North Atlantic.

For Shetland, economic spin-offs from this "strategic investment" were expected. "The point of this investment is to develop economic activity. If there is a direct financial return in the form of dividends from the company, all the better. However, the most important thing is investing into the future of this community and in the private economy of this community of which transportation is absolute key," he said.

The new *Norröna* will now replace the company's previous vessel – also called *Norröna* – taking up the regular sailings between Faroe, Shetland and Denmark. During the summer months of May to September, the vessel will also berth in Seyðisfjörður, in Iceland, and Bergen, in Norway.

The 36,000 tonne vessel can carry almost 1,500 passengers and 800 cars. She had been delivered from the German Flender Werft shipyard, in Lübeck earlier this week.

Most recent update - Monday, 14 April 2003 22:32
All content Copyright © 2003 Shetland News Agency
This website is financed entirely privately, with no grants, subsidies or public money
Please see our disclaimer

Contact Us

Etíopískur nýfœðingur í Gøtu

Vit hava ikki eins og "Sosialurin" og "Dimmalætting" fœðingar her í blaðnum. Men hesa gera vit eitt undantak. Vit hava fleiri ferðir greitt um teir etiopisku tvíburðarnar Jákup og Jóhannes, sum fyrri meira enn 40 árum síðan vórðu tiknir til fosturs av Elsu Jacobsen, sum var trúboðari har.

Teir báðir hava saman við konum sínum búð í Norðragøtu seinastu árini, har tey hava arbeitt fyrri at forvinna sær pening at kunna skapa sær eina betri tilveru heima í Etiopia.

Men tann 3. mars (03.03.03) fingi tey bæði Jákup og Kitinesh ein son. Hann er doyptur Eliesar, sum annars var navnið á pápa Elsu.

Kitinesh, Jákup og lítli Eliesar

Vit hava einar tvær myndir av hesum lítla fœroyingi, hvørs bakgrund er

so nógv øðrvísi enn hjá okkum øðrum.

Trý ættarlið Elsa, Jákup og Eliesar